

Прилог 3

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Уставно право			
2.	Код	4PF100121			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, УГД			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Прва година (I сем.)	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник Соработник	Проф. Д-р Јасмина Димитриева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување знаења за Уставот на РМ, за потеклото и развитокот на уставното право, содржината и структурата на уставот, постапката за донесување и менување на Уставот. Посебен осврт се става на поимот за суверенитет, владеење на правото, човековите слободи и права, политичкиот плурализам и изборните системи...Исто така овде се застапени поделбата на власта и односот со локалната самоуправа. Овде е предвидено стекнување на знаење за Централните институции во Р.М, собранието, владата, претседателот на државата. Структурата, надлежностите на Уставниот суд и правосудните органи се дел од материјата што се изучува во рамките на предметот Уставно право.				
11.	Содржина на предметната програма:				
	1 недела	<p style="text-align: center;">Уставно право</p> -општи поими, дефиниција и значење на Уставното право -предмет, метод и содржина на уставното право -место на уставното право во правниот систем и во правните науки			
	2 недела	<p style="text-align: center;">Извори на Уставното право</p> -Материјални извори -Формални извори -Извори на Уставното право во РМ <p style="text-align: center;">Потекло и развиток на уставното право</p> -потекло и развиток на уставното право како гранка на правото -потекло и развиток на уставното право како наука -теорија за видовите уставни -содржина и структура на уставот			
	3 недела	<p style="text-align: center;">Донесување и менување на уставот</p> -донесители на демократски устав -постапка за измена на уставот -донесување на уставот на РМ во 1991 година -правна техника за измена на уставот -фактичко менување на уставот			
	4 недела	<p style="text-align: center;">Потекло на Уставот и уставен развиток во светот</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> -првите пишани устави во XVIII век -уставите во првата половина на XIX век -уставите во втората половина на XIX век -уставите во првата половина на XX век -уставите во втората половина на XX век -уставите на почетокот на XXI век
5 недела	<p style="text-align: center;">Суверенитет</p> <ul style="list-style-type: none"> -поим и теории за суверенитетот -суверенитетот во уставните документи на Македонија -облици на остварување на суверенитетот <p style="text-align: center;">Владеене на правото</p> <ul style="list-style-type: none"> -идејата за владеене на правото -владеене на правото и правната држава -поим за уставност и законитост -контрола на уставноста на законите
6 недела	<p style="text-align: center;">Слободи и права</p> <ul style="list-style-type: none"> -теоретски аспекти на слободите и правата -лични слободи и права -политилки слободи и права -економски и социјални слободи и права -културни слободи и права -заштита на слободите и правата -Европската конвенција и Европскиот суд за човекови права
7 недела	<p style="text-align: center;">Демократија и политички плурализам</p> <ul style="list-style-type: none"> -потекло и поим на демократијата -плурализам и политички партии -политички плурализам и политички партии во Македонија <p style="text-align: center;">Избори и изборен систем</p> <ul style="list-style-type: none"> -легитимитетот на државната власт и изборите -карактеристики на избирачкото право -изборен систем и техника на изборите -регуларност на изборите
8 недела	<p style="text-align: center;">Поделба на власта</p> <ul style="list-style-type: none"> -развој на теријата за поделба на власта -претседателски систем -парламентарен систем -комбиниран систем -поделба на власта во Уставот на РМ од 1991 година <p style="text-align: center;">Локална самоуправа</p> <ul style="list-style-type: none"> -поим за локална самоуправа
9 недела	<p style="text-align: center;">Централни институции на РМ</p> <p style="text-align: center;">Собрание на Република Македонија</p> <ul style="list-style-type: none"> -положба, надлежност и акти на Собранието -состав структура и мандат на Собранието -права и должности на пратениците -постапка за донесување Закони <p style="text-align: center;">Претседател на Република Македонија</p> <ul style="list-style-type: none"> -положба и одговорност на претседателот на РМ -надлежност и акти на претседателот на Републиката -избор и мандат на претседателот на Републиката

		<p>Влада на Република Македонија</p> <ul style="list-style-type: none"> -положба, надлежност и акти на Владата -избор, состав и одговорност на Владата -владите во Македонија(1991-2003) 	
10	недела	<p>Уставен суд на Република Македонија</p> <ul style="list-style-type: none"> -воведување и развој на уставното судство во Македонија -положба и состав на Уставниот суд -избор и мандат на уставните судии -надлежност и актите на Уставниот суд -постапка пред Уставен суд 	
11	недела	<p>Правосудни органи</p> <ul style="list-style-type: none"> -Врховен суд на Република Македонија и Управен суд -Судски совет на Република Македонија -Јавно обвинителство -Адвокатура 	
12	недела	<p>Народен правобранител</p> <ul style="list-style-type: none"> -Народниот правобранител во светот -Народниот правобранител во Македонија 	
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Во предавањата и вежбите по предметот Уставно право студентите се користат различни <i>комбинации на техники на работа</i>, меѓу кои се вклучени:</p> <ul style="list-style-type: none"> - воведни излагања на предавачот (општи насоки за конкретната тема со цел насочувања на дискусијата); - интерактивни дискусии со активно партиципирање на студентите; - истражувачки проекти (индивидуални или групни) кои вклучуваат поподробно разработување на одредени тематски целини, во или вон материјата, по претходна консултација со предавачот; - изработка и одбрана на есеи т.е. семинарски трудови (усмена комуникација); - пишување на табла; - Power Point презентации (со шеми, слики и фотографии за полесно визуелно меморирање); - аудио и видео материјали; - делење на потребни материјали за вежби (вклучително: презентации, теми за есеи; теми за семинарски работи; распоред за предавања и вежби; список на литература со потребните библиографски податоци; хрестоматија на корисни информации; листа на светски универзитети кои имаат компатибилни курикулуми; преводи и сл.) 		
13.	Вкупен расположлив фонд на време	Часови	
14.	Распределба на расположливото време		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа
16.		16.1.	Проектни задачи

	Други форми на активности	16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	
17.	Начин на оценување			
17.1.	Тестови-писмени (Прв и Втор колоквиум) Завршен испит-Усно			2x20=40 поени 30 поени (за положување се потребни минимум 15 поени!)
17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
17.3.	Активност и учество			10 предавања+10 вежби= 20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			
		до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација		

22	<i>Литература</i>				
	Задолжителна испитна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	<u>Светомир Шкарик</u> <u>Гордана Силјановска</u> <u>Давкова</u>	<i>Уставно право</i>	Правен факултет – Јустинијан I	
22.1.	2.	<u>Владо Камбовски</u>	<i>Судско право</i> (учебник)	2 Август – С, Штип	2010
	3.	<u>П р о п и с и</u> (законски и подзаконски акти / пречистени и консолидирани текстови / авторски коментаторски изданија)	- <i>Устав на РМ</i> (1991) со Амандманите I-XXXII; * - <i>Закон за судовите;</i>	„Службен весник на РМ“	/

				<ul style="list-style-type: none"> - Закон за Судскиот совет на РМ; - Закон за Академија за обука на судии и јавни обвинители; - Закон за судски буџет - Закон за судски такси - Закон за плати на членови на РСС - Закон за плати на судии - Закон за судска служба - Закон за управување со движењето на предметите во судовите - Закон за јавното обвинителство; - Закон за Советот на јавни обвинители; - Закон за јавно обвинителство за гонење на кривичните дела поврзани и кои произлегуваат од содржината на незаконското следење на 	
--	--	--	--	--	--

				<p>комуникациите (СЈО)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Закон за плати на членови на СЈО - Закон за плати на ЈО - Закон за јавнообвинителска служба - Закон за државното правобранителство на РМ; - Закон за правосуден испит; - Закон за бесплатна правна помош - Закон за адвокатурата; - Закон за медијација - Закон за нотаријат - Закон за извршување - Закон за извршување на одлуките на ЕСЧП - Закон за соработка меѓу РМ и Меѓународниот кривичен суд за гонење лица одговорни за сериозни повреди на 		
--	--	--	--	--	--	--

			<p>меѓународното хуманитарно право извршени на територијата на поранешна Југославија</p> <p>- Закон за ратификација на Римскиот статут на Меѓународниот кривичен суд</p> <p>- Закон за ратификација на Спогодбата за привилегии и имунитети на МКС</p> <p>*</p> <p>- Деловник на Судскиот совет на РМ</p> <p>- Судски деловник</p> <p>- Тарифници</p>		
	4.	<p><u>Меѓународни конвенции</u></p> <p>(билатерални и мултилатерални и договори)</p>	<p>- Универзалната декларација за правата на човекот (ООН)</p> <p>- Европската конвенција за човековите права (СЕ)</p> <p>- Меѓународни пактови итн.</p>		
	Дополнителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Тодор Витларов	Јавното обвинителство во правосудниот систем на РМ	2ри Август - С, Штип	1999
	2.		Политичка контрола на		1997

		Снежанка Гушева	<i>Осбранието на РМ врз извршната власт</i>	Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје	
3.		Климоски, Каракамишева, Дескоска	<i>Уставно право и политички систем</i>	Просветно дело, Скопје	2006
4.		Климоски, Силјановска, Ванковска, Каракамишева и други	<i>Уставен и политички систем</i>	Просветно дело, Скопје	1997
5.		Китановски	<i>Поделба на власта</i>	Анископ, Скопје	1996
6.		Alder	<i>Constitutional and administrative Law</i>	London	1994
7.		Allan T.R.S	<i>The Legal Fondation of British Constitutionalis m</i>	Oxford	1994
8.		Amato G, Brajband G, Venizelod E	<i>The constitutional Revision in Today's Europe</i>	London	2002
9.		Basta L	<i>Politika u granicima prava-studija o anglosaksonsko konstitucionaliz mu</i>	Beograd	1984
10.		Група автори	<i>Законската рамка на судската реформа во РМ</i>	Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје	2006
11.		Група автори	<i>Големите одлуки на ЕСЧП</i>	АрсЛамина , Скопје	2013
12.		Birch A	<i>Concept and Theories of Modern Democrasy</i>	New York	1993
13.		J. G. Мерилс	<i>Решавање на меѓународнит е спорови</i>	Просветно дело, Скопје	2009
14.		Џон Колиер и Воган Лоу	<i>Решавање на споровите во</i>	Просветно дело,	2009

				<i>Меѓународното право – Институции и процедури</i>	Скопје	
--	--	--	--	---	--------	--

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Теорија на државата и правото				
2.	Код	4PF100221				
3.	Студиска програма	Правни студии				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ Правен факултет				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година / семестар	Прва/прв	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Проф. Д-р Јован Ананиев				
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основите особености на сложените феномени на државата и на правото. Покрај општо воведниот карактер на предметот Вовед во право, студентите ќе имаат можност во текот на курсот да се запознаат и со можности за примена на правните и државните механизми во праксата. Во рамките на курсот студентите се стекнуваат со знаењата, основаната терминологија и структурата на правото и државата, што ќе им користи во понатамошното студирање. -					
11.	Содржина на предметната програма: - поим на државата - настанок на државата = белези на државата - државни уредувања - облици на владеење - демократски и тоталитарни режими - општествена норма - право - правна норма - правен однос - систем на правото - правен акт - толкување на правото - правни вредности					

12.	Методи на учење: интерактивна настава, анализа на текстови, обработка на студии на случаи			
13.	Вкупен расположив фонд на време		180	
14.	Распределба на расположивото време		2+2+1	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Правања- теоретска настава	2
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	2
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	1
		16.3.	Домашно учење	
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5/F
			од 51 до 60 бода	6/E
			од 61 до 70 бода	7/D
			од 71 до 80 бода	8/C
			од 81 до 90 бода	9/B
			од 91 до 100 бода	10/A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Е. Хејвсд	Политика	Академска мисла	2009
		2.	Д. Бајалциев М. Мицајков Д. Тасковска	Вовед во правото	Правен факултет	2007
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
Ред. број		Автор	Наслов	Издавач	Година	

		1.	J. Ананиев X. Сакс	Меѓународна и национална рамка на човековите право во Македонија	УНДП	2006
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Граѓанско право - Општ дел				
2.	Код	4PF100321				
3.	Студиска програма	Четиригодишни правни студии				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година / семестар	Прва/прв	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Проф. д-р Игор Камбовски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на програмата по Граѓанско право-Општ дел е да им овозможи на студентите стекнување знаења за основните граѓанско-правни институти заради понатамошно континуирано совладување на посебните делови на граѓанското право.					
11.	Содржина на предметната програма: Општиот дел на граѓанското право е дел од граѓанското право (имотното) право кое, како гранка на правниот систем, ги уредува имотно-правните односи. Тоа се оние односи кои настануваат по повод власта на стварите, размената и наследувањето. Во рамките на предметот Општ дел на граѓанското право се изучуваат повеќе тематски прашања: изворите, толкувањето, класификацијата на нормите, имотно-правниот однос (претпоставки и содржина за настанување), субјективитетот во имотното право (физичките и правните лица), правните факти како извори за настанување на имотните односи (настаните и човековите дејствија – дозволени и недозволени), правните дела, вршењето на правата (злоупотреба, колизија и застареност), застапништвото и др.					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа				

14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30		
		16.2.	Самостојни задачи	30		
		16.3.	Домашно учење - задачи	60		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40+30		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10		
	17.3.	Активност и учество		20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Родна Живковска	Општ дел на граѓанското право	Европа 92-Кочани	2011
		2.	Родна Живковска	Општ дел на граѓанското право- Воведни теми 1, 2 и 3	Европа 92-Кочани	2006-2009
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Жан Карбоние	Граѓанско право	Арс Ламина	2015

		2.	Ј. Фон Штаудингер	Граѓански законик- Основи на граѓанското право	Арс Ламина	2015
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од Прв циклус студии				
1.	Наслов на предметот:	Историја на правото				
2.	Код:	4PF100421				
3.	Студиска програма:	Правни студии				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел):	Правен факултет (Штип и Струмица)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус):	Прв циклус студии				
6.	Академска година / семестар:	Прва година (I семестар)	7.	Број на ЕКТС кредити:	6	
8.	Наставник:	Вонреден професор Димитар Апасиев				
	Соработник:	/				
9.	Предуслови за запишување на предметот:	/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Со изучување на предметот Историја на правото студентот ќе се запознае со правните системи кои што постоеле во стариот, средниот и новиот век. Основна цел е добивање на темелни познавања за настанокот на правото и начинот на неговото мигрирање до денешен актуелен облик. Предмет на проучување е историскиот развој на правото и одделните правни системи, при што акцент се става на историскиот развој на оние правни системи што оставиле најмногу траги во историјата на правото.					
11.	Содржина на предметната програма: <div style="text-align: center;">I к о л о к в и у м</div> Недела 1: <i>Воведно предавање + Примитивно право</i> Недела 2: <i>Древна Месопотамија (Вавилонско право + Хамурабиев законик)</i> Недела 3: <i>Хетитско + Старо-еврејско право (Мојсеев законик)</i>					

<p>Недела 4: <i>Старо-хеленско право (Спарта) + Гортински законик</i></p> <p>Недела 5: <i>Атина + Античко македонско право</i></p> <p>Недела 6: <i>Византиско право</i></p> <p>-----</p> <p style="text-align: center;">II к о л о к в и у м</p> <p>Недела 7: <i>Шеријатско право</i></p> <p>Недела 8: <i>Средновековно Европско право (Франачка држава)</i></p> <p>Недела 9: <i>Англо-саксонско и Американско право</i></p> <p>Недела 10: <i>Старословенско + Средновековно бугарско и српско право</i></p> <p>Недела 11: <i>Отоманско право (Македонија под турска власт)</i></p> <p>Недела 12: <i>Македонското револуционерно и Народно-ослободително движење (ВМРО и КПЈ) + Социјалистичко и современо македонско право</i></p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Предавање од предметниот професор - вежби, примери и разјаснувања со асистентот - консултации со професорот и со асистентот - интерактивна настава (преку видео-презентации, презентации од страна на студентите) - разгледување на стари законици и правни извори 			
13.	Вкупен расположив фонд на време:	180		
14.	Распределба на расположливото време:	2+2+1		
15.	Форми на наставните активности:	15.1.	Предавања - теоретска настава	2 часа
		15.2.	Вежби, семинари, тимска работа	2 часа
16.	Други форми на активности:	16.1.	Проектни задачи	/
		16.2.	Самостојни задачи	1 час
		16.3.	Домашно учење	/
17.	Начин на оценување:			
	17.1	Тестови – писмени (прв и втор колоквиум)	2 x 20 = 40 поени	

	17.2	Завршен испит (усмен или писмен)	30 поени (за положување се потребни минимум 15 поени!)
	17.3	Присуство и учество (активност)	10 предавања + 10 вежби = 20 поени
	17.4	Семинарска работа / проект (презентација)	5 предадена + 5 одбранета = 10 поени
			Вкупно: 100 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка):	до 50 бода	5 (пет)
		од 51 до 60 бода	6 (шест)
		од 61 до 70 бода	7 (седум)
		од 71 до 80 бода	8 (осум)
		од 81 до 90 бода	9 (девет)
		од 91 до 100 бода	10 (десет)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит:	60% успех од сите предиспитни активности (т.е. min. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби)	
20.	Јазик на кој се изведува наставата:	Македонски и англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата:	Самоевалуација	

22.	Литература:				
	З а д о л ж и т е л н а				
	Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.1	1.	Билјана Поповска	<i>Историја на правото</i>	„Стоби Трејд“ - Скопје	2017
	2.	Билјана Поповска	<i>Државно-правна историја на Македонија [VII–XX век]</i>	„2-ри Август С“ - Скопје	2010
	3.	Димитар Апасиев	<i>Антички правни споменици (Хрестоматија)</i>	„Magna Carta“ - Скопје	2017 2019
	Д о п о л н и т е л н а				
	Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.2	1.	Билјана Поповска	<i>Историја на правото (I дел)</i>	„2-ри Август С“ – Штип	2005
	2.	Билјана Поповска	<i>Историја на правото (II дел)</i>	„2-ри Август С“ – Штип, Скопје	2007

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик 1			
2.	Код	4FF100721			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I I сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Ана Витанова Рингачева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со македонскиот јазик и со неговиот развој. Се запознаваат со фонолошко-фонетската и со морфолошката структура на јазикот. Се воведуваат и во основните начини на зборообразувањето. Владеење со македонскиот јазик во усна и во писмена форма. Познавање од областа на фонетиката и фонологијата на македонскиот јазик. Способност за практична примена на знаењата од областа на правописот и правоговорот.				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и фонологија: Глас и фонема; Поделба на гласовите: Самогласки, самогласно р и согласки; Гласовни промени: Самогласки во непосреден допир; Испуштање на самогласките (е, о, а); Редување на самогласки во коренот на зборот; Едначење по звучност; Звучни согласки на крајот на зборот; Удвоени согласки; Испуштање на согласки; Редување на согласки. Акцент: Општи карактеристики на акцентот во македонскиот јазик; Отстапување од третосложното акцентирање; акцентот кај сложените зборови; Акцентот кај зборовите од туѓо потекло; Акцентски целости: Акцентски целости со два полнозначни збора; Проклитички акцентски целости; Енклитички акцентски целости; Комбинирани акцентски целости. Правопис и правоговор: Правопис на согласките (ј, л, љ, ќ, ѓ, џ, ѕ, в, ф, х); Слеано и разделено пишување на зборовите; Делење на зборот на крајот на редот; Употреба на голема буква; Скратеници; Скратување на зборовите; Транскрипција на туѓи имиња од српски, бугарски, албански, новогрчки, англиски, германски, италијански, руски, француски и шпански јазик; Предавање на македонското писмо на латиница; Интерпункциски знаци: точка, запирка, точка и запирка, прашалник, извиник, две точки, три точки, загради, црта, наводници, полунаводници; Правописни знаци: точка, две точки, три точки, црта, цртичка, загради, апостроф, ѕвездичка, надреден знак.				
12.	Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење,				

	индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40+30 бодови		
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стојка Бојковска, Лилјана Минова-Ѓуркова, Димитар Пандев, Живко Цветковски	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело	2008
		2.	Блаже Конески	Грамматика на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	2004
		3.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 1	Табернакул	2013
		Дополнителна литература				

22.2.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Живко Цветковски Снежана Веновска-Антевска Симона Груевска-Маџоска Елка Јачева-Улчар Симон Саздов	Правопис на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје Култура АД – Скопје	2017

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Англиски јазик ниво А2.1			
2.	Код	4FF100621			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	виш лектор м-р Драган Донеv			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да владее со граматички и реченични структури соодветни за возраста и ниво А2 за владеење на јазикот, како и неколку елементи од преодното рамниште Б1; да препознава слухово зборови и нејфреквентни фрази, изрази и колокации поврзани со неговата/нејзината посредна и непосредна околина за да задоволи конкретни потреби; да разбира текстови, пишани описи и упатства/брошури/менија/возни редови/соопштенија/ознаки од непосредната околина, како и лични писма и куси новинарски текстови на теми од личен интерес; да извлече клучни зборови/изрази/фрази, како и главна идеја и важни детали во текстови и да препознава цел и намена во различни форми на текстови; да разбира соговорник доколку говорот е јасно артикулиран со повремени барања за повторување, објаснување и преформулирање на недоволно разбран дел; да разликува употреба на неформален од основен формален стил; да може да води разговор на познати и помалку познати теми, како и теми од непосреден интерес; да може да изрази чувство, мислење и/или став поткрепен со аргументи, како и да споредува различни мислења/ставови на познати и помалку познати теми, како и теми од непосреден интерес; да може да напише порака/писмо/белешка/разгледница, како и приказна и/или да опише место/настан и да пополни формулари со основни лични податоци.				

11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Грамматика: прв кондиционал; Present simple passive; прилози за време; Past continuous и Past simple; модални глаголи за изразување способност; прилози за начин; Past simple passive; пасивни конструкции во Past Simple; глаголи со два предмети; зборување за минати навики со would; Past perfect simple; членови; will и going to за одлуки и планови; втор кондиционал; индиректен говор; both, either, neither; придавки од сегашен и минат партицип; контрастирање на сегашни времиња (Present Simple, Present Continuous и Present Perfect); помошни глаголи (be, do have); Question Tags; пасивни конструкции во Present Simple; прилози и прилошки фрази за Present Perfect (already, for, since, just, yet); описни придавки кои се однесуваат на облека контрастирање времиња (Present Perfect и Past Simple); контрастирање минати времиња (Past Simple и Past Continuous); прилози и прилошки определби за време (for (decades/ ages/ hours); since; recently; ago; yesterday; last night/ week/ month/ year; in 2013; later, immediately; at once; suddenly); глаголски именки (gerunds); описни придавки (bright, daily); зборообразување на придавки (-ing /-ed); колокации: get lost; wait (for); catch (the bus); pack your bag; book (a ticket/a room); work (in/at/for/with); прилози за начин; неправилни форми (good - well; fast - fast; hard - hard); директен и индиректен предмет во реченица; Subject & object questions; пасивни конструкции во Future Simple;- модални глаголи must и have to; дел-реченици со that</p> <p>Лексика: збогатување на вокабуларот за опис на изглед и личност/карактер; болести; фразални глаголи кои се однесуваат на врски; мерки; работа; зборови поврзани со криминал; поздрави и подароци; медиуми; пари; семејство, пријатели и меѓусебни релации; дом; спорт и слободни активности; временски услови и природни несреќи; храна и пијалоци; природа и околина.</p> <p>Читање: студентот чита текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика; чита и изведува заклучок од текстови и куси новинарски статии поврзани со секојдневни општествени теми со конкретна содржина;</p> <p>Зборување: прераскажување на урбана легенда/приказна/мит/минат настан; барање за појаснување на недоволно разбран дел од разговор; искажување претходни искуства; зборување за патувања/туризам; искажување правила, обврски и неопходност; зборување за образование, технологија и интереси; детално опишување на одредени карактеристики вклучувајќи специфичност, степен, (не)возможност; искажување дејства опишувајќи одредена специфика/степен.</p> <p>Пишување: студентот пишува за планови за продолжување на образованието; издвојува клучни зборови, изрази и фрази и прави претходно планирање за писмено да опишат иден план; конструира реченици со кои се изразува неопходност, правило или обврска и ги вклучува во логички поврзан пишан текст; коригира пишан текст за да ја подобри вештината за пишување; пишува едноставен состав на тема од личен интерес (креативно пишување).</p>		
12.	<p>Методи на учење: интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.</p>		
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време	30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1. Предавања-теоретска настава	30 часа

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40+30 бодови		
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Virginia Evans - Jenny Dooley	Upstream Elementary A2	Express Publishing	2006
		2.	Clive Oxenden and Christina Latham- Koenig	New English File Beginner	Oxford University Press	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Zoze Murgoski	English Grammar: With Contrastive Notes on Macedonian	National and University Library Kliment Ohridski	1997

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Германски јазик ниво А1.1

2.	Код	4FF100221		
3.	Студиска програма	Правни студии		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип		
5.	Степен	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	I сем.	7. Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Марица Тасевска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Слушање: да разбере едноставни упатства; да реагира невербално на поставената задача; да разбере глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; да разбере некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; да ги препознава фонемите, акцентот во зборовите и основните интонациски модели во исказна и во прашална реченица; да разбере едноставни куси искази во врска со познати теми и одредени конкретни ситуации искажани со бавно темпо.</p> <p>Читање: глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи; да разбере кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; да разбере кратка и едноставна порака; да разбере конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти.</p> <p>Зборување: да изговара цели реченици со правилна интонација, акцент и ритам; да поставува едноставни прашања; да одговара на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејство, интереси, вкусови, слободно време и сл.; да даде краток и едноставен опис на своето опкружување; да користи и да развива сопствени стратегии за усно изразување.</p> <p>Пишување: да ги познава и да ги почитува интерпункциските правила и правописот; да пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; да пополнува формулари; да пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, да ја опише својата околина, да ги набројува активностите од своето слободно време; да пишува кратки пораки и да гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на германски јазик.</p>			

11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Грамматика: глаголи и конјугација на глаголи (haben, sein, kommen, sprechen, fahren, schlafen, sehen...) прашални зборови (wer, wo, woher, wie,) лични заменки (акузатив и датив), присвојни заменки (номинатив и акузатив), определен/неопределен член, делливи глаголи (trennbare verben), прилози за време (акузатив и датив), прашални реченици, модални глаголи (mögen, können, wollen, dürfen, sollen, müssen), перфект (минато време), императив (заповеден начин), прилози за место, можен начин (könnten, würden+infinitiv), компаратив и суперлатив кај придавките (viel, gern, gut), глаголи со датив, сврзници за независни реченици (und, oder, aber, denn), редни броеви.</p> <p>Лексика: азбука, броеви, лични податоци, професии, држави/национална припадност, бои, предмети во училиница, зборови во врска со семејството, изглед и карактерни особини, интереси, активности во слободното време, денови, месеци, датуми и часови; мерки за тежина, мебел, апарати во домаќинството, временска прогноза, делови од човечкото тело, дијагнози и препораки, знаменитости на град, превозни средства, мода и облека, позначајни празници во земјите од германскојазичното подрачје.</p> <p>Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика.</p> <p>Зборување: формално и неформално обраќање и поздравување; барање/давање информација при прв контакт (име, адреса, професија, возраст, национална припадност); барање/давање информации за активностите од своето слободно време; изразување афинитети во врска со активностите во слободното време; барање/давање информации за ден, месец, датум или конкретно време/час; поканување/прифаќање и одбивање; барање/давање дозвола; заблагодарување и одговарање на заблагодарување; опишување на секојдневните активности, поставување прашања и одговарање на нив; дијалози на пазар, во ресторан; опишување на стан или конкретна просторија, опишување на некоја професија, на посетен град, држава; закажување, презакажување или откажување на термин; порака на телефонска секретарка, дијалози во трговски центар, опис на слика од моден магазин, споделување мислења околу специјалитети, честитки и фрази за честитање на празници или свечености во германскојазичните земји; продукција на кратки искази на познати теми.</p> <p>Пишување: зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; подредување зборови во слеана низа; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот.</p> <p>Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Германија и Австрија и формирање позитивен став кон земјите и културата чиј јазик се изучува.</p>		
12.	<p>Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.</p>		
13.	<p>Вкупен расположив фонд на време</p>	<p>4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа</p>	
14.	<p>Распределба на расположивото време</p>	<p>30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)</p>	
15.	<p>Форми на наставните активности</p>	<p>15.1. Предавања-теоретска настава</p>	<p>30 часа</p>

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		40+30 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и германски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Marion Kerner, Silke Hilpert, Monika Reimann, Andreas Tomaszewski..	Schritte International 1 Kursbuch + Arbeitsbuch	Hueber Verlag
	2.	Friederike Jin, Ute Voß	Grammatik aktiv Üben, Hören, Sprechen	Cornelsen	2018
	3.	Ранка Грчева Петер Рау	Голем македонско-германски и германско-македонски речник	Магор	2006
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Димитрија Гацов	Германска Граматика	НУБ „Климент Охридски“ - Скопје

	2.	Evans Sandra, Pude Angela, Sprecht Franz	Menschen A1.2	Hueber Verlag	2012
	3.	Olga Swerlowa	Grammatik & Konversation Arbeitsblätter für den Deutschunterricht A1-A2-B1	Langenscheid	2013

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Италијански јазик ниво А1.1			
2.	Код	4FF100421			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор д-р Надица Негриевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Слушање: да разбере едноставни упатства; да реагира невербално на поставената задача; да разбере глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; да разбере некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; да ги препознава фонемите, акцентот во зборовите и основните интонациски модели во исказна и во прашална реченица; да разбере едноставни куси искази во врска со познати теми и одредени конкретни ситуации искажани со бавно темпо.</p> <p>Читање: глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи; да разбере кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; да разбере кратка и едноставна порака; да разбере конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти.</p> <p>Зборување: да изговара цели реченици со правилна интонација, акцент и ритам; да поставува едноставни прашања; да одговара на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејство, интереси, вкусови, слободно време и сл.; да даде краток и едноставен опис на своето опкружување; да користи и да развива сопствени стратегии за усно изразување.</p> <p>Пишување: да ги познава и да ги почитува интерпункциските правила и правописот; да пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; да пополнува формулари; да пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се</p>				

	<p>претстави себеси и друг, да ја опише својата околина, да ги набројува активностите од своето слободно време; да пишува кратки пораки и да гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на италијански јазик.</p>
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Грамматика: ритам, интонација и акцент; род и број на именки и придавки (Sostantivi in -o, -a, -e: - genere – numero, Aggettivi: - qualificativi in - o , - a, - e (bello, brutto, grande) - possessivi (il mio/i miei; il tuo/i tuoi; il suo/i suoi; la mia/le mie; a tua/le tue; la sua/le sue; - dimostrativi (questo/i, questa/e)); лични заменки (pronomi personali (io/tu/lui/lei/Lei noi/voi/loro/Loro); определен и неопределен член (Articolo determinativo e indeterminativo); сегашно време од глаголот <i>essere</i> и глаголот <i>avere</i>; сегашно време (правилни и неправилни глаголи), модални глаголи (le tre coniugazioni dei verbi (-are, -ere, -ire) - indicativo presente dei verbi regolari - indicativo presente dei verbi in -ire che prendono -isc (preferire, spedire) - indicativo presente dei verbi irregolari (andare, venire, fare, uscire) - indicativo presente dei verbi modali (potere, dovere, volere); прилози Avverbio: - di tempo (oggi, adesso, sempre, mai, di solito,...) - di luogo (vicino, lontano) - di modo (bene, male) - di intensità (molto, poco) - interrogativo (dove, quando, come, perché, quanto); предлози Preposizione (in, a, di, da, con, su, per).</p> <p>Лексика: азбука, броеви, лични податоци, професии, држави/национална припадност, бои, предмети во училиница, зборови во врска со семејството, изглед и карактерни особини, интереси, активности во слободното време, денови, месеци, датуми и часови;</p> <p>Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика.</p> <p>Зборување: формално и неформално обраќање и поздравување; барање/давање информација при прв контакт (име, адреса, професија, возраст, национална припадност); барање/давање информации за активностите од своето слободно време; изразување афинитети во врска со активностите во слободното време; барање/давање информации за ден, месец, датум или конкретно време/час; поканување/прифаќање и одбивање; барање/давање дозвола; заблагодарување и одговарање на заблагодарување; опишување на секојдневните активности, поставување прашања и одговарање на нив; играње улоги според дадени модели; учество во кратки и едноставни комуникативни ситуации од секојдневниот живот; продукција на кратки искази на познати теми.</p> <p>Пишување: зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; подредување зборови во слеана низа; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот.</p> <p>Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Италија и формирање позитивен став кон земјата и културата чиј јазик се изучува.</p>
12.	<p>Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.</p>
13.	<p>Вкупен расположив фонд на време</p>
	<p>4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа</p>
14.	<p>Распределба на расположивото време</p>
	<p>30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)</p>

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа			
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа			
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа			
		16.3.	Домашно учење	15 часа			
17.	Начин на оценување						
	17.1.	Тестови		40+30 бодови			
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови			
	17.3.	Активност и учество		20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)			
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и италијански јазик					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти					
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Marin, T. & Magnelli, S.	Progetto italiano 1, nuovo (Libro dello studente)	Edilingua	2006	
		2.	Marin, T. & Magnelli, S.	Progetto italiano 1, nuovo (Quaderno degli esercizi)	Edilingua	2006	
	22.2.	Дополнителна литература					
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
			1.	Marin, T.	La prova orale 1 (Manuale di conversazione, livello elementare - intermedio)	Edilingua	2000
			2.	L. Toffolo & N. Nuti	Allegro 1, Corso di italiano per stranieri, Livello elementare	Edilingua	2003
		3.	Cozzi, N., Federico F. & Tancorre, A.	Caffè Italia, Corso di italiano 1	ELI s.r.l.	2005	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Шпански јазик ниво А1.1			
2.	Код	4FF100121			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Марија Тодорова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Слушање: да разбере едноставни упатства; да реагира невербално на поставената задача; да разбере глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; да разбере некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; да ги препознава фонемите, акцентот во зборовите и основните интонациски модели во исказна и во прашална реченица; да разбере едноставни куси искази во врска со познати теми и одредени конкретни ситуации искажани со бавно темпо.</p> <p>Читање: глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи; да разбере кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; да разбере кратка и едноставна порака; да разбере конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти.</p> <p>Зборување: да изговара цели реченици со правилна интонација, акцент и ритам; да поставува едноставни прашања; да одговара на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејство, интереси, вкусови, слободно време и сл.; да даде краток и едноставен опис на своето опкружување; да користи и да развива сопствени стратегии за усно изразување.</p> <p>Пишување: да ги познава и да ги почитува интерпункциските правила и правописот; да пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; да пополнува формулари; да пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, да ја опише својата околина, да ги набројува активностите од своето слободно време; да пишува кратки пораки и да гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на шпански јазик.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Грамматика: ритам, интонација и акцент; род и број на именки и придавки; лични заменки; определен и неопределен член; сегашно време од глаголите <i>ser/estar</i>; сегашно време (правилни и неправилни глаголи), модални глаголи; прилози за време и за место; предлози.</p> <p>Лексика: азбука, броеви, лични податоци, професии, држави/национална припадност, бои, предмети во училиница, зборови во врска со семејството, изглед</p>				

	<p>и карактерни особини, интереси, активности во слободното време, денови, месеци, датуми и часови; Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика. Зборување: формално и неформално обраќање и поздравување; барање/давање информација при прв контакт (име, адреса, професија, возраст, национална припадност); барање/давање информации за активностите од своето слободно време; изразување афинитети во врска со активностите во слободното време; барање/давање информации за ден, месец, датум или конкретно време/час; поканување/прифаќање и одбивање; барање/давање дозвола; заблагодарување и одговарање на заблагодарување; опишување на секојдневните активности, поставување прашања и одговарање на нив; играње улоги според дадени модели; учество во кратки и едноставни комуникативни ситуации од секојдневниот живот; продукција на кратки искази на познати теми. Пишување: зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; подредување зборови во слеана низа; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот.</p> <p>Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Шпанија и формирање позитивен став кон земјата и културата чиј јазик се изучува.</p>			
12.	Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40+30 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и шпански јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Dr. Marianne Barceló, Juana Sánchez Benito, Verónica Beucker, P.M. Luengo, Bibiana Wiener	¡Vamos! - 1	Mundo Español ediciones	2007
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	A. Gonzales Hermoso, J. R. Cuenot, M. Sanchez Alfaro	“Gramatica de español lengua extranjera”	Мадрид, Шпанија	1999
	2.	Cristina Karpacheva	“Manual de español”	Софија	1998
	3.	Ramon Sarmiento	“Gramatica progresiva de español para extranjeros”	”Colibri”, Софија	1998

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Француски јазик ниво А1.1			
2.	Код	4FF100521			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Светлана Јакимовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	<p>Слушање: да разбере едноставни упатства; да реагира невербално на поставената задача; да разбере глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; да разбере некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; да ги препознава фонемите, акцентот во зборовите и основните интонациски модели во исказна и во прашална реченица; да разбере едноставни куси искази во врска со познати теми и одредени конкретни ситуации искажани со бавно темпо.</p> <p>Читање: глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи; да разбере кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; да разбере кратка и едноставна порака; да разбере конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти.</p> <p>Зборување: да изговара цели реченици со правилна интонација, акцент и ритам; да поставува едноставни прашања; да одговара на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејство, интереси, вкусови, слободно време и сл.; да даде краток и едноставен опис на своето опкружување; да користи и да развива сопствени стратегии за усно изразување.</p> <p>Пишување: да ги познава и да ги почитува интерпункциските правила и правописот; да пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; да пополнува формулари; да пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, да ја опише својата околина, да ги набројува активностите од своето слободно време; да пишува кратки пораки и да гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на француски јазик.</p>
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Грамматика: ритам, интонација и акцент; род и број на именки и придавки; лични заменки; определен и неопределен член; сегашно време од глаголите être/avoir; сегашно време (правилни и неправилни глаголи), модални глаголи; прилози; предлози.</p> <p>Лексика: азбука, броеви, лични податоци, професии, држави/национална припадност, бои, предмети во училишта, зборови во врска со семејството, изглед и карактерни особини, интереси, активности во слободното време, денови, месеци, датуми и часови;</p> <p>Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика.</p> <p>Зборување: формално и неформално обраќање и поздравување; барање/давање информација при прв контакт (име, адреса, професија, возраст, национална припадност); барање/давање информации за активностите од своето слободно време; изразување афинитети во врска со активностите во слободното време; барање/давање информации за ден, месец, датум или конкретно време/час; поканување/прифаќање и одбивање; барање/давање дозвола; заблагодарување и одговарање на заблагодарување; опишување на секојдневните активности, поставување прашања и одговарање на нив; играње улоги според дадени модели; учество во кратки и едноставни комуникативни ситуации од секојдневниот живот; продукција на кратки искази на познати теми.</p> <p>Пишување: зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; подредување зборови во слеана низа; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки;</p>

	пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот.					
	Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Франција и формирање позитивен став кон земјата и културата чиј јазик се изучува.					
12.	Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40+30 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик и француски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	CAPELLE, G. & MENAND,R.	Taxi 1 (Méthode de français)	Edilingua	2003
		2.	CAPELLE, G. & MENAND,R.	Taxi 1 (Cahier des exercices)	Edilingua	2003
	Дополнителна литература					

	22.2.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии					
1.	Наслов на наставниот предмет			Руски јазик ниво А1.1		
2.	Код			4FF100321		
3.	Студиска програма			Правни студии		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)			Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип		
5.	Степен			Прв циклус		
6.	Академска година/семестар			I сем.	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник			проф. д-р Игор Станојоски		
9.	Предуслови за запишување на предметот			Нема		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Слушање: да разбере едноставни упатства; да реагира невербално на поставената задача; да разбере глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; да разбере некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; да ги препознава фонемите, акцентот во зборовите и основните интонациски модели во исказна и во прашална реченица; да разбере едноставни куси искази во врска со познати теми и одредени конкретни ситуации искажани со бавно темпо.</p> <p>Читање: глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи; да разбере кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; да разбере кратка и едноставна порака; да разбере конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти.</p> <p>Зборување: да изговара цели реченици со правилна интонација, акцент и ритам; да поставува едноставни прашања; да одговара на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејство, интереси, вкусови, слободно време и сл.; да даде краток и едноставен опис на своето опкружување; да користи и да развива сопствени стратегии за усно изразување.</p> <p>Пишување: да ги познава и да ги почитува интерпункциските правила и правописот; да пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; да пополнува формулари; да пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, да ја опише својата околина, да ги набројува активностите од своето слободно време; да пишува кратки пораки и да гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на руски јазик.</p>					

11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Грамматика: ритам, интонација и акцент; род и број на именки и придавки; лични заменки; член; сегашно време; прилози; предлози; инфинитивни конструкции со зборовите „можно“ и „нежно“, показни заменки.</p> <p>Лексика: азбука, броеви, лични податоци, професии, држави/национална припадност, бои, предмети во училиница, зборови во врска со семејството, изглед и карактерни особини, интереси, активности во слободното време, денови, месеци, датуми и часови;</p> <p>Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика.</p> <p>Зборување: формално и неформално обраќање и поздравување; барање/давање информација при прв контакт (име, адреса, професија, возраст, национална припадност); барање/давање информации за активностите од своето слободно време; изразување афинитети во врска со активностите во слободното време; барање/давање информации за ден, месец, датум или конкретно време/час; поканување/прифаќање и одбивање; барање/давање дозвола; заблагодарување и одговарање на заблагодарување; опишување на секојдневните активности, поставување прашања и одговарање на нив; играње улоги според дадени модели; учество во кратки и едноставни комуникативни ситуации од секојдневниот живот; продукција на кратки искази на познати теми.</p> <p>Пишување: зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; подредување зборови во слеана низа; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот.</p> <p>Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Русија и формирање позитивен став кон земјата и културата чиј јазик се изучува.</p>			
12.	<p>Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа
15.2.		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40+30 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	до 50 бода		5 (пет) (F)	

	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и руски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ирина Осипова	«Ключ» - Учебник русского языка для начинающих.	Corvina, Москва	2005
		2.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	S. A. Khavronina, A. I. Shirochenskaya	Русский язык в упражнениях. (Russian in exercises)	Русский язык. Курсы 2017 г.	2017
		2.	Л. В. Московкин, Л. В. Сильвина	Русский язык. Учебник для иностранных студентов подготовительных факультетов	СМИО Пресс, Санкт-Петербург	2006

Прилог бр.3		Предметна програма од Прв циклус (додипломски) студии	
1.	Наслов на предметот:	Римско право	
2.	Код:	4PF100521	
3.	Студиска програма:	Правни студии	
4.	Организатор на студиската програма (единица, институт, катедра, оддел):	Правен факултет при УГД	
5.	Степен (прв, втор, трет циклус):	Прв циклус студии	

6.	Академска година / семестар:	Прва година (II семестар)	7.	Број на ЕКТС кредити:	6
8.	Наставник: Соработник:	Вонреден професор д-р Димитар Апасиев			
9.	Предуслови за запишување на предметот:	/			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Во рамките на предметот <i>Римско право</i> студентите, преку креативни предавања и практични вежби, поподробно се запознаваат со појавата и историскиот развој на римското право, почнувајќи од најстариот период, со посебен нагласок на историскиот општествено-економски развој на римската држава а особено на ромското приватно и јавно право. Предметната програма содржи детална разработка на настанокот, содржината, заштитата и престанокот на речиси сите приватно правни гранки и нивните поделни институти. Предметот нуди содржини кои ги допираат темите од суштествена важност за секој добар правник.</p> <p>Очекуваните резултати од студентите, коишто перманентно би го посетувале курсот <i>Римско право</i>, се следниве:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да ги разберат основните етимолошки, термилошки и содржински поими и категории во сферата на римското право; - да можат да ја воочат врската помеѓу римското и современото право, преку компарирање на институти и категории кои се среќаваат и денес а водат потекло од уште од Антиката; - да бидат во состојба да ги сфатат основните историски фази во развојот на основните правни институти; - да развијат истражувачки, аналитички и презентерски вештини кои би им помогнале во понатамошното образование, но секако и во практичната работа и др. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p style="text-align: center;">ПРВ КОЛОКВИУМ</p> <p style="text-align: center;">I недела <u>ПЕРИОДИЗАЦИЈА</u> НА РИМСКАТА ДРЖАВА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ОПШТЕСТВЕНО-ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ 2. ДРЖАВНО УРЕДУВАЊЕ И ОРГАНИ НА ВЛАСТА = IUS PUBLICUM (Rex, Res publica, Принципат, Доминат) 3. CURSUS HONORUM (Римски магистратури) <p style="text-align: center;">II недела <u>FONTES IURIS</u> (ИЗВОРИ НА ПРАВОТО ВО СИТЕ ПЕРИОДИ)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ПЕРИОДИЗАЦИЈА НА РИМСКОТО ПРАВО (Старо, Преткласично, Класично и Посткласично право) 2. IURISPRUDENTIA (Развојот на правна наука) 3. Кодификации (Corpus Iuris Civilis) <p style="text-align: center;">III недела <u>IUS QUOD AD PERSONAS PERTINET</u> (СТАТУСНО ПРАВО)</p>				

1. ПРАВНИ СУБЈЕКТИ (Personae physicae и Personae iuridicae)
2. СПОСОБНОСТИ НА ЛИЦАТА (Capacitas iuridica и Capacitas agendi)
3. ПРАВНА ПОЛОЖБА (Status civitatis, Status libertatis и Status servitutis)

IV недела
STATUS FAMILIAE
(СЕМЕЈНО ПРАВО)

1. СЕМЕЈСТВО И СРОДСТВО (DOMUS, FAMILIA)
2. БРАЧНО ПРАВО (MATRIMONIUM JUSTUM)
3. ТАТКОВСКА ВЛАСТ (PATRIA POTESTAS)
4. ТУТОРСТВО И СТАРАТЕЛСТВО (TUTELA ET CURA)

V недела
IUS QUOD AD RES PERTINET
(ИМОТНО ПРАВО)

1. СТВАРНО-ПРАВЕН ОДНОС
2. СТВАРИ (поим и видови) - *Res*
3. СОПСТВЕНОСТ (поим, видови, стекнување, заштита и престанок) –
Dominium, Proprietas

VI недела
IURA IN RE
(СТВАРНО ПРАВО)

1. ВЛАДЕНИЕ (поим, видови, содржина) – *Possessio, Detentio*
2. СТВАРНИ ПРАВА ВРЗ ТУЌИ СТВАРИ (JURA IN RE ALIENA)
 - а) Службености (*Servitutes*)
 - б) Долгорочни договори за закуп на земјиште (*Jus perpetuum*)
 - в) Заложно право (*Fiducia cum creditore, Pignus, Hypotheca*)

ВТОР КОЛОКВИУМ

VII недела
IURA IN PERSONA
(ОБЛИГАЦИОНО ПРАВО)

1. ОБЛИГАЦИОНИ ОДНОСИ И ОБЛИГАЦИОНА СПОСОБНОСТ
2. СУБЈЕКТИ НА ОБЛИГАЦИОНИТЕ ОДНОСИ (активни и пасивни)
3. ДЕЈСТВО НА ОБЛИГАЦИОНИТЕ (*Actiones adjecticiae qualitatis, Actiones noxales, Obligationes naturales*)
4. СОДРЖИНА НА ОБЛИГАЦИОНИТЕ ОДНОСИ
 - а) Предмет на облигациона престација (*dare, facere, praestare*)
 - б) Надомест на штета (*Reparatio damni*)
 - в) Приватна казна (*Poena privata*)
 - г) Камати (*Usurae*)
 - д) Класификација на облигациите

VIII недела
FACTA IURIDICA
(ИЗВОРИ НА ОБЛИГАЦИОНИТЕ)

1. ДОГОВОРИ (CONTRACTUS):
 - а) Елементи на договор (*Essentialia negotii, Naturalia negotii, Accidentalialia negotii*)

- б) Неважност на договори (*Negotium nullum, Negotia irrita, Negotia rescindibilia*)
- в) Класификација на договорите (видови) – според различни критериуми

IX недела

CONTRACTUS & VARIAE CAUSARUM FIGURAE

(ПОДЕЛБА НА ДОГОВОРИТЕ И ДРУГИТЕ ИЗВОРИ НА ОБЛИГАЦИИ)

1. ФОРМАЛИСТИЧКИ ДОГОВОРИ (*Mancipatio, Nexum, Fiducia*)
2. ВЕРБАЛНИ (*Stipulatio, Dotis dictio, Jusjurandum liberti*)
3. РЕАЛНИ (*Mutuum, Commodatum, Depositum, Pignus, Contractus reales innominati*)
4. ЛИТЕРАРАНИ (*Expensilatio, Chirographa et Syngraphae, Instrumentum*)
5. КОНСЕНЗУАЛНИ (*Emptio-venditio, Locatio conductio, Societas, Mandatum*)
6. ПАКТИ (поим, видови) – *Pacta nuda u Pacta vestita (adjecta, praetorian, legitima)*
7. *VARIAE CAUSARUM FIGURAE (Quasicontractus u Quasidelicta)*

X недела

DELICTA PUBLICA
(КАЗНЕНО ПРАВО)

1. ДЕЛИКТИ ОД СТАРОТО И ДЕЛИКТИ ОД ХОНОРАРНОТО ПРАВО
2. ПОДЕЛБА НА КРИВИЧНИТЕ ДЕЛА (ПРОТИВ ЛИЧНОСТА, СЕМЕЈСТВОТО, МОРАЛОТ, ИМОТОТ, ДРЖАВАТА И ЈАВНИОТ ПОРЕДОК)

XI недела

РИМСКО СУДСКО ПРАВО
(СУДОВИТЕ ВО КРАЛСТВОТО)

1. ПРИВАТНИ СУДОВИ – СЕМЕЈНО ПРАВОСУДСТВО
 - а) Агнатски судови
 - б) Когнатски судови
2. ЈАВНИ СУДОВИ – ДРЖАВНО ПРАВОСУДСТВО
 - а) Инокосни судови (Рекс, Интеррекс, Понтифекс)
 - б) Зборни судови (Колегии, Курии, Сенат)

XII недела

IUS QUOD AD ACTIONES PERTINET
(РИМСКО ПРОЦЕСНО ПРАВО)

1. РИМСКАТА ГРАЃАНСКА ПОСТАПКА (ЛЕГИСАКЦИОНА, ФОРМУЛАРНА И ЕКСТРАОРДИНАРНА)
2. РИМСКАТА КРИВИЧНА ПОСТАПКА (ВО КРАЛСТВОТО, РЕПУБЛИКАТА И ИМПЕРИЈАТА)

+ П о в т о р у в а њ е
за Завршен испит

12. Методи на учење:

Во предавањата и вежбите по предметот *Римско право* студентите се користат различни *комбинации на техники на работа*, меѓу кои се вклучени:

- воведни излагања на предавачот (општи насоки за конкретната тема со цел насочувања на дискусијата);
- интерактивни дискусии со активно партиципирање на студентите;

	<ul style="list-style-type: none"> - истражувачки проекти (индивидуални или групни) кои вклучуваат поподробно разработување на одредени тематски целини, во или вон материјата, по претходна консултација со предавачот; - изработка и одбрана на есеи т.е. семинарски трудови (усмена комуникација); - пишување на табла; - Power Point презентации (со шеми, слики и фотографии за полесно визуелно меморирање); - аудио и видео материјали од познати говори; - делење на потребни материјали за вежби (вклучително: презентации, теми за есеи; теми за семинарски работи; распоред за предавања и вежби; список на литература со потребните библиографски податоци; хрестоматија на корисни информации; листа на светски универзитети кои имаат компатибилни курикулуми; преводи и сл.) 			
13.	Вкупен расположив фонд на време:	180		
14.	Распределба на расположивото време:	2+2+1		
15.	Форми на наставните активности:	15.1.	Предавања - теоретска настава	2 часа
		15.2.	Вежби, семинари, тимска работа	2 часа
16.	Други форми на активности:	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	1 час
		16.3.	Домашно учење	
17.	Начин на оценување:			
	17.1	Тестови – писмени (прв и втор колоквиум)	2 x 20 = 40 поени	
	17.2	Завршен испит (усмен или писмен)	30 поени (за положување се потребни минимум 15 поени!)	
	17.3	Присуство и учество (активност)	10 предавања + 10 вежби = 20 поени	
	17.4	Семинарска работа / проект (презентација)	5 предадена + 5 одбранета = 10 поени Вкупно: 100 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка):	до 50 бода	5 (пет)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест)	
		од 61 до 70 бода	7 (шест)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит:	60% успех од сите предиспитни активности (т.е. min. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби!)		
20.	Јазик на кој се изведува наставата:	Македонски јазик, англиски јазик		
21.	Метод на следење			

на квалитетот на наставата:	Самоевалуација
-----------------------------	----------------

22	Испитна литература:					
	22.1	З а д о л ж и т е л н а				
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Иво Пухан, Мирјана Поленак – Аќимовска, Владо Бучковски и Гоце Наумовски	<u>Римско право</u>	Правен факултет „Јустинија н Први“ - Скопје	2014
		2.	Мирјана Поленак – Аќимовска и Владо Бучковски	<u>Избор на текстови од Римското право</u>	УКИМ, Правен факултет „Јустинија н Први“ - Скопје	2010
		3.	Димитар Апасиев	<u>Римско судско право (Книга I – Правосудниот систем во времето на Кралството)</u>	MAGNA CARTA - Скопје	2016
		4.	Димитар Апасиев	<u>Римско право – Скрипта (I)</u>	УГД, Е- библиотека	2015
		5.	Димитар Апасиев	<u>Римско право – Практикум (I)</u>	УГД, Е- библиотека	2015
		6.	Димитар Апасиев	<u>Римско право – Скрипта (II)</u>	УГД, Е- библиотека	2019
	7.	Димитар Апасиев	<u>Римско право – Практикум (II)</u>	УГД, Е- библиотека	2019	
	22.2	Д о п о л н и т е л н а				
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Иво Пухан	<i>Римско право I</i>	Универзитет во Скопје - Скопје	1960
	2.	И. Пухан	<i>Римско право II</i>	Универзитет во Скопје - Скопје	1961	

3.	Мирјана Поленак - Акимовска	<i>Римското право и развојот на правото на сопственост</i>	Студентск и збор - Скопје	1990
4.	И. Пухан и М. Поленак-Акимовска	<i>Римско право (основен учебник)</i>	Универзитет „Кирил и Методиј“ - Скопје,	1991
5.	Ендрју Борковски и Пол ду Плесис	<i>Учебник по Римско право (III издание)</i>	Просветно дело АД - Скопје	2009
6.	Николај Александрович Машкин	<i>Историја на Стариот Рим</i>	Зумпрес - Скопје	1995
7.	Тит Ливиј: Мелбурн	<i>Од основањето на градот Рим</i>	Матица Македонска - Скопје	2000
8.	Гај Светониј Транквил	<i>Дванаесетте римски цареви</i>	Култура - Скопје	2001
9.	Елизабет Денио	<i>Рим, од град-држава до Царство (Институции и политички живот)</i>	Култура - Скопје	2006
10.	Витомир Митевски	<i>Хеленизам и Рим – античка филозофија</i>	Матица - Скопје	2007
11.	Прокопиј Кесариски	<i>Тајната Историја;</i>	Гурпа - Скопје	2007
12.	Бери Николас (со предговор, ревидирана биографија и речник на латински поими од Ернест Мецгер)	<i>Вовед во Римско право</i>	Просветно дело - Скопје	2009
13.	Олга Ѓуркова	<i>Казнена постапка за коруптивните кривични дела во Римското право</i>	Алфа 94 - Скопје	2010
14.	Рајнхард Цимерман	<i>Облигационо право – Римски основи на граѓанската традиција</i>	Просветно дело - Скопје	2009
15.	Џејмс Гордли	<i>Основи на приватното право (сопственост, деликт, договор, стекнување без основ)</i>	Просветно дело - Скопје	2009
16.		<i>Зборник во чест на Иво Пухан</i>	Правен факултет – Скопје	1996

	17.		Зборник на трудови од Меѓународниот симпозиум: <i>„Современото право, правната наука и јустинијановата кодификација“ – Том I и II</i>	Правен факултет „Јустинија н Први“ при УКИМ, Скопје	2004
	18.	Žika Bujuklic	<i>Forum Romanum – Rimska drzava, pravo, religija i mitologija</i>	Правни факултет у Београду и Центар за публикација „Досије“ - Београд	2005

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Политички систем			
2.	Код	4PF100621			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Прва/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф.д-р Јован Ананиев			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - добивање на знаења за структурата на политичкиот систем - добивање на знаења за динамичкиот дел на политичкиот систем, односно начините на неговото функционирање - добивање на знаења за соиредбените политички системи 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - власт, политика и моќ - основни карактеристики на политичкиот систем - политички партии и партиски системи - избори и изборни системи - политичка култура и политичка социјализација 				

	<ul style="list-style-type: none"> - владеење на правото - јавност - политичкиот систем на Република Македонија - политичкиот систем на велика Британија - политичкиот систем на САД - политичкиот систем на Република Франција 			
12.	Методи на учење: самоевалуација			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	2+2+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	2
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	2
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	1
		16.3.	Домашно учење	
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5/F
			од 51 до 60 бода	6/E
			од 61 до 70 бода	7/D
			од 71 до 80 бода	8/C
			од 81 до 90 бода	9/B
			од 91 до 100 бода	10/A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	Ананиев, Ј.	Политички систем	УГД	2015
	2.	С. Климовски Р. Десковска Т. Каракамишева	Политички систем	Просветно дело	2009	

	3.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	М. Малевска Л. Христова Ј. Ананиева	Споделување на власта- нов концепт на демократија во мултиетничките општини во Македонија	МЦМС	2006
	2.	Е. Хејвуд	Политика	Академски збор	2009
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Социологија на правото			
2.	Код	4PF100721			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за политички и правно- политички науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Прва / II	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вон. проф. д-р Страшко Стојановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со предметните содржини по Социологијата на правото и усвојување на основни знаења по истиот				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Запознавање со основите на предметните содржини по Социологија на правото Предмет, Цели, Задачи - Методи во Социологијата на правото - Историски и теоретски основи на социологијата на правото (Идеите за правото во старите источни цивилизации и култури, Грчката Античка филозофија, Правните системи и правата во средновековието) - Втемелување на Социологијата на правото како научна дисциплина (Марксистичката концепција за правото, Социологијата на правото во теоретскиот систем на Емил Диркем, Социологијата на правото на Макс Вебер, Сваќањето на Еуген Ерлих за фундаменталните принципи на социологијата на правото) 				

	<ul style="list-style-type: none"> - Општество, социјална динамика и правото (Поим на општеството, Општествени појави, Веберовата теорија за поделба на отворени и затвотени односи, Движење и развој на општеството и правото) - Основни содржини и категории на предметот на социологијата на правото (Социолошко дефинирање на правото, Правни појави, Правен систем) - Кочници и рамнотежа во законодавниот процес (Процес на носење на закони, Уставното судство, Шефот на државата- правото на вето, Вклучување на граѓаните- плебисцитарна демократија, Процедурата во гласањето, Референдумот како кочница во законодавното тело) - Улогата на шефот на државата и владата на Р.М. во обликувањето на законите - Социјалните функции на правото - Правото и сличните човекови творби (Религијата и правото, Моралот и правото, Културата и правото) - Регулативните институции на правото (Семејството и правото, Бирократијата, технократијата и правото) 			
12.	Методи на учење: Предавања, Вежби, Колоквиуми, Есеј, Консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	2+2+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	2
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	2
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	1
		16.3.	Домашно учење	
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) F
		од 51 до 60 бода		6 (шест) E
		од 61 до 70 бода		7 (седум) D
		од 71 до 80 бода		8 (осум) C
		од 81 до 90 бода		9 (девет) B
		од 91 до 100 бода		10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	Чокревски, Т. И Лазар Китановски	Социологија на правото.	Правен факултет „Јустинијан Први“.	2007.
		2.	Собрание на РМ	Деловник за работа на Собрание на РМ-пречистен текст	Собрание на РМ	2016
		3.	Стојановски Страшко	Скрипта за вежби по социологија на правото	Универзитет „Гоце Делчев“	2013
		4.	Стојановски Страшко	Практикум за вежби по социологија на правото	Универзитет „Гоце Делчев“	2013
		5.	В. Лоренс Њуман	Општествено истражувачки методи	Просветно дело	2009
	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Митровик Милован и Саша Бован	Основи Социологије и Социологије права	Праван Факултет, Универзитета у Београду	2009
		2.	Тодоровик Мирјана	Увод у Социологију	Праван Факултет, Универзитета у Београду	2009
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Стварно право			
2.	Код	4PF100821			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, УГД			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Игор Камбовски			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Концепцијата на програмата има за цел студентите да се стекнат со теоретски и практични познавања од областа на стварното право, со системот на стварното право и правната регулатива од оваа област, со стварноправните институти, кои се стварните субјективни права уредени со позитивното право на Република Македонија, нивната содржина, начин на стекнување, формите на заштита на стварите субјективни права и престанокот на субјективното право.			
11.	Содржина на предметната програма: Стварното право, како научна дисциплина ги изучува следните прашања: поим, стварноправен институт, позитивно стварно право, објективно стварно право, класификации на стварните субјективни права, видови субјективни стварни права, сопственост, службеност, залог, реален товар, стварите (поим и видови), стварните права на странски лица, владение (поим, видови и заштита); правото на сопственост (поим, видови, стекнување, вршење, заштита и престанок); подоблици на правото на сопственост (сосопственост, заедничка сопственост, етажна сопственост), запишување на правата на недвижности.			
12.	Методи на учење:			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење - задачи	60
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Игор Камбовски	Стварно право	УГД	2019
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Питер Спаркс	Европско стварно право	Просветно дело	2009
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик 2			
2.	Код	4FF101421			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I II сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Ана Витанова Рингачева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со македонскиот јазик и со неговиот развој. Се запознаваат со фонолошко-фонетската и со морфолошката структура на јазикот. Способност да се владееат темите од граматиката на македонскиот литературен јазик, зборот – зборовните групи и граматичките категории. Способност да се владееат граматичките категории на именските зборови. Познавање на граматичките категории и карактеристики на глаголот (прости и сложени глаголски форми).				

11.	<p>Содржина на предметната програма: <i>Морфологија и морфосинтакса</i>: Морфологијата како дел од граматиката; Поим за морфема и збороформа. Видови морфеми; Морфолошки (афиксен) начин на зборообразување; Зборовни групи; Класификација на зборовните групи; <i>Именки</i>: класификација (поделба) на именките; Граматички категории на именките: родот, бројот: видови множина; определеноста/ неопределеноста на именките; вокативна форма; Зборообразување на именките: суфиксно, префиксно, префиксно-суфиксно образување и образување на сложени именки; Функции на именките во реченицата. <i>Придавките</i>: поделба на придавките; Граматички категории на придавките; Зборообразување на придавките: суфиксно, префиксно, префиксно-суфиксно образување и образување на сложени придавки; Функции на придавките; <i>Заменките</i>: лични заменки; лично-предметни заменки; показни заменки; Заменките во реченицата; <i>Броевите</i>: граматички категории на броевите; Броеви за одредена и приближна бројност; Функции на броевите; <i>Глаголи</i>: Граматички категории на глаголот: време, начин, лице, вид, преодност, број и род, залог, дијатеза; Класификација на глаголите; Формите на глаголот: прости глаголски форми: сегашно време, минато определено свршено време, минато неопределено свршено време, заповеден начин; Нелични глаголски форми: глаголска л-форма, глаголска придавка, глаголска именска и глаголски прилог; Сложени глаголски форми: минато неопределено несвршено и свршено време, предминато време, идно време, минато-идно време, идно прекажано време, можен начин, има-конструкции, сум-конструкции; Зборообразување на глаголите: суфиксно, префиксно, префиксно-суфиксно образување, образување на сложено глаголи. <i>Прилози</i>: Потекло и образување на прилозите; Значење на прилозите; Функции на прилозите. <i>Предлози</i>. <i>Сврзници и зврзувачки зборови</i>. <i>Партикули</i>. <i>Извици</i>. <i>Модални зборови</i>.</p>			
12.	<p>Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40+30 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти	
22.	Литература		
	22.1.	Задолжителна литература	
		Ред. број	Автор
			Наслов
			Издавач
			Година
		1.	Стојка Бојковска, Лилјана Минова-Ѓуркова, Димитар Пандев, Живко Цветковски
			Општа граматика на македонскиот јазик
			Просветно дело
			2008
		2.	Блаже Конески
			Грамматика на македонскиот литературен јазик
			Просветно дело
			2004
		3.	Симон Саздов
			Современ македонски јазик 2
			Табернакул
			2013
	22.2.	Дополнителна литература	
		Ред. број	Автор
			Наслов
			Издавач
			Година
		1.	Живко Цветковски Снежана Веновска-Антевска Симона Груевска-Маџоска Елка Јачева-Улчар Симон Саздов
			Правопис на македонскиот јазик
			Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје
			2017
			Култура АД – Скопје,

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Англиски јазик ниво A2.2		
2.	Код	4FF101121		
3.	Студиска програма	Правни студии		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип		
5.	Степен	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	I II сем.	7. Број на ЕКТС кредити	4

8.	Наставник	виш лектор м-р Драган Донев	
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема	
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Студентот да владее со граматички и реченични структури соодветни за возраста и ниво А2 за владеење на јазикот, како и неколку елементи од преодното рамниште Б1; да препознава слухово зборови и нејфреквентни фрази, изрази и колокации поврзани со неговата/нејзината посредна и непосредна околина за да задоволи конкретни потреби; да разбира текстови, пишани описи и упатства/брошури/менија/возни редови/соопштенија/ознаки од непосредената околина, како и лични писма и куси новинарски текстови на теми од личен интерес; да извлече клучни зборови/изрази/фрази, како и главна идеја и важни детали во текстови и да препознава цел и намена во различни форми на текстови; да разбира соговорник доколку говорот е јасно артикулиран со повремени барања за повторување, објаснување и преформулирање на недоволно разбран дел; да разликува употреба на неформален од основен формален стил; да може да води разговор на познати и помалку познати теми, како и теми од непосреден интерес; да може да изрази чувство, мислење и/или став поткрепен со аргументи, како и да споредува различни мислења/ставови на познати и помалку познати теми, како и теми од непосреден интерес; да може да напише порака/писмо/белешка/разгледница, како и приказна и/или да опише место/настан и да пополни формулари со основни лични податоци.</p>		
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Грамматика: Past Continuous Tense во корелација со Past Simple Tense; Present Perfect Tense во корелација со Past Simple Tense; фразални глаголи; модални глаголи: - can/could; повратни заменки; редот на придавките; пасивни конструкции во Present Simple; условни реченици - First Conditional - Second conditional; односни реченици со who, which, that, where, whose; индиректен говор.</p> <p>Лексика: временски услови и природни несреќи; делови на тело; болести и терапија; професии; храна, пијалоци, оброци и места за јадење; рецепти; продавници, производи, облека и купување; хоби и слободни активности; спорт и опрема; филмови и забава; компјутери; вселена, НЛО и виртуелна реалност.</p> <p>Читање: идентификување конкретни информации во даден текст од позната и помалку позната содржина; идентификување значење на непознат збор во даден текст.</p> <p>Зборување: изразување: вчудовиденост, љубов, совет, среќа, предупредување, заповед, молба, условност, допаѓање/недопаѓање, учтивост, способност можност/неможност; искажување мислења и реакции во неформални дискусии; водење едноставна (до А2+) усна комуникација со одбирање на соодветни функции во конкретниот социокултурен контекст.</p> <p>Пишување: правилно пишување реченици од општ контекст; неформално писмо по дадени инструкции; кус, насочен состав (70-100 зборови) со примена на соодветни јазични елементи и интерпункциски знаци.</p>		
12.	Методи на учење: интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.		
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време	30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1. Предавања-теоретска настава	30 часа

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40+30 бодови		
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Virginia Evans - Jenny Dooley	Upstream Elementary A2	Express Publishing	2006
		2.	Clive Oxenden and Christina Latham-Koenig	New English File Beginner	Oxford University Press	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Zoze Murgoski	English Grammar: With Contrastive Notes on Macedonian	National and University Library Kliment Ohridski	1997

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Германски јазик ниво А1.2

2.	Код	4FF101221		
3.	Студиска програма	Правни студии		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип		
5.	Степен	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	I II сем.	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	лектор м-р Марица Тасевска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Слушање: да разбере едноставни упатства; да реагира невербално на поставената задача; да разбере глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; да разбере некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; да ги препознава фонемите, акцентот во зборовите и основните интонациски модели во исказна и во прашална реченица; да разбере едноставни куси искази во врска со познати теми и одредени конкретни ситуации искажани со бавно темпо.</p> <p>Читање: глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи; да разбере кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; да разбере кратка и едноставна порака; да разбере конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти.</p> <p>Зборување: да изговара цели реченици со правилна интонација, акцент и ритам; да поставува едноставни прашања; да одговара на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејство, интереси, вкусови, слободно време и сл.; да даде краток и едноставен опис на своето опкружување; да користи и да развива сопствени стратегии за усно изразување.</p> <p>Пишување: да ги познава и да ги почитува интерпункциските правила и правописот; да пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; да пополнува формулари; да пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, да ја опише својата околина, да ги набројува активностите од своето слободно време; да пишува кратки пораки и да гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на германски јазик.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Грамматика: предлози за време (vor, seit, für, bei, nach, in, bis, ab), предлог als, модални глаголи (müssen, dürfen, sollen,), безлично man со модален глагол, Possessivartikel (Nominativ und Akkusativ), предлог mit, предлози за место (Lokale Präpositionen auf die Frage „Wo?“ und „Wohin?“, Höfliche Aufforderung (Konjunktiv II), показни заменки, лични заменки во датив и акузатив, глаголи со датив, сврзник denn.</p> <p>Лексика: знаменитости на град; здравје; мода и облека; позначајни празници во земјите од германскојазичното подрачје.</p> <p>Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика.</p> <p>Зборување: именување и дефинирање на занимања; известување за активности во минато време; размена на информации од сегашно и идно време; утврдување</p>			

	<p>дијагнози и препораки; опис на лица (карактер и облека), давање на совети; договарање, презакажување и откажување на термин; дискусии за правила во домаќинството; снаоѓање во хотелска рецепција; давање инструкции за одредена локација; дискутирање на возниот план; снаоѓање во сервис служба; изразување на допаѓање/недоаѓање; именување и оценување на парчиња облека; честитање на празници или свечености во германскојазичните земји; продукција на кратки искази на познати теми.</p> <p>Пишување: зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; подредување зборови во слеана низа; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот.</p> <p>Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Германија и Австрија и формирање позитивен став кон земјите и културата чиј јазик се изучува.</p>			
12.	Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40+30 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и германски јазик		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Daniela Niebisch, Sylvette Penning-Hiemstra, Franz Sprech, Monika Bovermann, Monika Reimann	Schritte International 2 Kursbuch + Arbeitsbuch	Hueber Verlag	2006
	2.	Friederike Jin, Ute Voß	Grammatik aktiv Üben, Hören, Sprechen	Cornelsen	2018
	3.	Ранка Грчева Петер Рау	Голем македонско-германски и германско-македонски речник	Магор	2006
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Димитрија Гацов	Германска Граматика	НУБ „Климент Охридски“ - Скопје	1995
	2.	Evans Sandra, Pude Angela, Sprech Franz	Menschen A1.2	Hueber Verlag	2012
	3.	Olga Swerlowa	Grammatik & Konversation Arbeitsblätter für den Deutschunterricht A1-A2-B1	Langenscheid	2013

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Италијански јазик ниво А1.2
2.	Код	4FF100921
3.	Студиска програма	Правни студии
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
5.	Степен	Прв циклус

6.	Академска година/семестар	I II сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор д-р Надица Негриевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Слушање: разбира глобално слушнат текст со опис на идни активности; ги разбира прашањата од соговорникот на тема планирање на идни активности; прераскажува текстови на тема празници и забави; разбира глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; издвојува информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; разбира некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; разбира глобално краток слушнат текст со опис на надворешен изглед (облека и боја); разбира глобално краток слушнат текст на тема за опис на карактер;</p> <p>Читање: глобално разбира информативен текст проследен со визуелни документи; разбира кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; разбира конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти.</p> <p>Зборување: бара и дава информации за идни планови и плановите на луѓето во најблиското опкружување; игра по улоги дијалози за барање и давање информации за празници, забави, применувајќи новоусвоени основни изрази и поими; применува новоусвоени основни изрази и поими при искажување план за забава или празнување некој празник; информира/дава информации за цена, големина, количина, боја (ситуација во продавница); бара/дава информации за продавници во кои може да се купи одредена храна.</p> <p>Пишување: познава и ги почитува интерпункциските правила и правописот; пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, ја опишува својата околина, ги набројува активностите од своето слободно време; пишува кратки пораки и гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на италијански јазик.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Грамматика: присвојни придавки; минато определено свршено време - <i>passato prossimo</i> (правилни и неправилни глаголи), партицип на минатото време (<i>participio passato</i>); просто идно време и сложено идно време (<i>futuro semplice</i> и <i>futuro composto</i>); <i>presente indicativo</i> (<i>alcuni verbi irregolari, riflessivi, impersonali</i>); <i>Il pronome partitivo NE</i>.</p> <p>Лексика: дом, простории и предмети во домот; секојдневни активности и лична хигиена; храна и пијалаци; броеви 100 – 1000; дневни оброци; активности во слободното време; годишни времиња; временски прилики; забави, празници, традиционални рецепти; купување облека (големина, бои, броеви, количина, цени); храна и пијалаци; продавници; позначајни празници во Италија.</p> <p>Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика.</p> <p>Зборување: барање/давање информации за своите дневни оброци; опишување на домот/собите во домот; лоцирање на предметите во просторот; искажување минати дејствија со едноставни реченици; барање/давање информации за временските прилики; планирање и ветувања за идни активности (роденден, празници, одмори, патувања); честитање роденден, празник; барање/давање информации при купување; опишување облека; барање/искажување мислење/став; искажување на нарачка на храна/пијалоци во продавница, кафеуле</p>				

	и барање сметка; продукција на кратки искази на познати теми со примена на новоусвоените поими и изрази. Пишување: зборови со приближна фонетска точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот. Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Италија и формирање позитивен став кон земјата и културата чиј јазик се изучува.				
12.	Методи на учење: интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		40+30 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик и италијански јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Marin, T. & Magnelli, S.	Progetto italiano 1, nuovo (Libro dello studente)	Edilingua	2006

	2.	Marin, T. & Magnelli, S.	Progetto italiano 1, nuovo (Quaderno degli esercizi)	Edilingua	2006
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Marin, T.	La prova orale 1 (Manuale di conversazione, livello elementare - intermedio)	Edilingua	2000
	2.	L. Toffolo & N. Nuti	Allegro 1, Corso di italiano per stranieri, Livello elementare	Edilingua	2003
	3.	Cozzi, N., Federico F. & Tancorre, A.	Caffè Italia, Corso di italiano 1	ELI s.r.l.	2005

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Шпански јазик ниво А1.2			
2.	Код	4FF100821			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I II сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Марија Тодорова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Слушање: да разбере едноставни упатства; да реагира невербално на поставената задача; да разбере глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; да разбере некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; да ги препознава фонемите, акцентот во зборовите и основните интонациски модели во исказна и во прашална реченица; да разбере едноставни куси искази во врска со познати теми и одредени конкретни ситуации искажани со бавно темпо. Читање: глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи; да разбере кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; да разбере кратка и едноставна порака; да разбере конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти.				

	<p>Зборување: да изговара цели реченици со правилна интонација, акцент и ритам; да поставува едноставни прашања; да одговара на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејство, интереси, вкусови, слободно време и сл.; да даде краток и едноставен опис на своето опкружување; да користи и да развива сопствени стратегии за усно изразување.</p> <p>Пишување: да ги познава и да ги почитува интерпункциските правила и правописот; да пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; да пополнува формулари; да пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, да ја опише својата околина, да ги набројува активностите од своето слободно време; да пишува кратки пораки и да гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на шпански јазик.</p>
<p>11.</p>	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Грамматика: прилози за време; показни замнеки; присвојни придавки; сегашно време (неправилни глаголи); предлози en, de, a, con; броеви од 101 до 1000000; повратни глаголи, партицип на минатото време; минато определено свршен време; идно време.</p> <p>Лексика: професии, држави/национална припадност, бои, предмети во училница, зборови во врска со семејството, изглед и карактерни особини, интереси, активности во слободното време, денови, месеци, датуми и часови; активности во слободното време; годишни времиња; временски прилики; забави, празници; купување облека (големина, бои, броеви, количина, цени); храна и пијалаци; продавници; позначајни празници во Шпанија.</p> <p>Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика.</p> <p>Зборување: барање/давање информации за активностите од своето слободно време; изразување афинитети во врска со активностите во слободното време; барање/давање информации за ден, месец, датум или конкретно време/час; изразување несигурност/сомневање; поканување, прифаќање и одбивање; барање/давање дозвола; барање/давање информации за своите дневни оброци; опишување на домот/собите во домот; лоцирање на предметите во просторот; искажување минати дејствија со едноставни реченици; барање/давање информации за временските прилики; планирање и ветувања за идни активности (роденден, празници, одмори, патувања); честитање роденден, празник; барање/давање информации при купување; опишување облека; барање/искажување мислење/став; искажување на нарачка на храна/пијалаци во продавница, кафуле и барање сметка; продукција на кратки искази на познати теми.</p> <p>Пишување: зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; подредување зборови во слеана низа; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот.</p> <p>Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Шпанија и формирање позитивен став кон земјата и културата чиј јазик се изучува.</p>
<p>12.</p>	<p>Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални</p>

	задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40+30 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик и шпански јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dr. Marianne Barceló, Juana Sánchez Benito, Verónica Beucker, P.M. Luengo, Bibiana Wiener	¡Vamos! - 1	Mundo Español ediciones	2007
	2.	A. Jarvis, R. Lebreo, F. Mena-Ayllón	“Basic Spanish Grammar”	Houghton Mifflin Company - USA	2000	
22.2.	Дополнителна литература					
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година	

	1.	A. Gonzales Hermoso, J. R. Cuenot, M. Sanchez Alfaro	“Gramatica de español lengua extranjera”	Мадрид, Шпанија	1999
	2.	Cristina Karpacheva	“Manual de español”	Софија	1998
	3.	Ramon Sarmiento	“Gramatica progresiva de español para extranjeros”	“Colibri”, Софија	1998

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Руски јазик ниво А1.2			
2.	Код	4FF101321			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I II сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Игор Станојоски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Слушање: разбира глобално слушнат текст со опис на идни активности; ги разбира прашањата од соговорникот на тема планирање на идни активности; прераскажува текстови на тема празници и забави; разбира глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; издвојува информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; разбира некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; разбира глобално краток слушнат текст со опис на надворешен изглед (облека и боја); разбира глобално краток слушнат текст на тема за опис на карактер; Читање: глобално разбира информативен текст проследен со визуелни документи; разбира кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; разбира конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти. Зборување: бара и дава информации за идни планови и плановите на луѓето во најблиското опкружување; игра по улоги дијалози за барање и давање информации за празници, забави, применувајќи новоусвоени основни изрази и поими; применува новоусвоени основни изрази и поими при искажување план за забава или празнување некој празник; информира/дава информации за цена, големина, количина, боја (ситуација во продавница); бара/дава информации за продавници во кои може да се купи одредена храна. Пишување: познава и ги почитува интерпункциските правила и правописот; пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, ја опишува својата околина, ги набројува				

	активностите од своето слободно време; пишува кратки пораки и гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на руски јазик.			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Грамматика: присвојни придавки; падежи, глаголи, сегашно време; идно време; предлози, броеви, свршен и несвршен вид кај глаголите.</p> <p>Лексика: дом, простории и предмети во домот; секојдневни активности и лична хигиена; храна и пијалаци; броеви 100 – 1000; дневни оброци; активности во слободното време; годишни времиња; временски прилики; забави, празници, традиционални рецепти; купување облека (големина, бои, броеви, количина, цени); храна и пијалаци; продавници; позначајни празници во Русија.</p> <p>Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика.</p> <p>Зборување: барање/давање информации за своите дневни оброци; опишување на домот/собите во домот; лоцирање на предметите во просторот; искажување минати дејствија со едноставни реченици; барање/давање информации за временските прилики; планирање и ветувања за идни активности (роденден, празници, одмори, патувања); честитање роденден, празник; барање/давање информации при купување; опишување облека; барање/искажување мислење/став; искажување на нарачка на храна/пијалоци во продавница, кафеуле и барање сметка; продукција на кратки искази на познати теми со примена на новоусвоените поими и изрази.</p> <p>Пишување: зборови со приближна фонетска точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот.</p> <p>Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Русија и формирање позитивен став кон земјата и културата чиј јазик се изучува.</p>			
12.	Методи на учење: интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40+30 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.		до 50 бода	5 (пет) (F)	

	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и руски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ирина Осипова	«Ключ» - Учебник руского јазика для начинающих.	Corvina, Москва	2005
		2.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	S. A. Khavronina, A. I. Shirochenskaya	Русский язык в упражнениях. (Russian in exercises)	Русский язык. Курсы 2017 г.	2017
		2.	Л. В. Московкин, Л. В. Сильвина	Русский язык. Учебник для иностранных студентов подготовительных факультетов	СМИО Пресс, Санкт-Петербург	2006

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Француски јазик ниво А1.2			
2.	Код	4FF101021			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I II сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Светлана Јакимовска			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Слушање: разбира глобално слушнат текст со опис на идни активности; ги разбира прашањата од соговорникот на тема планирање на идни активности; прераскажува текстови на тема празници и забави; разбира глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; издвојува информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; разбира некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; разбира глобално краток слушнат текст со опис на надворешен изглед (облека и боја); разбира глобално краток слушнат текст на тема за опис на карактер;</p> <p>Читање: глобално разбира информативен текст проследен со визуелни документи; разбира кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; разбира конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти.</p> <p>Зборување: бара и дава информации за идни планови и плановите на луѓето во најблиското опкружување; игра по улоги дијалози за барање и давање информации за празници, забави, применувајќи новоусвоени основни изрази и поими; применува новоусвоени основни изрази и поими при искажување план за забава или празнување некој празник; информира/дава информации за цена, големина, количина, боја (ситуација во продавница); бара/дава информации за продавници во кои може да се купи одредена храна.</p> <p>Пишување: познава и ги почитува интерпункциските правила и правописот; пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, ја опишува својата околина, ги набројува активностите од своето слободно време; пишува кратки пораки и гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на француски јазик.</p>	
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Граматика: присвојни придавки; присвојни придавки со именки кои означуваат роднински врски; броеви од 101 до 10000; прилози за место; повратни глаголи со модални глаголи; <i>passé composé</i>;</p> <p>партицип на минатото време; помошни глаголи <i>être</i> или <i>avoir</i>?; неправилен партицип; прилози за време со минато определено свршено време.</p> <p>Лексика: дом, простории и предмети во домот; секојдневни активности и лична хигиена; храна и пијалаци; броеви 100 – 1000; дневни оброци; активности во слободното време; годишни времиња; временски прилики; забави, празници, традиционални рецепти; купување облека (големина, бои, броеви, количина, цени); храна и пијалаци; продавници; позначајни празници во Франција.</p> <p>Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика.</p> <p>Зборување: барање/давање информации за своите дневни оброци; опишување на домот/собите во домот; лоцирање на предметите во просторот; искажување минати дејствија со едноставни реченици; барање/давање информации за временските прилики; планирање и ветувања за идни активности (роденден, празници, одмори, патувања); честитање роденден, празник; барање/давање информации при купување; опишување облека; барање/искажување мислење/став; искажување на нарачка на храна/пијалоци во продавница, кафуле и барање сметка; продукција на кратки искази на познати теми со примена на новоусвоените поими и изрази.</p> <p>Пишување: зборови со приближна фонетска точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување</p>	

	<p>текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот.</p> <p>Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Франција и формирање позитивен став кон земјата и културата чиј јазик се изучува.</p>					
12.	<p>Методи на учење: интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.</p>					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40+30 бодови		
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик и француски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	CAPELLE, G. & MENAND,R.	Taxi 1 (Méthode de français)	Edilingua	2003
		2.	CAPELLE, G. & MENAND,R.	Taxi 1 (Cahier des exercices)	Edilingua	2003
	Дополнителна литература					

22.2.	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Облигационо право		
2.	Код		4PF100921		
3.	Студиска програма		Правни студии		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Правен факултет, УГД		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		Втора /трети	7.	Број на ЕКТС кредити 8
8.	Наставник		Вонреден професор Марија Амповска		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Општи услови според соодветниот правилник на УГД		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучување на општата теорија односно општото учење за облигационите односи кое вклучува изучување најпрво на изворите и начелата на облигационото право, настанување на обврските преку посебните облигационо - правни факти, дејство на истите, промена на страните и содржината на односите, начините на престанување како и институтот застареност. Општото учење за облигационите односи го опфаќа и општиот дел на договорите и односите настанати со причинување на штета, како и карактеристиките на останатите облигациони односи – стекнувањето без основ, работоводство без налог и еднострана изјава на волја.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Поим и извори на облигационото право 2. Начела на облигационото право 3. Поим, карактеристики и видови на облигациони односи 4. Настанување на облигационите односи (страни, предмет, облигационо-правни факти), содржина и дејство на облигационите односи 5. Промени во облигационите односи и посебно за облигациони односи со сложени страни, парични облигациони односи и облигациони односи со повеќе предмети 6. Престанување на облигационите односи 7. Општо за договорите и општи услови за настанување 8. Дејство, престанување и раскинување на договорите 9. Настанување на облигациони односи со причинување на штета 10. Општо за видови одговорност и надоместување на штета 11.Стекнување без основ 12.Работоводство без налог и еднострана изјава на волја				
12.	Методи на учење: предавања од професор, користење техника – презентација на клучни поими, консултации со професорот, работа во групи на студенти,				

	самостојна работа на вежби, анализа на практика, самостојна изработка на примери во рамки на материјата, посета на суд и следење на соодветни судења.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		8 ЕКТС x 30 часа =240 часови			
14.	Распределба на расположивото време		3+2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	36 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	24 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	24 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	24 часови		
		16.3.	Домашно учење	Останати часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Гале Галев и Јадранка Дабовиќ Анастасовска	Облигационо право	ЦЕППЕ, Скопје	2009
		2.	Марија Амповска	Интерна скрипта по Облигационо право-општ дел	УГД, Штип	2019
		3.	Марија Амповска	Практикум по Облигационо право	УГД, Штип	2019
22.2.	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	

		1.	Јаков Радишич	Облигационо право општи део	Правен факултет во Ниш, Србија	2018
		2.	Рајнхард Цимерман	Облигационо право – Римски основи на граѓанската традиција	Просветно дело АД Скопје	2009
		3.	Кирил Чавдар и Кимо Чавдар	Закон за облигационите односи – коментари, објаснувања, практика и предметен регистар	Агенција Академик Скопје	2008

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот	Казнено право			
2.	Код	4PF101021			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно	Правен Факултет, УГД			
5.	Степен (прв, втор, трет	Прв			
6.	Академска година / семестар	2 година, трет	7.	Број на ЕКТС	8
8.	Наставник	Вон.проф. д-р Олга Кошевалиска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Со изучување на предметот казнено право студентот ќе се запознае со казнените институти и норми, со принципите врз кои се темели казненото право како и со начинот на неговото функционирање				

11.	Содржина на предметната програма:			
	1. Поим и функција на Казненото право, Развитие на казненото право и казнено - правната наука и Основни начела на казненото право			
	2. Казнениот законик и неговото важење			
	3. Поим на кривично дело			
	4. Дејствие,			
	5. Законското битие на кривичното дело, Противправност			
	6. Вина			
	7. Стадиуми на извршување на кривичното дело			
	8. Учество на повеќе лица во извршување на кривично дело Стек на кривични дела			
	9. Казна, Систем на казнено правни санкции, Судско одмерување на казната			
	10. Алтернативни мерки и Мерки на безбедност			
	11. Конфискација на имот и имотна корист и одземање на предмети			
	12. Правни последици на осудата, рехабилитација и бришење на осуда Застареност, амнестија и помилување			
12.	Методи на учење: метод на усно и метод на писмено изложување			
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото	45+30+30+60+75=240 часа (3+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска	45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски),	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа
		16.3.	Домашно учење	75 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40+30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10	
	17.3.	Активност и учество	20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50		5(пет) (F)
		од 51 до 60		6(шест) (E)
		од 61 до 70		7(седум) (D)
		од 71 до 80		8(осум) (C)
		од 81 до 90		9(девет)(B)
		од 91 до 100		10(десет)(A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува	Македонски и англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Камбовски, Владо	Казнено право -општ дел	Правен Факултет „Јустинија н“ Скопје	2006
	2.	Веселс, Јоханес и Бојлке, Венер	Казнено право – општ дел (кривични дела против личните и заедничките делови)	Проект на Влада на РМ – превод на 1000 книги Табернаку	2009
	3.	Ѓорге Марјановиќ, Методија Каневчев	Македонско криично право	Јустинијан Први, УКИМ	2010
	Дополнителна литература				
	Ред	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Камбовски, Владо	Коментар на Кривичниот Законик на РМ	Матица	2015	
2.	Кривичен законик				
2.	Марјановиќ Георѓе	Казнено право - општ дел	Правен Факултет „Јустинија	2004	
3.	Кошевалиска Олга	Скрипта по предметот казнено право – применета програма, 2013	УГД Штип	2013	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Трудово право			
2.	Код	4PF101121			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, УГД			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Втора / трет	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Војо Беловски, вон. проф. д-р Андон Мајхошев, вон. проф. д-р Билјана Тодорова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Основни познавања од правото			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Изучувањето на предметот Трудово право на студентите ќе им овозможи да се запознаат со корпусот прашања и проблеми кои се составен дел на трудовото право, да се запознаат со различните аспекти на остварувањето на правата, обврските и одговорностите од работниот однос како и со правните институции од областа на трудот и, социјалното осигурување. Со оглед на тоа што станува збор за динамична научна дисциплина која е потребна во секојдневниот живот и работење студентите ќе добијат теоретски и практични знаења во оваа сфера. Преку наставата студентите ќе ги проучуваат работните односи во практиката преку - постапката на вработување, склучување на договор за вработување, остварување и заштита на правата од работен однос кај работодавачот и надлежните органи, постапката за одговорност на вработените, престанување на работниот однос, односно престанување на важноста на договорот за вработување. Студентите ќе совладаат како се изработуваат конкретни акти во врска со сите институти кои се опфатени со позитивната законска регулатива од областа на работните односи во Република Северна Македонија.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Недела 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Предмет и содржина на трудовото право - Дефиниција на трудовото право во правната теорија - Називи на трудовото право - Субјекти на трудовото право <p>Недела 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Однос на трудовото право со другите правни дисциплини - Карактеристики на трудовото право - Настанување и развој на трудовото право и законодавство <p>Недела 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Извори на трудовото право <p>Недела 4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Колективните договори како извор на трудовото право <p>Недела 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - Меѓународни извори на трудовото право <p>Недела 6</p> <ul style="list-style-type: none"> - Меѓународна организација на трудот 				

	Недела 7 - Работен однос			
	Недела 8 - Договор за вработување - Видови договор за вработување			
	Недела 9 - Права и обврски од работниот однос			
	Недела 10 - Престанување на важноста на договорот за вработување			
	Недела 11 - Остварување и заштита на правата од работен однос			
	Недела 12 - Социјално осигурување			
12.	Методи на учење: предавања, вежби изработка на проектна задача			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 Часови		
14.	Распределба на расположливото време	45+30+105 = 180 часа / неделно		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	35 часа
		16.2.	Самостојни задачи	35 часа
		16.3.	Домашно учење	35 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација		

22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Беловски, Војо Мајхошев, Андон	Трудово право	Правен факултет, УГД, Штип	2015
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Старова, Гзиме	Трудово право и работни односи	Просветно дело	2009	

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Еколошко право		
2.	Код		4PF103321		
3.	Студиска програма		Правни студии		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Правен факултет, УГД		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		Втора / трет	7. Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Вон. проф. д-р Билјана Тодорова		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Основни познавања од правото		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Со изучување на предметот Еколошко право се очекува студентите да се стекнат со знаења за правната регулација во сферата на заштитата на животната средина на ниво на меѓународно и европско законодавство и во Република Северна Македонија. Со оглед на тоа што станува збор за научна дисциплина која е потребна во секојдневниот живот и работење студентите ќе добијат теоретски и практични знаења во оваа сфера. Ќе биде разработено меѓународното и домашното законодавство преку негово компаративно изучување и разработка на позитивните законски прописи во оваа област.				
11.	Содржина на предметната програма: Недела 1: Тема: Теоретска и историска рамка на еколошкото право Општи напомени за еколошкото право Настанување и развој на еколошкото право				

Основни карактеристики на еколошкото право

Еколошко-правен однос

Еколошко - правни норми

Недела 2:

Тема:

Основни начела на еколошкото право

Недела 3:

Тема:

Односот на еколошкото право со другите правни гранки

Недела 4:

Тема:

Еколошка политика

Надлежност на институциите на Европската Унија во областа на еколошката политика

Акциони програми на Европската Унија за животна средина и области за приоритетни дејствувања

Финансирање на еколошката политика на Европската Унија (програма „LIFE“)

Принципи на еколошката политика на Европската Унија

Правни инструменти на еколошка заштита

Недела 5:

Тема:

ОН и заштита на животната средина

Недела 6:

Тема:

Советот на Европа и заштита на животната средина

Европската Унија и заштита на животната средина

Предвидена литература: Еколошко право - Авторизирани предавања, Тодорова, Билјана, Штип, Скопје, 2018 (потребни страници: 63-91)

Дополнителна литература:

Недела 7:

Тема:

Настанување и развој на еколошкото право во Република Северна Македонија

Недела 8:

Тема:

Надзор над примена на одредбите на Законот за животна средина

Економски инструменти за заштита на животната средина

Недела 9

Тема:

Еколошка штета

Еколошки кривични дела

Еколошка тужба

Пристап до информации за животна средина и пристап до правда

Недела 10

	<p>Тема: Регулирање на поедини аспекти на заштита на животната средина во Република Македонија Заштита на водата Заштита на воздухот Управување со отпад</p> <p>Недела 11 Тема: Природа и биодиверзитет Заштита на почвата</p> <p>Недела 12 Тема: Заштита од бучава Други релевантни сектори од животната средина – хемикалии; ГМО; органско земјоделство; транспорт; шуми; енергетика; радијација.</p>			
12	Методи на учење: предавања, вежби изработка на проектна задача			
13	Вкупен расположлив фонд на време	180 Часови		
14	Распределба на расположливото време	45+30+105 = 180 часа / неделно		
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавањ а-теоретска настава	45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	35 часа
		16.2.	Самостојн и задачи	35 часа
		16.3.	Домашно учење	35 часа
17	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови

18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација			
22	Литература				
22.1	Задолжителна литература				
	Ре д. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Тодорова, Билјана	Еколошко право – авторизирани предавања		2019
22.2	Дополнителна литература				
	Ре д. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Закон за животна средина	Сл. Весник на РМ	2005

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Локална самоуправа			
2.	Код	4PF101321			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, УГД			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	II година/III семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вонреден проф. д-р Андон Мајхошев			

9.	Предуслови за запишување на предметот		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): -структурата на локалната самоуправа -добивање на знаења за односот меѓу централната и локалните власти -класификација (типологијација) на локалната самоуправа - моделите на финасирање на локалната самоуправа - добивање на знаења за надлежностите на локалната самоуправа - добивање на знаења за надлежностите на органите на ЕЛС (Совет и Градоначалник) -добивање знаење за компаративна локална самоуправа -територијалната организација на локалната самоуправа -заштита на правото на локална самоуправа		
11.	Содржина на предметната програма: - поим, дефиниција, значење и основни карактеристики на локалната самоуправа -право на локална самоуправа (Устав на РМ, Закон за ЛС, Закон за територијана организација на локалната самоуправа, Закон за град Скопје, Закон за локални избори) -Европска повлеба за локална самоуправа на Советот на Европа од 1985 година - односот меѓу централните и локалните власти - надлежности на локалната самоуправа - финансирање на локалната самоуправа - децентрализација, деконцентрација и деволуција на власта - потекло и развој на локалната самоуправа -Теории за локалната самоуправа -типологијација (класификација) на локалната самоуправа - повеќестепеност на локалната самоуправа - компаративна локална самоуправа -локалната самоуправа во РМ (развој на локалната самоуправа, локаланта самоуправа од 1991 до амандманите од 2001, 2002, новата територијална организација од 2004) -Органи и тела на ЕЛС и надлежности (Совет на ЕЛС, Градоначалник, Комисија за меѓунационални односи, Совет на потрошувачи, работни тела на ЕЛС-комисии и одбори) -службен јазик во ЕЛС -заштита на правото на локална самоуправа -месна самоуправа -град Скопје како посебна ЕЛС -локални избори		
12.	Методи на учење: интерактивна настава, студија на случаи, анализа на текстови Вкупен расположив фонд на време: 120 часа Распределба на расположивото време: 2+1+1		
13.	Вкупен расположив фонд на време	Предавања-теоретска настава: 2 часа	
14.	Распределба на расположивото време	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа: 1 часа	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава. 2 часа

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	1 час		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/		
		16.2.	Самостојни задачи	1 час		
		16.3.	Домашно учење - задачи	/		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40+30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Гордана Силјановска-Давкова и Владимир Митков	Локална самоуправа	Магор	2004
		2.	Закон за локална самоуправа			
		3.	Закон за територијална организација на Р. Македонија			
	4.	Закон за финасирање на локалната самоуправа				
22.2.	Дополнителна литература					

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Џ. Бановец	Локална самоуправа- примери на процесите за донесување на одлуки	Академски печат	2009
2.	Р. Бингам и други	Менаџирање на локалната власт	Магор	2009

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Институции на Европската унија			
2.	Код	4PF101421			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, УГД			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	III семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вон.проф. д-р Ана Никодиновска Крстевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е студентите да се запознаат со основната структурна поставеност на Европската унија, вклучувајќи ги функциите на нејзините институции, нивните надлежности, начинот на креирање на политики и на донесување на одлуки. Поконкретно, предметот претставува вовед во пошироката област на Право на Европска унија, кој ќе им помогне на студентите подобро да го разберат функционирањето на Унијата и создавањето на европското право.				
11.	Содржина на предметната програма: <ol style="list-style-type: none"> 1. Историски развој и договори на Европската унија. 2. Теории за европска интеграција. 3. Европска комисија. 4. Европски парламент. 5. Совет на министри на Европската унија. 6. Европски совет. 7. Суд на правдата на Европската унија. 				

	8. Европска централна банка. 9. Суд на ревизори. 10. Други тела и институции. 11. Перспективи на Европската унија. 12. Република Македонија и евроинтегративните процеси				
12.	Методи на учење: усно и писмено излагање				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС X 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи		30 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на $\frac{3}{4}$ од часовите на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Никодиновска Крстевска Ана	Институции на Европска унија	Универзитет “Гоце Делчев” – Штип	2019

	1.	Ванковска Билјана	Институции на Европската унија: до Лисабон и по него	Филозофски факултет, УКИМ - Скопје	2010
	2.	Пертрек Жак	Право на институциите на Европската унија	Арс Ламина, Скопје	2011
	3.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		Никодиновска Крстевска Ана	Институции на Европска унија – практикум	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2019
	1.	Neugent Neil	The Government and politics of the European Union, 7 th edition	Palgrave Macmillan, London	2010
	2.				
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Јавна администрација			
2.	Код	4PF101521			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, УГД			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Втора година / II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јадранка Денкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на овој предмет е студентите да се стекнат со исцрпни знаења за администрацијата во Република Северна Македонија како и да дознаат за администрацијата во другите европски земји и Светот. Преку овој предмет студентите ќе ги дознаат системите на управување и администрацијата во истите. Исто така, ќе ги согледаат видовите и карактеристиките на државната и јавната администрација. Предметот е насочен студентите да ја разберат поставеноста, улогата, одговорноста и значењето на администрацијата во Република Северна Македонија. Предметот е насочен и кон осознавање на сегашната и понатамошната поставеност на администрацијата во				

	управата, приватизацијата на истата и искористеноста за ефективна и ефикасна државна управа.			
11	Содржина на предметната програма: Овој предмет опфаќа изучување на основните поими, значење и историскиот развој на јавната администрација. Теориите на управување и историскиот развој на истите. Опсегот на јавната администрација и теориите на одлучување. Основните принципи на управување во јавната администрација. Исто така, предметот ја објаснува јавната администрација како формална и неформална организација, одговорноста и реформата на јавната администрација. Претставена е поделбата на трудот и кадрите во администрацијата, информирањето и приватизацијата на истата. Разработен е службеничкиот систем, вработувањето, унапредувањето и обуката на јавната администрација. Разработени се звањата во државниот и јавниот сектор, менторствата и следењето на работењето на администрацијата. Опфатено е работното место состаноците и автоматската обработка на податоците за ефикасност во работењето на администрацијата. Предметот го опфаќа и новиот јавен менаџмент како нов модел на управување со јавната администрација.			
12	Методи на учење:метод на усно и метод на писмено изложување			
13	Вкупен расположив фонд на време	120		
14	Распределба на расположивото време	2+1+1		
15	Форми на наставните активности Предавањата ќе бидат засновани на неколку техники на предавања и ќе вклучуваат Power Point презентации, клиничка настава од експерти во управно правно работење, отворени дискусии и слично. Семинарските работи ќе се однесуваат на изработка и презентација на трудовите пред колегите.	15.1	Предавања-теоретска настава	2 часа
		15.2	Вежби (лабораториски и, аудиториски), семинари, тимска работа	1 час
16	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	
		16.2	Самостојни задачи	1 час
		16.3	Домашно учење	
17	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40+30	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	20	
	17.3.	Активност и учество	10	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 пет(F)	
		од 51 до 60 бода	6 шест(E)	
		од 61 до 70 бода	7 седум(D)	

		од 71 до 80 бода	8 осум(С)
		од 81 до 90 бода	9 девет(В)
		од 91 до 100 бода	10 десет(А)
19	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Наум Гризо и Борче Давитковски и Ана Павловска Данева	Јавна Администрација	Академси Печат	2010
	2.	Џеј М. Шафриц, Е.В. Расел, Кристофер П. Борик	Вовед во јавната администрација	Академски печат, Превод од проект на Владата на РМ	2009
	2.	Ivo Boršković	Upravno pravo	Загреб	1995
	3.	Јадранка Денкова	Јавна администрација авторизирани предавања	Во процес на објавување	
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Iskra Akimovska Maletic, Beograd,	Javne ustanove,	Zaduzbina Andrejevic,	2009
	2.	Schwarze, J.	European administrative law	London	2006
	3.	Nehl, H.P.	Administrative procedure in EC law	Oxford	1999

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Административно право и административна постапка			
2.	Код	4PF101621			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Втора /IV семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Проф. д-р Јадранка Денкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на овој предмет е студентите да се стекнат со исцрпни знаење за административното право и административната постапка кои на јасен и практичен начин за улогата и значењето на оваа правна дисциплина како нераскинлив дел од целокупниот правен систем. Основна цел на предметот е студентите да се стекнат со основни познавања за улогата и значењето на административното право во еден административен систем, како и улогата и значењето на административните службеници како главни субјекти во тој систем. Содржината во учебникот има поставено јасна цел студентите да го разберат значењето на административното право, институтите на административното право, изворите на административното право предметот, целите, а особено начинот на функционирање на администрацијата, за да можат како идни граѓани и вработени лица да се вклучат во процесите на функционирањето на администрацијата, како административни службеници, учесници во управни дејства или како надзорни органи на функционирање на администрацијата. Особено, придонесот за студентите е во осознавање на правните норми кои се однесуваат на функционирањето на административните државни органи, односно извршувањето на административните предмети насочени кон остварување на интересите на граѓаните, а притоа се води сметка да се заштити јавиот интерес. Преку осознавање на управно-процесните правила при преземањето на управно-правни дејства, претставени како основни начела во управната постапката што се задолжителни за утврдување на материјалната вистина, студентите ќе добијат знаење како самостојно одговорно и законито се донесуваат управните акти, нивното извршување и можноста за користење на вонредните правни средства како дополнителни правни лекови за остварување на правата на граѓаните и донесување на законите акти кои нема да бидат на штета на граѓаните.				
11.	Овој предмет нуди можност за исцрпна едукација и стекнување на основни знаења за: 1. предметот, изворите на административното право и основните поими на административното право.				

	<p>2..Исто така, предметот ги изучува функцијата и дејноста на административните органи. Видовите административни органи во Република Северна Македонија, како и административните органи во Европа и светот.</p> <p>3. Јавните установи принципите и видовите на управување, со акцент на локалната самоуправа.</p> <p>4. Организацијата на државната управа, дејноста и актите на управата како и споредбените искуства во други земји.</p> <p>5.Предметот ја опфаќа и контролата и надзорот во државната управа, административно судска контрола и инспекцискиот надзор и Народниот правобранител.</p> <p>6. Детално е разработен службеничкиот систем и основните начела и принципи на јавната администрација.</p> <p>7.Тука детално е разработена и одговорноста во административните органи споредбено со другите Европски земји и САД. Покрај тоа разработена е административната одговорност, и дисциплинската одговорност во Република Северна Македонија.</p> <p>8. Предметот ги разработува и административните акти и административниот договор.</p> <p>9.Разработен е личниот статус на граѓанинот, државјанството и патните исправи.</p> <p>10. Во програмата се опфатени основни и дополнителни принципи на управната постапка како и надлежноста во управната постапка.</p> <p>11.Тука се обработуваат и странките во управната постапка, нивното застапување како и комуникацијата помеѓу странките и администрацијата.</p> <p>12. Предвидени се првостепената и второстепената управна постапка, роковите, жалбите, испитната постапка и донесувањето на решение. Застапени се и вонредните правни лекови.</p>			
12.	Методи на учење: метод на усно и метод на писмено изложување			
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+1)		
15.	Форми на наставните активности Предавањата ќе бидат засновани на неколку техники на предавања и ќе вклучуваат Power Point презентации, клиничка настава од експерти во управно правно работење, отворени дискусии и слично. Семинарските работи ќе се однесуваат на изработка и презентација на трудовите пред колегите.	15.1.	Предавања- теоретска настава	45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	60
		16.3.	Домашно учење	75
17.	Начин на оценување			

	17.1.	Тестови	40+30
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10
	17.3.	Активност и учество	20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јадранка Денкова	Административно право	Универзитет Гоце Делчев Штип Електронско издание	2019
		2.	Мајкл Фромонт	Административното право на земјите во Европа	Арс Ламина ДОО Превод од проект на Владата на РМ	2010
		3.	Искра Аќимовска Малетиќ	Народниот правобранител на Република Македонија (омбудсман) – заштитник на правата и слободите на граѓаните,	Скопје	2010
22.2.	Дополнителна литература					

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Bertucci, Guido.	<i>Ethics in the Public Service</i>	New York: UN	2000
2.	Stevan Lilic, Predrag Dimitrievic, Milan Markovic,	<i>Upravno pravo,</i>	Beograd	2007
3.	Stevan Lilić	<i>Upravno pravo, Upravno procesno pravo,</i>	Beograd	2010

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународно јавно право			
2.	Код	4PF101721			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Втора / четврт	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вон.проф.д-р Дејан Маролов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е запознавање со основните поими и институти на меѓународното право, кои ќе им помогнат на студентите да го разберат и совладаат целиот корпус на правни правила и норми кои ги регулираат меѓусебните односи на субјектите во меѓународната заедница. Подетално овој предмет ги запознава студентите со природата на меѓународниот ситем како и правата и обврските на субјектите во меѓународната заедница, понатаму ги дава базите на правилно толкување и примена на правото кое владее меѓу нив, ги опишува разните институционалните механизми воспоставени од меѓународните субјекти, како и ги содржи и опишува начините за решавање на меѓународни спорови и конфликти.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Поим на меѓународно јавно право. 2. Извори на меѓународното право. 3. Државата како субјект на меѓународното право. 4. Меѓународни организации. 5. Индивидуата како субјект на меѓународното право. 6. Меѓународно договорно право. 7. Дипломатско и конзуларно право.				

	8. Меѓународно-правен статус на меѓународните реки и езера; меѓународно право на морето. 9. Други области во меѓународното право. 10. Мирно решавање на меѓународни спорови. 11. Меѓународно воено право. 12. Меѓународно право за животна средина			
12.	Методи на учење: усно и писмено излагање			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	ЕКТС x 30 часа = 180 часови		
14.	Распределба на расположливото време	30+30+30+30+60=180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

	Бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Маролов Д.	<i>Скрипта по меѓународно јавно право</i>	УГД, Штип	2018
	2.	Маролов Д.	<i>Практикум по меѓународно јавно право</i>	УГД, Штип	2018
	3.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Фрчкоски, Љ. Д., Тупурковски В., Ортаковски В.,	<i>Меѓународно јавно право</i>	Таберна кул, Скопје	1995
	2.	Фрчкоски, Љ. Д., Георгиевски С., Петрушевска Т.,	<i>Меѓународно јавно право</i>	Магор, Скопје	2012
3.	Ортаковски, В., Миленковска М.,	<i>Меѓународно јавно право</i>	Факултет за безбедност, Скопје	2014	
	4.	Малколм, Н. Шо.,	<i>Меѓународно право, VI издание</i>	Просветно дело, Скопје	2009
	5.	Brownlie, I.,	<i>Principles of Public International Law, seventh edition</i>	Oxford University Press	1998
	6.	Malcolm, D. E.,	<i>International Law, fourth edition</i>	Oxford University, Press	2014

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Право на друштвата			
2.	Код	4PF101821			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Втора/ 4-ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вон.проф.д-р Кристина Мишева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	За студенти кои продолжуваат со студиите			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	<p>Предметот ги воведува студентите во изучувањето на основните институти како што се трговец, трговец поединец и трговските друштва, формирање на трговските друштва (ТП, ЈТД, ДОО, АД,КД, КД со акции). Трговски регистар и постапка за упис во трговскиот регистар; трговски книги, годишни сметки и финансиски извештаи и статусни промени на трговските друштва.</p> <p>Предметот има за цел на студентите да им ги прошири знаењата кои се однесуваат на основањето, управувањето, движењето на капитал на трговските друштва, преку националното законодавство и европските директиви и регулативи кои се однесуваат на предметната проблематика. Изучување и анализирање на правната регулатива што се однесува на овие институти, како и развојот и тенденциите на правото на друштва, трговската дејност, формите на трговските друштва ,правата и обврските на содружниците односно акционерите</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма: Изучување на основните институти: 1. Трговец (поим ,услови ,видови). Регулмирање на трговецот во различни правни систем; поим и белези на трговецот; правна суштина на трговецот); 2. Трговец- поединец; 3. Трговските друштва (поим ,класификации, форми). Основање на трговските друштва (формални и материјални услови) 4. Белези на трговските друштва (фирма, предмет на работење, седиште); 5. Акти на трговските друштва (основачки акти, трговски книги, годишни сметки и финансиски извештаи; финансиски резултат и распоредување на добивката); 6. Трговски регистар и постапка за упис 7. Престанок на трговските друштва; учество во други трговски друштва (поврзани друштва) 8. Јавно трговско друштво, 9. Командитно друштво; 10. Друштво со ограничена одговорност; 11. Акционерско друштво; акции; Командитно друштво со акции; 12. Статусни промени - присоединување, спојување и поделба на друштвата. Преобразба на друштво од една во друга форма на друштво.</p>			
12.	<p>Методи на учење: Предавања ex cathedra, Power Point презентација, Вежби и практични примери на вежби. Изработка на семинарска работа. Теренска настава. Индивидуалани проекти.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60=180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење	60

17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 поени	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 поени	
17.3.	Активност и учество		20 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) F
			од 51 до 60 бода	6 (шест) E
			од 61 до 70 бода	7 (седум) D
			од 71 до 80 бода	8 (осум) C
			од 81 до 90 бода	9 (девет) B
			од 91 до 100 бода	10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	Милан Недков, Тито Беличанец, Елена Градишки-Лазаревска	Право на друштвата- прва книга	Правен факултет Јустинијан Први-Скопје	2009
		2.	Дерек Френч	Блекстонови пишани закони за Право на трговски друштва	Табернакул-Скопје	2010-мкд издание
		3.				
	Дополнителна литература					
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Милан Недков, Тито Беличанец, Елена Градишки-Лазаревска	Право на друштвата- книга втора	Правен факултет Јустинијан Први-Скопје	2010
		2.		Закон за трговските друштва на Р.	Службен	

			Македонија; закон за едношалтерски систем на РМ	весник на РМ	
		3.			

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Наследно право			
2.	Код	4PF101921			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет Универзитет „Гоце Делчев“ Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Втора / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц.д-р Милица Шутова			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Со изучување на предметот Наследно право се очекува студентите да се стекнат со основни и напредни знаење за основните наследноправни институти со кои се уредува наследувањето во Република Македонија, односите кои настануваат по повод смртта на едно лице, односно преносот на имотни права и обврски од оставителот на неговите наследници.				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Прва недела:</i> Поим и предмет на наследното право <i>Втора недела:</i> Извори на наследното право <i>Трета недела:</i> Начела на наследното право <i>Четврта недела:</i> Основни услови за настанување на наследноправен однос <i>Петта недела:</i> Законско наследување, поим и факти релевантни за определување на законските наследници <i>Шестта недела:</i> Законско наследување во Република Македонија I колоквиум <i>Седмна недела:</i> Нужно наследување <i>Осма недела:</i> Исклучување и лишување од правото на нужен дел <i>Деветта недела:</i> Поим, карактеристики и услови за полноважност на тестаментот				

	<p><i>Десетта недела:</i> Видови тестамент</p> <p><i>Единаесетта недела:</i> Содржина на тестамент, модалитети при определување наследници со тестамент, определување на сингуларен и универзален наследник и поништување на тестамент</p> <p><i>Дванаесетта недела:</i> Наследно-правни договори</p> <p>II колоквиум</p>		
12.	Методи на учење: Наставата се одвива преку интерактивни предавања, компаративни анализи, анализи на случаи, работилници и пишувања на есеи. Ќе се обезбеди активно вклучување на студенти во текот на наставата и на вежбите преку подготовка на презентации, дебати и подготвување на практични вежби		
13.	Вкупен расположлив фонд на време	часови	
14.	Распределба на расположливото време		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи
		16.2.	Самостојни задачи
		16.3.	Домашно учење
17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација	
22. Литература			

Задолжителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Дејан Мицковиќ, Ангел Ристов	Наследно право	Стоби Трејд-Скопје,	2016
	2.	Закон за наследувањето („Службен весник на Република Македонија“ бр.47/1996).			1996
22.2.	Дополнителна литература				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Социјално право			
2.	Код	4PF102021			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Втора / четврт	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вон. проф. д-р Билјана Тодорова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Основни познавања од правото			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Со изучување на предметот студентите треба да бидат во состојба да ги разберат теоретските аспекти на социјалното право, социјалното осигурување и социјалната заштита. Студентите ќе се запознаат со конкретната правна регулатива од предметната област и ќе бидат способни да применуваат аналитички пристап во компаративното истражување на социјалното законодавство. Тие ќе можат да ги применуваат утврдените социјално-правни институти во корелација со другите правни дисциплини и ќе стекнат вештини за самостојно вршење истражувања во областа на социјалното осигурување и заштита и да ги применуваат стекнатите знаење во својата практична работа.				
11.	Содржина на предметната програма: Недела 1:				

<ul style="list-style-type: none"> - Воведни напомени за социјалното право <p>Недела 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Извори на социјалното право <p>Недела 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Начела на социјалното право - Однос на социјалното право со другите правни гранки <p>Недела 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поим на социјално осигурување - Социјална сигурност - Осигурени ризици - Осигурени лица - Права од социјално осигурување - Гранки на системот на социјално осигурување - Организација и финансирање на социјалното осигурување <p>Недела 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здравствено осигурување <p>Недела 6:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здравствена заштита <p>Недела 7:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пензиско и инвалидско осигурување <p>Недела 8:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Права и обврски од правниот однос на пензиско и инвалидско осигурување <p>Недела 9:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Социјална заштита <p>Недела 10:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постапка за остварување на права од социјална заштита <p>Недела 11:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посебни социјални права - Социјално осигурување на невработени лица <p>Недела 12:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Заштита на децата 				
12.	Методи на учење: предавања, вежби изработка на проектна задача			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	120 Часови		
14.	Распределба на расположливото време	60+15+15+15+60 = 120 часа / неделно		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
Начин на оценување				

17.	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тодорова, Билјана	Социјално право – авторизирани предавања		2019
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Технички тим за поддршка на пристојната работа и Канцеларија за Централна и Источна Европа	Водич за вашето право на пензија	Меѓународна организација на трудот	2012	

Прилог бр. 3		Предметна програма од Прв циклус (додипломски) студии		
1.	Наслов на предметот:	Реторика и правна аргументација		
2.	Код:	4PF102121		
3.	Студиска програма:	Правни студии		
4.	Организатор на студиската програма (единица, институт, катедра, оддел):	Правен факултет при УГД		
5.	Степен	Прв циклус студии		

	(прв, втор, трет циклус):				
6.	Академска година / семестар:	Втора година (IV семестар)	7.	Број на ЕКТС кредити:	4
8.	Наставник: Соработник:	Вонреден професор д-р Димитар Апасиев /			
9.	Предуслови за запишување на предметот:	/			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Во рамките на предметот <i>Реторика и правна аргументација</i> студентите, преку креативни предавања и практични вежби, поподробно се запознаваат со основните поими на реториката, со посебен осврт на т.н. судско говорништво. Овој предмет во својата структурираност опфаќа повеќе тематски целини, тргнувајќи од поимот, видовите и значењето на реториката како вештина на доброто говорење; понатаму историски преглед на развитокот на беседништвото (античко – Стар Исток, Хеленскиот свет и Рим, средновековно - христијанско и нововековно - револуционерно). Во рамките на <i>општата реторика</i> се изучуваат основните категории: говорник (моќ на владеење со себе); аудиториум; говор – структура и организација (dispositio, elocutio и actio), обвинителна и одбранбена тактика на презентирање, потоа, начини на побивање и вкрстено испрашување; стил на говорникот (артикулација, дикција, модулација); вербална и невербална комуникација. Во рамките на <i>посебната реторика</i> се изучуваат видовите говорништво (политичко/делиберативно, судско/форензично и пригодно/ епидеиктично); видови дебата како аргументирана расправа со спротивни мислења (карл порер, полиси, парламентарна, јавна); познати говорници и нивни говори, како и одредени современи прашања во однос на медиумите. Во рамките на овој предмет студентите вежбаат говорење (одбрани познати историски говори, сопствени подготвени говори – на слободна или зададена тема или, пак, т.н. импровизирани говори – без подготовка). Како облик на клиничка едукација студентите имаат и можност активно да се вклучат на традиционалната Ораторска вечер на УГД и да учествуваат во импровизирано судење. Предметот нуди содржини кои ги допираат темите од суштествена важност за секој добар правник.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>I недела <i>Поим, поделба и значење на реториката (Вовед)</i> <i>Општо за поимот на реториката</i> <i>Значење на беседништвото</i> <i>Основни видови реторика</i> <i>Односот кон сродните дисциплини (етика и демократија)</i></p> <p>II недела <i>Историја на беседништвото (Преглед)</i> <i>Античка реторика (Стар Исток, Анточка Елада, Стар Рим)</i> <i>Демостен</i> <i>Цицерон</i></p> <p>III недела <i>Историја на беседништвото</i></p>				

*Средновековна реторика (Христијанско и Исламско говорништво)
Нововековна реторика (Француско револуционерно и Англиско парламентарно говорништво)*

IV недела

Општа реторика – Говор (беседа)

Подготовка на говор (inventio) – избор на тема, цел на говорот, составување на говорот

Структура на говор (dispositio) – вовед, разработка и заклучок

Стил/јазик на беседата (elocutio) – стилски фигури

Презентација/излагање на беседата (actio)

V недела

Говорник и аудиториум

Трема и самодоверба

Моќ на владеење со себе

Моќ на владеење со непредвидливото

Прашања и одговори

VI недела

Вербална и невербална комуникација

Артикулација (правилен изговор): дишење, образување на гласовите, изговарање, говорни мани

Дикција (правилен нагласок): боја и јачина на глас – акцентирање, поентирање, драматизирање, ритмизирање;

Модулација (правилен ритам): интонација, мелодичност, реторски ефекти

Говор на тело (став, држење, гестикулации, поглед, облека)

VII недела

Судско говорништво („форензично беседништво“)

Стратегија/тактика (обвинителна и одбранбена)

Правна аргументација (раздвојување и врзување на доказите)

Вкрстено испрашување на сведоците

Завршни зборови во процес

Примери на познати судски говори

VIII недела

Политичко говорништво (т.н. „делиберативно беседништво“)

Профил на лидер

Психологија на толпата

Пропаганда, реклама и мас-медиуми

Политичка агитација и манипулација

Дипломатско преговарање

Примери на познати политички говори

IX недела

Пригодно говорништво (т.н. „епидеиктичко беседништво“)

Свечени беседи (поздравни говори, здравици, доделување и примање награди)

Војнички говори

Посмртни говори (комеморации)

Впечатливи говори (во разни пригоди)

Примери на познати пригодни говори

	<p>X недела <i>Еристика и дебата</i> <i>Еристичка дијалектика (Шопенхауер)</i> <i>Правила на добрата аргументирана расправа</i> <i>Видови, облици/формати на дебатирање (т.н. Карл Попер дебата, Полиси дебата, Британска парламентарна дебата, Јавна дебата, Линколн-Даглас дебата и др.)</i> <i>Побивање и одбивање</i> <i>Дебата на актуелна зададена тема (афирмативен и негативен тим)</i></p> <p>XI недела <i>Аргументација</i> <i>Градење на аргументи и примена во правото (Ентони Вестон)</i> <i>Однос правна аргументација и правна логика</i> <i>Аргументациониот модел на Тулмин</i> <i>Перелмановата „Нова реторика“</i> <i>Хабермасовата теорија на комуникациска реалност</i> <i>Оправданост на одлуки од правен карактер (МекКормик)</i> <i>Процедурална теорија на правна аргументација</i> <i>Правни интерпретации</i></p> <p>XII недела <i>Избрани беседи (практично вежбање на говорница)</i> <i>Хипотетички судски случај за исчезнаите спелеолози (Лон Фулер)</i> <i>Најпознатите говори низ историјата (видео и аудио изданија)</i> <i>Слободни говори подготвени од студентите</i></p>
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Во предавањата и вежбите по предметот <i>Реторика и правна аргументација</i> се користат различни комбинации на техники на работа, меѓу кои се вклучени:</p> <ul style="list-style-type: none"> - воведни излагања на предавачот (општи насоки за конкретната тема со цел насочувања на дискусијата); - интерактивни дискусии со активно партиципирање на студентите; - истражувачки проекти (индивидуални или групни) кои вклучуваат поподробно разработување на одредени тематски целини, во или вон материјата, по претходна консултација со предавачот; - изработка и одбрана на есеи т.е. семинарски трудови (усмена комуникација); - пишување на табла; - практични вежби на говорница; - Power Point презентации (со шеми, слики и фотографии за полесно визуелно меморирање); - аудио и видео материјали од познати говори; - делење на потребни материјали за вежби (вклучително: презентации, теми за есеи; теми за семинарски работи; распоред за предавања и вежби; список на литература со потребните библиографски податоци; хрестоматија на корисни информации; листа на светски универзитети кои имаат компатибилни курикулуми и сл.)
13.	<p>Вкупен расположив фонд на време:</p> <p>120</p>
14.	<p>Распределба на расположивото време:</p> <p>2 + 1 + 1</p>

15.	Форми на наставните активности:	15.1.	Предавања - теоретска настава	2 часа
		15.2.	Вежби, семинари, тимска работа	1 час
16.	Други форми на активности:	16.1.	Проектни задачи	/
		16.2.	Самостојни задачи	1 час
		16.3.	Домашно учење	
17.	Начин на оценување:			
	17.1	Тестови – писмени (прв и втор колоквиум)		40 поени (20 прв + 20 втор колоквиум)
	17.2	Завршен испит (усмен или писмен)		30 поени (за положување се потребни минимум 15 поени!)
	17.3	Присуство и учество (активност)		20 поени (10 предавања + 10 вежби)
	17.4	Семинарска работа / проект (презентација)		10 поени (5 предадена + 5 одбранета)
				Вкупно: 100 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка):	до 50 бода		5 (пет) [F]
		од 51 до 60 бода		6 (шест) [E]
		од 61 до 70 бода		7 (шест) [D]
		од 71 до 80 бода		8 (осум) [C]
		од 81 до 90 бода		9 (девет) [B]
		од 91 до 100 бода		10 (десет) [A]
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит:		60% успех од сите предиспитни активности (т.е. min. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби!)	
20.	Јазик на кој се изведува наставата:		Македонски и англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата:		Самоевалуација	

22	Испитна литература:				
	З а д о л ж и т е л н а				
	Ред бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.
2 2 1	1.	Мирјана Поленак Аќимовска, Владо Бучковски, Гоце Наумовски, Димитар Апасиев и Јован Андоновски	<i>Реторика: историски и современи аспекти</i>	„АрсЛами на“ Скопје	2019
	Д о п о л н и т е л н а				
2 2	Ред бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.

2	1.	Демостен	<i>Говори</i>	Култура, Скопје	1995
	2.	Ана Шукарова	<i>Филип II Македонски и атинските ретори;</i>	ТРИ, Скопје	2003
	3.	Anthony Weston	<i>A Rulebook for Arguments - Third Edition;</i>	Hackett Publishing Company, Indianapolis /Cambridge	2000
	4.	Сима Аврамовиќ	<i>Rhetorike Techne – Вештина беседништва и јавни наступ.</i>	Правни факултет Универзитета у Београду и ЈП Службени гласник (Едиција „Реторика“), Београд	2008
	5.	Аристотел	<i>Реторика.</i>	Македонска книга + Гурѓа, Скопје	2002 и 2010

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Човекови права			
2.	Код	4PF102221			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Трета / петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. Д-р Јован Ананиев			

9.	Предуслови за запишување на предметот			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):			
	<ul style="list-style-type: none"> - добивање на основни сознанија за карактеристиките на човековите права - добивање на знаења за развојот на човековите права - добивање на знаења за препознавање на повредите на човековите права - добивање на знаења за начините за заштита на човековите права 			
11.	Содржина на предметната програма:			
	<ul style="list-style-type: none"> - филозофски пристап кон човековите права - генерација на права - поделба на човековите права - карактеристики на човековите права - посебни човекови права - облици и сфери на повреда на човековите права - инструменти за заштита на човековите права на национално и меѓународно ниво - меѓународни институции за заштита - национални институции за заштита 			
12.	Методи на учење: интерактивна настава и студии на случај			
13.	Вкупен расположив фонд на време		120	
14.	Распределба на расположивото време		2+1+1	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	2
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	1
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	1
		16.3.	Домашно учење - задачи	
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В. Бенедек	Разбирање на човековите права, Прирачник за едукација од областа на човековите права	Европскиот центар за обука и истражување на човековите права и демократијата	2006
		2.	Ананиев, Ј. Арифи, Б., Габер-Дамјановска, Н., Лазарова-Трајковска, М., Попоска, Ж., Чубриќ, С.	Човекова права	ОБСЕ	2018
		3.	Ј. Ананиев Х. Сакс	Меѓународна и национална рамка на човековите права во Македонија	УНДП	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Збирка на пресуди на Европскиот суд за човекови права и решенија на Врховниот суд на Рпублика Македонија	Министерство за правда	2009
2.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус	
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународно приватно право	
2.	Код	4PF102321	
3.	Студиска програма	Правни студии	

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	трета/петти	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Проф. д-р Игор Камбовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Во рамките на меѓународното приватно право, се изучуваат концептите, институтите, односите од доменот на меѓународното приватно право, како и генезата на меѓународното приватно право. Овие вклучуваат: определување на изворите на меѓународното приватно право - меѓународно и домашно - како и нивното меѓусебно рангирање; начинот и условите на стекнување и престанок на државјанството на Република Македонија; правен статус на странците - достапност на граѓански субјективни права на странски субјекти и услови за таква достапност; основите на судирот на законите; основите на меѓународната трговска арбитража (терминот и видовите на меѓународна трговската арбитража); меѓународна надлежност; процедурална позиција кон странците; признавање и легализација на странски исправи и судски одлуки; меѓународна правна помош и признавање и спроведување на странски јавни документи.				
11.	Содржина на предметната програма: <ol style="list-style-type: none"> 1. Терминот, предметот и називот на меѓународното приватно право; 2. Извори на меѓународното приватно право 3. Државјанство на Република Македонија 4. Правни лица во меѓународното приватно право 5. Правен статус на странците - Услови под кои странците можат да користат релативно задржани права 6. Правен статус на странците - Право на странците да влегуваат во посебни приватни правни лица односите во Република Македонија 7. Историска генеза на МПП 8. Конфликт на законите (вовед) 9. Концепт и правна природа на колизионите норми 10. Проблеми со примената на колизионите норми: -Квалификација во МПП 11. Проблеми со примената на задолжителни норми: - возраќање и упатување (Renvoi) 12. Примена на материјалното странско право 13. Поврзување на точки на имотно-правни односи со странски елемент 14. Признавање и извршување на странски судски одлуки 16. Услови за признавање на странска судска одлука 17. Меѓународна трговска арбитража 				
12.	Методи на учење:				

13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа				
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+60+75=240 часа (3+2+1)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	45 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа		
		16.3.	Домашно учење - задачи	75 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40+30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10	
	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Поликсена Гавроска, Тони Дескоски	Меѓународно приватно право	Правен факултет, Скопје	2011
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

	1.	Paul Torremans and others	Private International Law, 15 th edition	Oxford University Press	2017
	2.				
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Финансово право			
2.	Код	4PF102421			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, УГД			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Трета/ 5-ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Вон.проф. д-р Кристина Мишева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Упис на четврти семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот има за цел да ги воведe студентите во финансите и поимот за финансово право, понатаму, да им претстави на студентите кои се финансиско правните односи и комплексот норми со коишто се регулира финансиската дејност на државата и другите јавно- правни субјекти и да ги воведe во хетерогените правни односи во врска со стопанисувањето со пари. Преку посебниот дел на финансовото право студентите ќе ги изучуваат правните аспекти на јавните приходи и расходи и буџетирањето, функционирањето на финансиските системи. Поим и видовите фискалните приходи (даноци, такси, царини, придонеси).				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот финансово право е поделен на општ и посебен дел. Општиот дел се занимава со изучување на материјата за првиот колоквиум и ги опфаќа следниве наставни целини: 1. Поим, настанувањето, целите, функции и значење на финансиите. 2. Поим и развој на финансовото право и финансовото право како научна дисциплина на правниот факултет. 3. Односот на финансовото право со останатите правни дисциплини. 4. Елементи на финансиско правен однос: Субјекти (Поим и видови) во финансиско-правниот однос. Права и обврски на субјектите. Објект на финансиско-правниот однос. Даночна основа. 5. Настанување, менување и престанување на финансиско -правниот однос. Посебниот дел од предметот се занимава со изучување на: 6. Јавните расходи,				

	7. Буџетирањето (поим, функции и правна природа на буџетот, видови буџети ,постапка за донесување на буџет),Буџетски систем (институционална и правна рамка и надзор на буџетскиот процес), 8. Право на локално буџетирање, 9. Јавните приходи. Поим и видови фискални приходи 10. Даноци (поим, цели и класификација на даноците, принципи на оданочувањето), 11. Данок на личен доход, Данок на добивка, Данок на додадена вредност, Данок на Имот. 12. Такси, придонеси ,царини			
12.	Методи на учење: Наставата се изведува преку предавања, интерактивна настава со дискусија; Активно вклучување на студентите во предавањата и вежбите. Изработка на семинарска работа; Практична настава на часовите предвидени за вежби; Подготовка на студентите за тестовите за континуираната проверка на знаењето (колоквиуми) на студентите и завршниот испит. Посета на релевантни институции (КХВ, Македонска Берза АД- Скопје).			
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ECTS x 30 = 240		
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+30+75 =240		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење	75
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 поени
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 поени
	17.3.	Активност и учество		20 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) F
		од 51 до 60 бода		6 (шест) E
		од 61 до 70 бода		7 (седум) D
		од 71 до 80 бода		8 (осум) C
		од 81 до 90 бода		9 (девет) B
		од 91 до 100 бода		10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		
22.	Литература			

		Задолжителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Весна Пендовска, Александра-Велјановски, Кики Мангова- Поњавиќ	Финансово право	Македонска ризница-Куманово	2010	
	2.	Елиз Феран	Начела на корпоративно финансово право	Просветно Дело-Скопје	2009	
	3.					
		Дополнителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Љупчо Блажевски, Кристина Мишева	Финансиско право - Интерна скрипта	Правен факултет	2014	
	2.	Божидат Јелчич, Оливера Лончар-Хорват, Јуре Шимович, Хрвоје Арбутина, Никола Мијатович	Финансиско право и финансиска знаност	Народне новине-Загреб	2008	
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Договорно право				
2.	Код	4PF102521				
3.	Студиска програма	Правни студии				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип,				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии				
6.	Академска година / семестар	5-ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Проф. д-р Борка Тушевска Гавриловиќ				
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел на предметната програма по Договорно право е да им овозможи на студентите да стекнат темелно и длабинско знаење од областа на договорното право, да развиваат вештини и техники за практична примена на теоретското знаење од областа на договорното право, да стекнат знаење што ги					

	<p>прави способни за давање правни совети, консултации и практична работа во областа на договорите.</p> <p>Наставната програма на предметот има за цел да придонесе студентите да ги разберат специфичностите на секој договор поединечно, нивните карактеристики, предметот, правата, обврските и правните последици од нивното непочитување, т.е. одговорност за нивно непочитување.</p> <p>Целта на програмата е да им овозможи на студентите самостојно да ги истражуваат концептите на правото на договори од теоретска гледна точка, начините на нивна нормативна реализација и примена во практиката. После завршувањето на оваа наставна програма, студентите ќе можат да изготват договори, правилно да применат законите кои ги уредуваат договорите итн.</p>
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>1. ПОИМ, ВИДОВИ И КЛАСИФИКАЦИЈА НА ПОСЕБНИТЕ ВИДОВИ ДОГОВОРИ:</p> <p>Класификација и групирање на договорите, основни и изведени договори, именувани и неименувани договори, хиерархија на правните извори, разлика помеѓу граѓанските (Ц2Ц), трговските (Б2Б) и потрошувачките договори (Б2Ц).</p> <p>2. ДОГОВОР ЗА ПРОДАЖБА <i>општо за продажбата и договорот за продажба</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -улога и значење на договорот за продажба -договорни страни кај договорот за продажба -предмет на договорот за продажба -ствар (стока) -цена -обврски на продавачот -испорака на стоката (место, начин и рок) -обврска за гаранција за својствата на ствартата -обврски на купувачот -обврска за прием на испорака (преминување на ризикот и транспортни клаузули) -обврска за плаќање на цената -последици од неисполнувањето или неуредното исполнување на договорот -одговорност на продавачот за неуредност во поглед на количината и квалитетот -задоцнување на продавачот и купувачот <p>2.1. ДОГОВОРИ ЗА ПРОДАЖБА СО ПОСЕБНИ СПОГОДБИ</p> <ul style="list-style-type: none"> -продажба со право на првенствена купувачка -купување на проба -продажба по мостра и модел -продажба со спецификација -продажба со задржување на правото на сопственост -продажба со исплата на цената на рати <p>3. ДОГОВОР ЗА ПРОДАВЕН НАЛОГ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поим, - Ризик за пропаѓање и оштетување на предметот - Правните последици од Купување на предметот од страна на налогопримачот <p>4. ДОГОВОР ЗА РАЗМЕНА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поим на договорот за размена - Дејство на договорот за размена - Применливото право на правата и обврските на договорот за размена - Сличности и разлики со останатите институти на договорното право <p>5. ЗЕАМ</p> <ul style="list-style-type: none"> -поим на договорот за заем

- разграничување од сродните договори
- основни белези на договорот за заем
- битни елементи на договорот
- видот на стварите што се предмет на заем
- време на враќање на заемот
- камата кај договорот за заем
- обврски на заемодавачот
- предавање на стварите
- одговорност за недостатоците и надомест на штета
- обврски на заемопримачот
- враќање на заемот
- плаќање камата
- посебни облици на заем
- наменски заем
- натурален заем
- ломбарден заем
- 6. ДОГОВОР ЗА ДАР
- поим и разграничување од другите договори
- законско уредување на договорот за дар
- основни белези на договорот
- склучување на договорот
- форма на договорот
- битни елементи на договорот
- предмет на договорот
- способност на договорните страни
- обврски на дародавачот
- предавање на стварта
- одговорност за недостатоците
- Раскинување и отповикување на договорите за дар
- 7. ДОГОВОР ЗА ЗАКУП
- поим на договорот за закуп
- разграничување од сродните договори
- основни белези на договорот
- битни елементи на договорот
- стварта што се предава во закуп
- плаќање закупнина
- траење на закупот
- обврски на закуподавачот
- предавање на стварта
- одржување на стварта
- одговорност за недостатоците на стварта (правни и материјални)
- обврски на закупецот
- употреба (односно користење) на стварта согласно договорот
- плаќање закупнина
- чување и враќање на закупената ствар
- поим и дејство на подзакупот
- продажба на закупената ствар и правната судбина на договорот за закуп
- престанок на договорот за закуп
 - истек на време за кое е склучен договорот за закуп
 - отказ и отказан рок
 - пропаст на стварта поради виша сила
 - смрт на некоја од договорните страни

- посебни договори за закуп
- закуп на стан
- закуп на земјоделски земјиште
- закуп на градежно земјиште
- 8. ДОГОВОР ЗА ПОСЛУГА**
- поим и разграничување од сличните договори
- правна уреденост на договорот за послуга
- основни белези на договорот
- битни елементи на договорот
- предмет на услугата
- траење на договорот
- обврски на услугодавачот
- предавање на стварта и овозможување на нејзина употреба
- одговорност за недостатоците (материјални и правни)
- покривање на вонредните (нужни) трошоци
- обврски на полугопримачот
- чување на стварта и нејзина употреба во согласност со договорот
- покривање на редовните трошоци
- враќање на стварта по основ на договорот за послуга
- 9. ДОГОВОР ЗА ДЕПОЗИТ**
- поим на договорот за депозит
- основни карактеристики на договорот
- битни елементи на договорот за остава
- стварта што се предава на чување
- траење на договорот
- исплата на надомест
- обврски на оставопримачот
- примање и чување на стварта кај договорот за депозит
- надомест на штета
- воздржување од употреба на стварта
- враќање на стварта
- обврски на оставодавачот
- предавање на стварта во остава
- поднесување на трошоците
- исплаќање на надомест
- исплата на надомест за чување
- Посебни видови на договори за депозит
- угостителска остава*
- неправа (невистинска остава)*
- остава во нужда*
- 10. ДОГОВОР ЗА ДЕЛО**
- Договор за дело и нему сличните институти на договорното право
- Надзор кај договорот за дело
- Склучување на договорот за дело со јавно надавање
- Обврски на вршителот на работата кај договорот за дело
- Обврски на нарачувачот на делото
- Основи за раскинување на договорот за дело
- Одговорност за недостатоците на извршената работа кај договорот за дело
- Основи за престанување на договорот за дело
- 11. ДОГОВОР ЗА ГРАДЕЊЕ**
- Поим на договорот за градење

-Градеж во смисла на Законот за облигациони односи и Законот за градење на Република Македонија

- Концептот на итни и непредвидени работи кај договорот за градење
- цената како елемент на договорот за градење
- Договор за градење со посебна одредба (*договор за градење со клуч на рака*)
- Одговорноста на изведувачот, проектантот за солидноста на градежот
- Концептот на регрес кај договорот за градење

12. ДОГОВОР ЗА ОРТАКЛАК

- Поим и правната природа на договорот за ортаклак (договор за градење)
- Меѓусебните односи на ортаците во граѓанско правната заедница на ортаклакот
- Поделба на загубата и добивката од работата на ортаците
- Раководење и застапување со ортаклакот
- Односите на ортаклакот со трети лица
- Начини на престанок на ортаклакот
 - Други начини на престанок на ортаклакот
- Ликвидацијата како начин на престанок на ортаклакот

13. ДОГОВОР ЗА НАЛОГ

- Поим на договорот за налог
- Правната природа на налогот
- Обврски на налогопримачот
- Обврски на налогодавачот
- Право на залог кај договорот за налог
- Начини на престанување на налогот

14. ДОГОВОР ЗА ОРГАНИЗИРАЊЕ НА ПАТУВАЊЕ

- Поим и правната природа на договорот за организирање на патување
- Основни карактеристики на договорот за организирање на патување
- Односот и значењето на договорот и потврдата за патување
- Обврски на организаторот на патувањето
- Обврски на патникот кај договорот за организирање на патување
- Правните последици од измена на програмата за патување

15. ДОГОВОР ЗА СЕФ

- Поим на договорот за сеф
- Основните карактеристики на договорот за сеф
- Правната природа и односите на договорот за сеф со останатите договори
- Предмети кои се подобни да бидат ставени во сеф
- Права и обврски на договорните страни кај договорот за сеф
- Права на банката во случај на неплаќање на надомест на корисникот за услугите на банката

16. БАНКАРСКА ТЕКОВНА СМЕТКА

- Поим и форма на договорот за банкарската тековна сметка
- Примена на правилата на договорот за налог
- Права и обврски на договорните страни

17. ДОГОВОР ЗА АНГАЖИРАЊЕ НА ТУРИСТИЧКИ КАПАЦИТЕТИ (ДОГОВОР ЗА АЛОТМАН)

- Поим на договорот за алотман
- Основни карактеристики на договорот за алотман
- Формата на договорот за алотман
- Обврски на туристичката агенција
- Обврски на угостителот
- Права и услови под кои туристичката агенција може да се откаже од договорот за алотман
- Обврска на туристичката агенција да ги пополни ангажираните капацитети

	<p>18. ПОСРЕДНИЧКИ ДОГОВОР ЗА ПАТУВАЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Поим и карактеристики на договорот -Права и обврски на договорните страни -Соодветна примена на одредбите на договорот за организирање на патување <p>19. ДОГОВОР ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЛИЦА</p> <ul style="list-style-type: none"> -Поим на полиса за осигурување на живот -Последици од неплаќањето на премијата и намалување на осигурената сума - Осигурување за случај на смрт на малолетници и лица лишени од деловната способност - Кумулирање на надоместот и на осигурената сума -<i>Исклучени ризици кај осигурувањето</i> -Самоубиство на осигуреникот -Намерно убиство на осигуреникот -Намерно причинување на несреќен случај -Воени операции -Договорно исклучување на ризици <p>20. ДОГОВОР ЗА ПОРАМНУВАЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Поим и видови на порамнување -Поим на земни попуштања во смисла на порамнување -Споредобност да се порамнува и предмет на порамнувањето -Дејство на порамнувањето спрема гарантите и залогодавците -Ништоност на порамнувањето <p>21.ДОГОВОР ЗА АСИГНАЦИЈА</p> <ul style="list-style-type: none"> -Поим на асигнација -Основни карактеристики -Правната природа на асигнацијата како сложено правно дело -Права и обврски на договорните страни -Одговорноста за неисполнување на обврските од договорот за асигнација Начини на престанување на договорот за асигнација <p>22. ДОГОВОР ЗА ГАРАНТИРАЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Гарантирањето како сложено правно дело -Основни карактеристики на гаранцијата (емството) -Форма на гаранцијата, способност да се гарантира и предмет на гарантирањето -Обем на одговорност на гарантирањето -Однос на доверителот и гарантот -Влијанието на стечајот врз договорот за гаранција -Однос помеѓу гарантот и должникот <p>23. ДОГОВОР ЗА БАНКАРСКИ ПАРИЧЕН ДЕПОЗИТ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Поим и видови на парични депозити -Штеден влог <p>24. ДОГОВОР ЗА КРЕДИТ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Поим, форма и содржина на договорот за кредит -Отказ на давачот на кредит -Откажување на корисникот на кредит -Правните последици од враќање на кредитот пред рокот <p>25.ДОГОВОР ЗА КРЕДИТ ВРЗ ОСНОВА НА ЗАЛОГ НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Поим и основни карактеристики -Форма, содржина и услови за пренос на заложените хартии од вредност
<p>12.</p>	<p>Методи на учење:</p> <p>Предавањата се реализираат врз основа на интерактивниот концепт на учење (пред-активна фаза, интерактивна фаза и пост-активна фаза). Целиот</p>

	<p>концепт на настава е организиран на начин што им овозможува на учениците да бидат активни учесници на часот, а не пасивни слушатели. Предвидениот материјал се предава со употреба на компаративни, историски, аналитички, аналитички описни методи и др. За време на вежбите се вклучува концепт на учење на студии на случај. За збогатување на интерактивноста на студентите, часовите се организираат и како работилници, симулации на познати судски случаи од областа на договорното право, обуки за пишување есеи и сл.</p>					
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40+30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10	
	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
22.1.	1.	Галев Гале., Дабовиќ Анастасовска Јадранка	Облигационо право, трето издание	Просветно дело	2012, Скопје	

		2.	Тушевска Борка	Договорно право авторизирани предавања	Универзитет „Гоце Делчев“ Штип	2016 Штип
		3.	Тушевска Борка	Специфики на асигнацијата	Здружение на правници во Република Македонија	2013 Скопје
		4.	Тушевска Борка	Специфики на банкарската гаранција	Правна ревија	2017 Скопје
		5.	Законот за облигациони односи (посебен дел – договори), („Службен весник на Република Македонија“ бр. 18/2001, 4/2002, 5/2003, 84/2008, 81/2009, 161/2009 и 123/2013).			
		3.				
22.2.	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.					
	2.					
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Граѓанско општество
2.	Код	4PF102621
3.	Студиска програма	Правни студии
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв

6.	Академска година / семестар	Трета / V	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вон. Проф. Д-р Страшко Стојановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот има за цел да ги оспособи студентите со основно познавање од областа на Граѓанското општество, Граѓанските и Невладини организации, нивното функционирање и правната рамка на обсегот на нивното делување				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Запознавање со основните предметни содржини по предметот Граѓанското општество - Историски развој на граѓанското општество (Античка мисла, Средновековна мисла, Томас Хобс, Џон Лок, Жан Жак Русо, Георг Фридрих Хегел, Алексис Де Токвил, Карл Маркс) - Современи сваќања за граѓанското општество (функции на граѓанското општество, неолиберализам, неоконзервативизам и постмарксизам) - Интересовни групи и општествени движења - Невладини организации (дефиниции и класификација) - Интернационализација на слободата на здружување - Европските практики и граѓанското општество - Меѓународни невладини организации - Граѓанското општество, медиумите религијата и политиката - Граѓанското општество во Источна Европа и на Балканот - Граѓанското општество во Република Македонија - Правна регулација а граѓанските организации во Република Македонија (Устав на Република Македонија и Закон за здруженија и фондации - Лобирање и Закон за лобирање 				
12.	Методи на учење: Предавања, Вежби, Колоквиуми, Есеј, Консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	2	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	1	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи	1	
		16.3.	Домашно учење		
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10
	17.3.	Активност и учество			20
18.				до 50 бода	5 (пет) F

	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	од 51 до 60 бода	6 (шест) E
		од 61 до 70 бода	7 (седум) D
		од 71 до 80 бода	8 (осум) C
		од 81 до 90 бода	9 (девет) B
		од 91 до 100 бода	10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Иванов, Г.	Цивилно општество.	Правен факултет- „Јустинија н Први“	1994
	2.	Стојановски Страшко	Граѓанско општество-Скрипта	Универзитет „Гоце Делчев“	2014
	3.	Стојановски Страшко	Граѓанско општество-Практикум	Универзитет „Гоце Делчев“	2015
	4.	Стивен Ратгеб Смит Мајкл Липски	Ангажирање на непрофитни организации	Ars Lamina	2010
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Кимилка, Вил	Современа Политичка Филозофија	Академски печат	2009.
	2.	Трајковски, И.	Граѓанско содружништво.	ГОЦМАР	1997.
	3.	Хејвуд, Е.	Политика	Академски печат.	2009.

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Управни спорови
2.	Код	4PF102721
3.	Студиска програма	Правни студии

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Трета / Всеместар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јадранка Денкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на овој предмет е студентите да се стекнат со исцрпни знаење за предметот, содржината и значењето на управниот спор. Исто така ќе бидат разработени правилата кои се однесуваат на обезбедување судска заштита и законитост на правата и правните интереси на физичките и правните лица во постапките со управен спор. Преку овој предмет ќе се запознаат со надлежноста, организацијата и составот на управниот суд. Овој предмет опфаќа изучување на основните поими, значење и историскиот развој на управниот спор, со акцент на Законот за управен спор. Целта е студентите преку анализа на судски предмети да стекнат практични знаења и правилна употреба (читање и толкување) на законските норми со кои се уредени сите прашања околу водењето на Управниот спор и другите вонредни правни средства. Овој предмет опфаќа изучување на основните поими, значење и историскиот развој на управната постапка со акцент на прекршочната управна постапка. Во предметот е опфатен и Управниот спор во Франција, преку споредбена анализа со Македонија.				
11	Содржина на предметната програма: Овој предмет нуди можност за исцрпна едукација и стекнување на основни знаења за предметот, административната судска контрола (управен спор) историски развој, континенталниот и англосаксонскиот систем и видовите судска контрола на административните акти. Во предметот се анализира функцијата, изворите и дефиницијата на управниот спор. Поимот и предметот на управен спор и видовите управни спорови. Содржината ќе ги опфати и странките во управниот спор. Ќе бидат разработени фазите во управниот спор поведувањето на управниот спор како и судските одлуки од истиот. Програмата ги опфаќа и фазите во постапката на управен спор, претходната и редовната, како и причините за поништување на управен акт. Содржината ќе ги опфати правните лекови жалбата и повторување на постапката. Во програмата ќе бидат опфатени и прекршочната постапка, развојот и второстепената прекршочна постапка. Во програмата е застапена анализата на управниот спор во Франција, Тужбата за поведување управен спор во франција, карактеристики на жалбите во Франција, разните видови жалби за спорни случаи во Франција, жалби против злоупотребата на власта, развивање и карактеристики на жалбите во франција, случаи за поништување на жалба и пресуда по жалба во Франција.				
12	Методи на учење: метод на усно и метод на писмено изложување				
13	Вкупен расположив фонд на време				120

14	Распределба на расположивото време				2+1+1
15	Форми на наставните активности Предавањата ќе бидат засновани на неколку техники на предавања и ќе вклучуваат Power Point презентации, клиничка настава од експерти во управно правно работење, отворени дискусии и слично.	15.1.	Предавања-теоретска настава	2 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	1 час	
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи	1 час	
		16.3.	Домашно учење		
17	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		40+30	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		20	
	17.3.	Активност и учество		10	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 пет(F)	
			од 51 до 60 бода	6 шест(E)	
			од 61 до 70 бода	7 седум(D)	
			од 71 до 80 бода	8 осум(C)	
			од 81 до 90 бода	9 девет(B)	
			од 91 до 100 бода	10 десет(A)	
19	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски јазик		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Симеон Гелевски	Управен спор и управно судство	Бомат графикс	Скопје 2019

	2.	Денкова Јадранка	Авторизирани предавања		2019
	3.	Наум Гризо Борче Давитковски Ана Павлова Данева	Административно право	Академски печат	2010
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	StevanLilić,	<i>Upravnoprocesnopravo</i>	Beograd	2010
	2.	Schwarze, J.European	administrative law	London,	2006

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Семејно право			
2.	Код	4PF102821			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет Универзитет „Гоце Делчев“ Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Трета / 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доцент д-р Милица Шутова			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Со изучување на предметот Семејно право се очекува студентите да се стекнат со знаење за правното уредување на односите кои настануваат во бракот и семејството, да се здобијат со знаења за основните семејно-правните институти со кои се уредува правното регулирање на односите во семејството во Република Македонија, да се стекнат со практични вештини на примена на теоретските знаења на конкретни случаи од практиката, да изградат сопствен став и критичка оценка за последиците кои ги создаваат одредени правни решенија во македонското законодавство.				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Прва недела:</i> Поим, предмет и место на семејното право <i>Втора недела:</i> Извори на семејното право				

Трета недела: Семејство, Сродство

- Видови семејства
- Функции на семејството
- Планирање на семејството
- Видови сродство

Четврта недела: Брачно право, Свршувачка

- Поим и предмет на брачното право
- Начела на брачното право
- Поим, правна природа, престанок и последици од свршувачката

Петта недела: Брачно право

- Склучување на брак
- Форма на склучување на брак
- Дејства на бракот

Шестта недела: Престанок на бракот, последици од престанок на бракот, вонбрачна заедница

I колоквиум

Седма недела: Родителско право

- Поим и предмет на родителското право
- Основни начела на родителското право
- Засновање на односи меѓу родители и деца
- Правата на детето во Конвенцијата за правата на детето
- Права и должности на родителите и децата и на блиските роднини

Осма недела: Вршење на родителско право

- Родителски одговорности во споредбеното право
- Содржина на родителски одговорности во споредбено право

Деветта недела: Посвојување

- Поим и видови на посвојување
- Услови за посвојување
- Постапка за посвојување
- Престанок на посвојувањето

Десетта недела: Старателско право

- Поим и предмет на старателско право
- Начела на старателското право
- Орган на старателство
- Одговорност на старателот
- Видови старателство

	Единаесетта недела: Издржување Дванаесетта недела Имотни односи II колоквиум				
12.	Методи на учење: Наставата се одвива преку интерактивни предавања, компаративни анализи, анализи на случаи, работилници и пишувања на есеи. Ќе се обезбеди активно вклучување на студенти во текот на наставата и на вежбите преку подготовка на презентации, дебати и подготвување на практични вежби				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа=120 часа			
14.	Распределба на расположливото време	60+15+15+30 (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22. Литература					
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

	1.	Дејан Мицковиќ, Ангел Ристов	Семејно право	Стоби Трејд	2015
	2.		Закон за семејство		(„Службен весник на Република Македонија“ бр. 80/1992, 9/1996, 38/2004, 33/2006, 84/2008, 67/2010, 156/2010, 39/2012, 44/2012, 38/2014, 115/2014, 104/2015 и 150/2015).
22.2	Дополнителна литература				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународни организации			
2.	Код	4PF102921			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	<u>III година/</u> <u>V семестар</u>	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вон.проф.д-р Дејан Маролов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Со изучување на предметот „Меѓународни организации“ студентите ќе се запознаат со меѓународните организации, нивната поставеност, функција и начин на одлучување и работа. Подетално студентите ќе се запознаат со историскиот развој на меѓународните организации и потребата од нив, теоретските поделби и класификации на истите како и изучување на конкретни меѓународни организации од отворен и затворен тип, како од глобален карактер и општа надлежност така и од регионален карактер и специјализирана надлежност. Предметот е структуриран на начин кој дава приказ на еволуцијата на меѓународните организации преку една историска ретроспектива, па се до современите меѓународни организации (владини и невладини) и предизвиците со кои се соочуваат денес.				

11.	Содржина на предметната програма:			
	1. Поим и историски развој. 2. Класификација и поделба на меѓународните организации. 3. Лигата на Народите. 4. Организација на <i>Обединетите Нации (ООН)</i> . 5. Совет на Европа. 6. Организацијата за безбедност и соработка на Европа (ОБСЕ). 7. НАТО. 8. Меѓународната организација на трудот. 9. Светската трговска организација. 10. Меѓународни организации sui generis. 11. Невладини меѓународни организации. 12. Меѓународните организации и процесот на глобализација.			
12.	Методи на учење: Предавања + вежби + консултации			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположливото време	30+15+15+15+45=120 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа
		16.3.	Домашно учење	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација		

22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Грув-Велдерон, Н., Хамдуни, С.,	<i>Меѓународни институции и институции на зедницата</i>	Конгресен сервисен центар	2010
		2.	Bennett, L.,	<i>International Organizations: Principles and Issues, 7 ed.</i>	Prentice Hall Pub.	2001
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hurd, I.,	<i>International Organizations: Politics, Law, Practice</i>	Cambridge University Press	2011
		2.	Barkin, J.S.,	<i>International Organization: Theories and Institutions</i>	Palgrave Macmillan Pub.	2006
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Кривично процесно право			
2.	Код	4PF103021			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно	Правен Факултет – катедра по казнено право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	3 година, VI	7.	Број на ЕКТС	6
8.	Наставник	Вон.проф д-р Олга Кошевалиска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Со изучување на предметот казнено процесно право студентот ќе се запознае со процесните институти и норми, со принципите врз кои се темели казнената постапка како и со начинот на нејзиното функционирање			
11.	Содржина на предметната програма: <ol style="list-style-type: none"> 1. Поим, цел и историски развој на кривичната постапка, Извори и важење на КПП, Начела на КПП 2. Субјекти на КПП, Објекти на КПП 3. Одлуки во КПП 4. Поим и форма на процесните дејства 5. Докажување, Доказни средства 6. Мерки за обезбедување присуство на лица и предмети во казнената постапка 7. Стадиуми на КПП 8. Преткривична постапка 9. Истрага Обвинување 10. Главен претрес Пресуда 11. Општо за правните лекови, Редовни правни лекови, Вонредни правни лекови 12. Посебни постапки 			
12.	Методи на учење: метод на усно и метод на писмено изложување			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото	30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски),	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење	60
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50		5 (пет) (F)
		од 51 до 60		6 (шест) (E)
		од 61 до 70		7 (седум) (D)
		од 71 до 80		8 (осум)(C)
		од 81 до 90		9 (девет)(B)
		од 91 до 100		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби
20.	Јазик на кој се изведува	Македонски и англиски јазик
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Г. Бужаровска – Лажетик, Г. Калаџиџиев, Б. Мисоски, Д.	<i>Казнено процесно право</i>	Правен Факултет „Јустини	2015
	2.	Сл. Весник на РМ	Закон за кривична	Сл. Весник	
	3.	Клаус Фолк	Казнено-процесно право (основен курс)	<u>ПРОЕКТ НА ВЛАДА НА РМ – Превод на 1000</u>	2012
	4.	Фридрих Кристијан Шредер	Основи на правото – казнено процесно право	<u>ПРОЕКТ НА ВЛАДА НА РМ – Превод на 1000</u>	2012
	5.	Вернер Бојкле	Закон за кривична постапка	<u>ПРОЕКТ НА ВЛАДА НА РМ – Превод на 1000</u>	2012
	6.	Дитер Резнер	30 проблеми од областа на правото за кривична постапка	<u>ПРОЕКТ НА ВЛАДА НА РМ – Превод на 1000</u>	2012
	Дополнителна литература				
	Ред	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Прирачник на ОБСЕ	Посебни истаржни мерки, домашна и	Набљудувач ка мисија на ОБСЕ	2010

	22.2.	2.	Прирачник на ОБСЕ	Спогудување за вина, прирачник за практичари,	Набљудувач ка мисија на ОБСЕ	2010
		3.	Прирачник на ОБСЕ	Вкрстен о испрашување,	Набљудувач ка мисија на ОБСЕ	2010

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Граѓанско процесно право – Парнично право				
2.	Код	4PF103121				
3.	Студиска програма	Правни студии				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ Штип				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година / семестар	Трета/ 6-семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Проф. д-р Војо Беловски, доц. д-р Милица Шутова				
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Преку изучување на оваа наставна програма студентите ќе се запознаат со современите достигнувања во теоријата на парничното право и со принципите и стандардите на граѓанските парници; оспособување на студентите за критичко разгледување на методите за граѓанско право и независно теоретско и емпириско истражување во областа на парничното право. За остварување на овие цели и задачи предметната програма по парничното право ќе ги обработи теоретските аспекти на истото, а потоа ќе се фокусира на практичната примената на процесно правните норми.</p> <p>Преку совладување на програмата за ПП, преку планирани активности и форми на настава / учење, се очекува студентот: да се оспособи за препознавање на ставовите кои преовладуваат и трендовите во теоријата на парничното право, да ги познава универзалните стандарди и принципи на граѓанска парница; да може да анализира, критички да ги испита и оцени институциите и сегашниот режим на домашното парнично право, комплетно и разумно да дискутира за теоретски и практични проблеми во граѓанската постапка, способност самостојно да управува со теоретско емпириско истражување во областа на граѓанското процесно право; познава литературен и нормативен материјал и ги користи интернет ресурсите и да го следи развојот на теоријата и практиката во областа на парничното право</p>					
11.	Содржина на предметната програма:					

Прва недела: Основи на заштитата на граѓанските субјективни права (потреба од заштита на правата и облици на заштита)

Втора недела: Парнична постапка и парнично право

Трета недела: Начела на парничната постапка

Четврта недела: Субјекти на парничната постапка (судот како субјект во парничната постапка, парнични странки)

- Судот како субјект на парничната постапка
- Надлежност на судовите
- Изземање на судиите
- Парнични странки

Петта недела: Сопарничарство

- Видови сопарничарство
- Учество на трети лица во парницата
- Вмешување
- Известување на трето лице за парница
- Именување претходник
- Застапници на странките
- Полномошници

Шеста недела: Парнични дејствија,

- Поднесоци
- Доставување на писмена
- Рокови
- Враќање во поранешна состојба
- Застои на парничната постапка

I колоквиум

Седма недела: Докажување и докази, Други процесни установи (Судско порамнување)

Осма недела: Тек на парничната постапка

- Поим за тужба
- Видови тужби (деклараторна, конститутивна и кондемпнаторна тужба)
- Дејство на поднесувањето тужба во судот
- Преиначување на тужба
- Повлекување на тужба и одрекување од тужбеното барање
- Дејство на доставувањето на тужбата на тужниот
- Однесување на тужениот во парницата
- Противтужба

Деветта недела: Тек на првостепена постапка

- Подготвување на главната расправа
- Претходно испитување на тужбата
- Доставување на тужбата на тужениот за одговор
- Подготвително рочиште
- Закажување на рочиште за главна расправа

	<p>- Главна расправа</p> <p><i>Десетта недела:</i> Донесување на конечна одлука</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пресуда (поим и видови на пресуди) - Решение <p><i>Единаесетта недела:</i> Правни лекови</p> <ul style="list-style-type: none"> - Редовни правни лекови (жалба против пресуда, жалба против решение) - Вонредни правни лекови (ревизија против пресуда, повторување на постапката) <p><i>Дванаесетта недела:</i> Посебни видови на парнични постапки</p> <p>II колоквиум</p>			
12.	Методи на учење: Наставата се одвива преку интерактивни предавања, компаративни анализи, анализи на случаи, работилници и пишувања на есеи. Ќе се обезбеди активно вклучување на студенти во текот на наставата и на вежбите преку подготовка на презентации, дебати и подготвување на практични вежби.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	180		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	Часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	Часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	Часови
		16.2.	Самостојни задачи	Часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	Часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		Бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови
	17.3.	Активност и учество		Бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Јаневски, А., Зороска-Камилооска.,	Граѓанско-процесно право	Графички центар Југореклам-Скопје	2012
	2.		Закон за парнична постапка „Службен весник на Република Македонија“ бр. 79/2005, 110/2008, 83/2009, 116/2010 и 124/2015)		
	3.				
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Трговско право			
2.	Код	4PF103221			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Правен факултет Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	6-ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Борка Тушевска Гавриловиќ			

9.	Предуслови за запишување на предметот	/
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Целта на предметната програма по Трговско право е да ги оспособи студентите за анализа, елаборација и практична примена на законските и договорните институти за трговско право. Програмата е структурирана за да им овозможи на студентите да стекнат темелно и длабинско знаење од областа на статусното и договорното трговско право. Фокусот на предметната програма е ставен на законски и договорни правни институти. Во предметната програма, 4 (четири) наставни недели се посветени на статусниот дел, а осум (8) наставни недели се посветени на именувани и неименувани трговски договори (договори за автономна трговска пракса). Со завршување на курсот за трговско право, целта е да им овозможиме на студентите да го практикуваат предвидениот предмет на трговско право и да дадат соодветен придонес за неговата употреба во јавниот и приватниот сектор.</p>	
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Општо за трговското право, -општо за трговските друштва, -субјекти на трговското право, -Заедничките правила за различните форми на трговски друштва, -Застапувањето <ul style="list-style-type: none"> -Застапник по закон -Застапник по полномошно -Застапник по вработување -Трговски полномошник и трговски патник -Прокуристот како посебен вид на полномошник -Поим и видови на статусни промени -Концепт на поврзани трговски друштва <p>Поим-трговски договори, карактеристиките и спецификите на трговските договори. Поим, начинот на склучување, формата и правата и обврските на договорните страни</p> <p>Договор за продажба</p> <ul style="list-style-type: none"> -Поим и видови на договори за продажба -Права и обврски на продавачот и купувачот по основ на договорот за продажба -Концептот на ризик и пренесување на сопственоста од продавачот на купувачот -трошоците кај договорот за продажба, -утврдувањето на квалитетот и квантитетот и одговорноста на продавачот во поглед на количеството и квалитетот на стоката. -Правилата за паѓање во задоцнување на страните при исполнување на договорот за продажба на стока -Концептот на ослободување од одговорност за неизвршување на договорните обврски -Материјални и правни недостатоци кај договорот за продажба -Начини на престаување на договорот за продажба <p>Договор за трговско застапување</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поим на договорот за трговско застапување - правната природа на договорот за трговско застапување -основните карактеристики -права и обврски на застапуваното лице и застапникот, -клаузулата <i>del credere</i>, -разграничување на застапувањето со посредувањето и комисионерството 	

- престанок на договорот за трговско застапување договорот за посредување
- Договор за комисион
- Поим и основни карактеристики на договорот за комисион
- Концептот на настапување на комисионерот спрема третите лица во деловниот промет на стоки и услуги
- Права и обврски на коминтентот
- Права и обврски на комисионерот
- Влијанието на стечајот врз правната судбина на договорот за комисион
- Начини на престанување на договорот за комисион
- Договор за осигурување
- Поим и видови на осигурување
- Осигурување на стока во домашниот и меѓународен транспорт
- Правата и обврските на осигуреникот и осигурувачот
- Влијанието на стечајот и стечајната постапка врз договорот за осигурување
- Одговорност на договорните страни за повредана обврските од договорот за осигурување
- Договор за франшиза
- Франшизингот како трговска дејност и неговото влијание врз економијата
- Поим и видови на франшизи како правен основ за пренос на права од индустриска сопственост
- Правни извори на договорот за франшизинг
- Права и обврски на франшизорот и франшизатот
- Обврските на франшизатот по основ на пренесена франшиза
- Обврските на франшизорот по осно на пренесена франшиза
- Разграничување на франшизата од другите договори (*лиценца, know how, трансфер на технологија итн*)
- Влијанието на стечајот врз правата и обврските на франшизатот и франшизорот
- Договор за факторинг
- Поим на договорот за факторинг
- Основните карактеристики на договорите за факторинг
- Економската улога на факторингот како трговска дејност
- Видови договори за факторинг и негово разграничување во однос на други договорни институти (*форфертинг, цесија, преземање на долг*)
- Обврски и права на давачот на факторингот
- Обврски и правата на примачот на факторингот
- Правната судбина на договорот за факторинг со отворањето на стечајната постапка на една од догоорните страни
- договор за лиценца
- Поим и видови на лиценца
- Правната природа на договорот за лиценца
- Основни карактеристики на договорот за лиценца
- Правата на примачот на лиценца
- Праата на давачот на лиценца
- Разграничувањето на лиценцата од другите договори што се правен основ за пренос на права од индустриска сопственост
- Влијанието на стечајот и стечајната постапка врз договорот за лиценца
- договор за лизинг
- Правната природа на договорот за лизинг
- Основни карактеристики на договорот за лизинг
- Видови лизинг
 - *оперативен лизинг*
 - *финансиски лизинг*

<ul style="list-style-type: none"> -Перспективите и тенденции на лизингот како финансиски инструмент во стопанството на Република Македонија и во Европа -Разграничување на лизингот од договорот за закуп и договорот за задржување на правото на сопственост -Обврски на примачот на лизинг -Обврски на давачот на лизинг -Начини на престанок на договорот за лизинг -Правните последици на договорот за лизинг после отворањето на стечајнат постапка договор за шпедиција -Шпедицијата како трговска дејност -Поим на договорот за шпедиција -Улогата на шпедитерот во економијата -Обврските на шпедитерот спрема налогодавачот -Делокругот на работните задачи на шпедитерот <ul style="list-style-type: none"> - царински формалности - контрола на квалитетот и квантитеот на стоката - складирање на стоката - организирање на транспорт - пакување на стоката -Правната одговорност на шпедитерот што настапил како превозник -Посебни видови на шпедиција -Начини на престанување на договорот за шпедиција Акредитиви -Поим, улога и значење на акредитивот како средство за плаќање во меѓународниот промет -Форма и основни карактеристики на договорот за акредитив -Видови акредитиви (<i>отповиклив и неотповиклив акредитив</i>) -Преносливост и деливост на акредитивот Банкарска гаранција -Поим на банкарската гаранција -Основни карактеристики на банкарската гаранција -Супергаранција и гаранција без приговор -Правните последици од стечајот врз договорот за гаранција 			
<p>Методи на учење:</p> <p>Наставата се изведува со употреба на интерактивниот концепт на учење (пред-активна фаза, интерактивна фаза и пост-активна фаза). Целиот концепт на настава е организиран на начин што им овозможува на учениците да бидат активни учесници на часот, а не пасивни слушатели. Предвидениот материјал се предава со употреба на компаративни, историски, аналитички, аналитички описни методи и др. За време на вежбите се вклучува концепт на учење на студии на случај. За збогатување на интерактивноста на студентите, часовите се организираат и како работилници, симулации на познати судски случаи од областа на трговското право, обуки за пишување есеи и сл.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава. 30 часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		40+30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10	
	17.3.	Активност и учество		20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик, англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Николовски Александар, Плавшиќ Снежана	Трговско право	УКИМ, Економски факултет,
		2.	Дабовиќ Анастасовска д-р Јадранка, Коевски д-р Горан, Пепељугоски д-р Валентин, Гавриловиќ д-р Ненад	Договори на автономната трговска практика”,	Правен факултет „Јустинијан Први”, Скопје
3.	Коевски Горан	Алтернативно финансирање на стопанството	УСАИД (Агенција за меѓународен развој)		

		Тушевска Гавриловиќ Борка	Авторизирани предавања по Трговско право	Универзитет „Гоце Делчев“ Штип, Правен факултет во Штип	2016
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Право на Европска унија			
2.	Код	4PF103321			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Трета година/шестти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6 задолжителен
8.	Наставник	Вонреден професор д-р Ана Никодиновска Крстевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на оваа предметна програма е запознавање на студентите со основите на правото и на правниот систем на Европската унија, кои заедно го претставуваат <i>acquis communautaire</i> на Унијата. Подетално студентите ќе имаат можност да ги изучуваат изворите на правото на Унијата, основните институции, овластувањата и надлежностите на Европската унија во рамките на законодавниот процес, директното дејство и супрематијата на правото на Европската унија во однос на земјите членки, основните принципи на правото на Европска унија, разните постапки на одлучување пред Европскиот суд на правдата и сл. Сето ова ќе биде истражувано низ праксата на Европскиот суд на правдата и низ конкретни студии на случај, кои ги воспоставуваат основите на европското право.				
11.	Содржина на предметната програма:				

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Контекст на парвото на Европската унија. 2. Историски развој и основачки договори на Европската унија 3. Институции на ЕУ. 4. Извори на правото на ЕУ. 5. Законодавни овластувања на ЕУ и делегирање на овластувања во рамките на ЕУ. 6. Директно дејство и супрематија на правото на ЕУ. 7. Општи принципи на правото на ЕУ. 8. Примарно и секундарно законодавство. 9. Постапки на одлучување пред Европскиот суд на правдата. 10. Студии на случај. 11. Хармонизација на македонското законодавство и законодавството на ЕУ. 12. Примена на европското право во македонскиот поредок 			
12.	Методи на учење: Усно и писемно излагање Предавање, вежби, електронско учење, семинарска работа, консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење	60
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 поени
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 поени
	17.3.	Активност и учество		20 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) F
		од 51 до 60 бода		6 (шест) E
		од 61 до 70 бода		7 (седум) D
		од 71 до 80 бода		8 (осум) C
		од 81 до 90 бода		9 (девет) B
		од 91 до 100 бода		10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик Англиски јазик		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација
-----	---	----------------

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Сашо Георгиевски	Вовед во правото на Европската унија	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, Правен факултет	2012
	2.	Татјана Петрушевска	Вовед во правото на Европската унија, втор дел	Графохартија	2011
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Kaczorowska Alina	European Union	Routledge	2011
	2.	Тим Бејл Tim Vale Превод	Европска политика, компаративен вовед, European Politics, A comparative edition,	Академски печат Palgrave Macmillan	2009
3.	Трајан Бендевски	Право на ЕУ	УКИМ	2001	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пенологија			
2.	Код	4PF103421			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра,	ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ, УГД			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	ПРВ			
6.	Академска година / семестар	Трета /бсеместа	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	ВОН.ПРОФ.Д-Р ЛАЗАР НАНЕВ			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со историјата на пенолошката мисла и практика, нејзиното место во правниот систем на државата, видовите на општествена реакција на екцесните поведенија и на криминалните однесувања на поединци, оправданоста и целите на санкциите, изрекување и извршување на казната лишување од слобода, затвореничко општество, правата на лицата лишени од слобода, постпенална помош.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Поим и предмет на пенологијата, 2. Општествена реакција на негативните поведенија, 3. Теории за оправданост на казните (идеалистичка и метафизичка теорија, теорија на општествен договор, правна и социолошка теорија), Теории за целите на казната (апсолутна, релативна и мешовита теорија), 4. Појава и развој на казната лишување од слобода, Историски развој на извршување на казната лишување од слобода (систем на заедничко издржување на казната, ќелиски систем, прогресивен систем на издржувањена казната затвор), 5. Видови на казнено-поправни установи, внатрешна структура и организација , 6 . Извршување на казната лишување од слобода во современиот свет (проучување на личноста на осуденото лице, класификација, индивидуална работа, едукација), 7. Права и должности на осудените лица, привилегии, дисциплинска одговорност, 8. Условен отпуст и постепенална помош, 9. Извршување на споредни казни и на санкции спрема деца 10. Извршување на мерки на безбедност, 11. Извршување на алтернативни мерки, 12. Ресторативна правда и пенолошки систем.				
12.	Методи на учење: Фронтален, интерактивно, анализа на случај, бура на идеи, групна работа, излагање на студентите на одредени теми, посета на КПУ.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+15+45=120 (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава.	30	

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска	15		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15		
		16.2.	Самостојни задачи	15		
		16.3.	Домашно учење - задачи	45		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50		5 (пет) (F)		
		51 x до 60		6 (шест) (E)		
		61 x до 70		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на		Евалуација од страна на студентите и од Универзитетот			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Мајк Мегваер, Род Морган и Роберт Рајне	Оксфордск и прирачник за криминологија	Нампрес	2010
		2.	Љупчо Арнаудовски , Александра Груевска	Пенологија, прв и втор дел	Правен факултет, „Јустинијан Први“ Скопје,	2013
3.	Љупчо Арнаудовски Виолета Чачева	Затвореничк о општество	Институт за социолошки и политичко правни истражувања , Скопје	2000		

Прилог бр. 3		Предметна програма од Прв циклус студии			
1.	Наслов на предметот:	Философија на правото			
2.	Код:	4PF103521			
3.	Студиска програма:	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел):	УГД Правен факултет – Штип Катедра за правни и правно- политички науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус):	Прв циклус студии			
6.	Академска година / семестар:	Трета година (VI семестар)	7.	Број на ЕКТС кредити:	4
8.	Наставник: Соработник:	вон. проф. д-р Димитар Апасиев			
9.	Предуслови за запишување на предметот:	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот на истражување на философијата на правото е идејата за правото, неговата суштина, поим и улога во светот. Филозофијата на правото е една од најсложените и најсеопфатни учења за правните појави. Со цел за подобра систематизација и изучување на филозофијата на правото, во рамки на предметот се изучува: историјата и генезата на филозофско правната мисла, правната онтологија, правната аксиологија, правната гносеологија, правната логика и правната херменевтика.				
11.	Содржина на предметната програма: Прва недела Запознавање со основните предметни содржини по Филозофијата на правото Втора недела Вовед во Филозофијата на правото: Поим, Предмет, Метод, Структура (задолжителни страници : Глава Прва, Дел од 5 до 23, стр. 21-43) Трета недела Историска Генеза на Филозофско-правната мисла I (задолжителни страници: Глава Втора, Дел од 6 до 15, стр. 54-70) Четврта недела Историска Генеза на Филозофско-правната мисла II (задолжителни страници: Глава Втора, Дел од 19 до 23, дел 24 и дел 27, стр. 74-80, 81-84, 86, 87) Петта недела Историска Генеза на Филозофско-правната мисла III (задолжителни страници: Глава Втора, Дел 31, 37, 41, 42, стр. 91-94, 100-103, 108-114)				

<p>Шеста недела Историска Генеза на Филозофско-правната мисла IV (задолжителни страници: Глава Втора, дел 45, 46, 47, 48, 49, стр. 113-129)</p> <p>Седма недела Историска Генеза на Филозофско-правната мисла V (задолжителни страници: Глава Втора, дел 51, 56, 59, 63, 65, стр. 131-134, 141-144, 149-152, 157- 159, 161-162)</p> <p>Осма недела Правна онтологија (задолжителни страници: Глава Трета, стр. 167-169, 187-203)</p> <p>Деветта недела Правна аксиологија (задолжителни страници: Глава Четврта, стр. 230-273)</p> <p>Десетта недела Правна гносеологија (задолжителни страници: Глава Петта, стр. 294-309)</p> <p>Единаесетта недела Правна логика (задолжителни страници: Глава Шеста, стр. 319-343)</p> <p>Дванаесетта недела Правна Херменевтика (задолжителни страници: Глава Седма, стр. 352-375)</p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Предавање од предметниот професор - вежби, примери и разјаснувања со асистентот - консултации со професорот и со асистентот - интерактивна настава (преку видео-презентации, презентации од страна на на студентите) - дебата за суштински концепти на правото и правдата 			
13.	Вкупен расположив фонд на време:	120		
14.	Распределба на расположивото време:	2+1+1		
15.	Форми на наставните активности:	15.1.	Предавања - теоретска настава	2 часа
		15.2.	Вежби, семинари, тимска работа	1 час
16.	Други форми на активности:	16.1.	Проектни задачи	/
		16.2.	Самостојни задачи	1 час
		16.3.	Домашно учење	
17.	Начин на оценување:			
	17.1	Тестови – писмени (прв и втор колоквиум)	2 x 20 = 40 поени	

	17.2	Завршен испит (усмен или писмен)	30 поени (за положување се потребни минимум 15 поени!)
	17.3	Присуство и учество (активност)	10 предавања + 10 вежби = 20 поени
	17.4	Семинарска работа / проект (презентација)	5 предадена + 5 одбранета = 10 поени
			Вкупно: 100 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка):	до 50 бода	5 (пет) = F
		од 51 до 60 бода	6 (шест) = E
		од 61 до 70 бода	7 (шест) = D
		од 71 до 80 бода	8 (осум) = C
		од 81 до 90 бода	9 (девет) = B
		од 91 до 100 бода	10 (десет) = A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит:	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата:	Македонски јазик, англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата:	Самоевалуација	

22	Литература:					
	22.1	З а д о л ж и т е л н а				
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Владо Камбовски	<i>Филозофија на правото</i>	МАНУ - Скопје	2010
	22.2	Д о п о л н и т е л н а				
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Алан М. Дершовиц	<i>Битието на правдата (Десет приказни за библиска неправда што доведоа до Десетте заповеди и модерното право)</i>	Арс-Ламина - Скопје	2010
2.		Алан М. Дершовиц	<i>Писма до младиот адвокат</i>	Арс-Ламина - Скопје	2010	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународно казнено право			
2.	Код	4PF103621			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно)	Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта , седми	7.	Број на ЕКТС	8
8.	Наставник	Доцент д-р Елена Максимова			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со меѓународните сегменти на казненото право. Пројавувањето на странскиот елемент во даден случај и што истиот повлекува како последица. Потоа, запознавање со меѓународните злосторства <i>sui generis</i> и како истите се третираат, формите на соработка меѓу државите, најзначајните меѓународни инструменти во областа... а по апсолвирањето на материјалниот дел и изучувањето на најзначајните казнено правни меѓународни институти, запознавање и со процесниот дел на меѓународното казнено право, преку работата на <i>ad hoc</i> трибуналите низ историјата и постојаниот кривичен суд.				
11.	Содржина на предметната програма: Прва недела-поим, предмет на МКП, репресивна власт на државата , Втора недела-граници на јурисдикција на државата и видови на меѓународна соработка, Трета недела-меѓународна правна помош, размена на информации известувања, пракугранично набљудување, контролирана испорака, користење на лица со прикриен идентитет, Четврта недела-заеднички истражни тимови, следење на комуникации, испитување по пат на видеоконференција и телефонска конференција, конфискација Петта недела-превземање и отстапување на кривично гонење Екстадиција Шеста недела-Извршување на кривични пресуди и трансфер на осудено лице Седма недела-Азил Осма недела-Меѓународна полициска соработка, ИНТЕРПОЛ и ЕВРОПОЛ Девета недела- Меѓународни кривични дела Десета недела-ЕВРОПРАВДА , Единаесета недела-Меѓународни казнени судови. Нирнбершки и Токиски трибунал .Хашкиот трибунал за воени злосторства во бивша Југославија, Дванаесета недела- Постојан меѓународен казнен суд				
12.	Методи на учење: метод на усно и метод на писмено изложување				
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа			
14.	Распределба на расположивото	45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+1)			

15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски),	30
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	60
		16.3.	Домашно учење	75
17	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50		5 пет(F)
		од 51 до 60		6 шест(E)
		од 61 до 70		7 седум(D)
		од 71 до 80		8 осум(C)
		од 81 до 90		9 девет(B)
		од 91 до 100		10 десет(A)
19	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20	Јазик на кој се изведува	Македонски и англиски јазик		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	В.Камбовски	Меѓународно казнено право	Просветно дело	1998
	2.	А.Касезе	Меѓународно	Просветно дело	2009
	3.		Закон за меѓународна соработка во кривична материја, Сл		
	4.				
	5.				
	Дополнителна литература				

	Ред	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	К. Китичаисари	Меѓународно	Табернакул	2010
	2.	Б. Хекер	Европско	Датапонс	2010
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Малолетничко казнено право			
2.	Код	4PF103721			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен Факултет – катедра по казнено право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	четврта / 7 сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Вон.проф. д-р Олга Кошевалиска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Малолетничкото казнено право го проучува позитивниот казнено правен третман на децата de lege lata, неговиот развој, категориите на деца кои не се и кои се кривично одговорни, санкциите што се применуваат спрема нив, судската постапка спрема децата во ризик и децата во судир со закон, посебните модели на алтернативно постапување и ресторативна правда и конечно превенцијата на детското престапништво. Едновремено, во рамките на овој предмет се изучуваат основните системи на правда за децата од компаративен аспект, меѓународните норми и стандарди, особено новите тенденции на пробив на концептот на ресторативна наместо ретрибутивна правда. Со изучувањето на овие содржини, студентот се стекнува со компетенции да работи со деца сторители и жртви или сведоци на кривични дела.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Поим за дете, дефиниции во домашното и меѓународното право Детерминанти кои го одредуваат поимот дете, Однос на адолесценцијата и деликвенција 2. Поим на детско престапништво, феноменологија и етиологија 3. Положбата на детето во казнениот систем Систем и карактеристики на малолетничкото казнено право Извори на малолетничкото казнено право: Домашни и меѓународни извори на малолетничкото казнено право				

	<p>4. Начела на малолетничкото казнено право</p> <p>5. Субјекти на кривичната постапка: Надлежен суд, јавен обвинител, бранител, Центар за социјални работи и др. органи со посебни овластувања</p> <p>6. Санкции спрема деца Санкции спрема деца и нивната цел Алтернативни мерки Мерки на безбедност</p> <p>7. Мерки за обезбедување на присуство на децата во кривичната постапка</p> <p>8. Тек на кривичната постапка спрема деца Главен претрес, видови на одлуки</p> <p>9. Правни лекови во кривичната постапка спрема децата: редовни и вонредни правни лекови</p> <p>10. Постапка за примена на мерки на одвраќање, ресторативна правда и Медијација</p> <p>11. Заштита на деца жртви на кривични дела и сведоци во кривичната постапка</p> <p>12. Превенција на детско престапништво</p>			
12.	Методи на учење: Аудиторно, колаборативно, активно и самостојно учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+60+75=240 часа (3+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи	75 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација			
Литература					
Задолжителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Лажетик, Гордана, Нанев, Лазар, Кошевалиска, Олга	Кривично постапување спрема деца во ризик и деца во судир со закон	Правен Факултет „Јустинија н“ Скопје	2015
	2.	Камбовски, В., Лажетик, Г., Нанев, Л., Кошевалиска О., Арифи, Б. Саити, Џ.	Коментар на закон за правда за децата	Уницеф	2018
	3.		Закон за правда за децата	Сл.Весник	2013
Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Кајзер, Г	Криминологија	Александрија, Скопје	1996
	2.	Лажетик, Гордана, Нанев, Лазар, Кошевалиска, Олга	Меѓународни документи за спроведување на малолетничката правда, современи текови во постапувањето со малолетниците	СППМД, Кавадарци	2012
	3.	Лажетик, Гордана, Нанев, Лазар, Кошевалиска, Олга	Медијацијата во системот на малолетничката правда	СППМД Кавадарци	2012
	4.				
	5.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Криминологија			
2.	Код	4PF103821			
3.	Студиска програма	Правни студии – модул казнено право			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет Гоце Делчев-Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	четврта / 7 сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доцент д-р Елена Максимова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): -Со изучување на предметот студентите се запознаваат со општите согледувања за криминалитетот и делинквенцијата како негативна појава, како генерално, така и конкретно како појави во домашни услови. Се изучува структурата на криминалитетот, динамиката, појавните форми, обемот, распространетоста во одредено време и простор, ендогените и егзогените фактори кои услови појава на криминалитетот, жртвата и нејзиниот удел и слично				
11.	Содржина на предметната програма: <ol style="list-style-type: none"> 1. Поим и предмет на криминологијата, Цел и задачи на криминологијата 2. Темната бројка на криминалитетот и делинквенцијата 3. Поим и предмет на феноменологија Обем, структура и динамика на криминалитетот Типологии и класификации на криминалитетот <ul style="list-style-type: none"> - Политички криминалитет и делинквенција - Тероризам - Криминалитет на насилство - Стопански, професионален криминалитет - Сообраќајна делинквенција - Организиран криминалитет - Малолетничка делинквенција - Туристички криминалитет и делинквенција 4. Рецидивизам 5. Посебни видови криминалитет и делинквенција 6. Криминална етиологија <ul style="list-style-type: none"> - Поим и значење - Поим за причини и класификација на причините 				

<p>7. Општествено социјални – криминогени фактори</p> <ul style="list-style-type: none"> - Воведни забелешки - Општествено – економски криминогени фактори - Индустијализација и криминалитетот - Урбанизација и криминалитетот - Социјална структура на општеството и криминалитетот - Невработеноста како криминоген фактор - Политичко – идејни фактори <p>8. Влијанието на глобалното општество врз криминалитетот</p> <p>9. Општествено социјални – криминогени фактори - продолжение</p> <ul style="list-style-type: none"> - Влијанието на мас – медиумите врз криминалитетот - Микрогрупни криминогени фактори <p>10. Личноста на делинквентот, механизмите на делинквентното поведение</p> <p>11. Личноста на делинквентот, механизмите на делинквентното поведение – продолжение</p> <ul style="list-style-type: none"> - Типологија на делинквентите - Прогноза во криминологија <p>12. Виктимологијата и криминологијата</p>				
12.	Методи на учење: Аудиторно, колаборативно, активно и самостојно учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење - задачи	60
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18.		до 50 бода	5 (пет) (F)	

	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Арнаудовски, Љупчо	Криминологија	Скопје: Правен факултет	2007
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кајзер, Г	Криминологија	Александрија, Скопје	1996
		2.	Алексовски, Стеван	Криминологија	Правен факултет, Универзитет Гоце Делчев, Штип	2010
		3.	Сулејманов, Зоран	Криминологија	Графохартија, Скопје	2009
	4.	<u>Alison Liebling</u> (Editor), <u>Shadd Maruna</u> (Editor), <u>Lesley McAra</u> (Editor)	Оксфордски прирачник за криминологија	Oxford University Press	2017	
	5.	Adler, Mueller, Laufer	Criminology and the criminal justice system	McGraw – Hill, New York	2007	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Криминалистика	
2.	Код	4PF106021	

3.	Студиска програма		Правни студии		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Правен факултет, УГД		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		Четврта/седми	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник		Вон.проф.д-р Методи Хаџи Јанев		
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Овој предмет има за цел преку критички и аналитички осврт на студентите да им го долови современиот пристап кон криминалистиката како научна дисциплина. Студентите ќе можат преку практични и теоретски форми на настава да го разберат значењето на околностите кои влијаат на појавата на криминал и криминално однесување, како и да ги согледаат современите пристапи кон откривањето и разјаснувањето на казнените (кривичните) дела. Посебен осврт за време на предавњата ќе се стави и на разотривањето на електронскиот криминал и некои од формите на откривање, обезбедување на докази и преземањето на останати мерки за сузбивање на криминалитетот.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим и поделба на криминалот, Услови за појава на криминал (терории за појава и извршување на кривични дела), Криминологија и криминалистика, Напуштање на судската истрага, Односи помеѓу полицијата и обвинителството, Тек на претходна постапка, Истражна постапка, Истражни дејствија на јавниот обвинител, Мерки за обезбедување на присуство на лицата и непречено водење на кривичната постапка, Права на осомничениот, Доказни средства, Доказно рочиште, Завршување на истрагата, Истражни дејствија Осигурување и обезбедување на местото на кое е извршено (потенцијално) кривично дело, Потрага и претрес, Собирање на докази, Привремено обезбедување и одземање на имот, Испитување на осомничен и сведоци, Подготовка на записник, Вештачење, Увид и реконструкција, Посебни истражни мерки.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби изработка на проектна задача				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа=120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		60+15+15+30 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.			до 50 бода	5 (пет) (F)	

	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за стекнување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				
22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Мери Тромбева, Павлина Јанкуловска, Маја Денковска	Истражна Постапка-Прирачник	ОБСЕ	2013
	2.	Гордана Бужаровска Гордан Калаџиџев	Истражни дејствија	ОБСЕ	2010
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Becker R. & Dutelle A.W.	Criminal Investigation (4th ed.)	Burlington.MA	2013

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Право на електронска трговија			
2.	Код	4PF106121			
3.	Студиска програма	Четиригодишни правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, УГД			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Четврта/осми	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Игор Камбовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Концепцијата на програмата има за цел студентите да се стекнат со теоретски и практични познавања од областа на Правото на електронската трговија, вовед во електронска трговија; технолошка инфраструктура за електронска трговија; електронскиот договор, правата на потрошувачите, бизнис концепти и Електронската трговија во практика, во Република Македонија и компаративно.			
11.	Содржина на предметната програма: Правото на Електронска трговија претставува нова, специфична област на граѓанското и трговското право и врши анализа на една новина во облигационото право-електронскиот договор како нов вид договор, опфатен со новелата на Законот за облигационите односи и Законот за електронска трговија од 2007 година. Предмет на изучување е електронската трговија и електронското договарање со сите свои специфики и карактеристики vis-a-vis традиционалните форми на тргување и договарање, сигурноста на правниот промет во услови на Е-трговија, заштита на личните податоци, заштита на правата на потрошувачите, електронскиот потпис и други аспекти на тргувањето по електронски пат, домашната и меѓународната правна регулатива со која се уредува електронската трговија, како и практичните аспекти на нејзината примена. Покрај општите прашања, посебен предмет на изучување е електронскиот договор како посебна форма на договор за продажба, како феномен сам по себе, со оглед на фактот што во определени аспекти отстапува од традиционалната договорна концепција.			
12.	Методи на учење:			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа=120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	60+15+15+30 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Игор Камбовски	Право на Електронска трговија	(во печат)	2016
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кенет К.Лаудон Карол Герсио Травер	Електронска трговија	Арс Ламина	2010
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од Прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Нотарско и адвокатско право			
2.	Код	4PF106221			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет при УГД (Штип) Катедра за граѓанско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Четврта година (VII сем.) - изборен	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вон. проф. д-р Димитар Апасиев			
	Соработник	/			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	<p>Стекнување знаења за институционалната рамка и поставеноста на правосудниот систем преку проучување на положбата, структурата, организацијата, надлежностите на судовите, адвокатурата, нотаријатот, и извршителите - како и генезата на правосудството, компаративните модели и стандарди за правосудството.</p> <p>Ќе се проучуваат правните правила (организациони и функционални) кои се однесуваат на адвокатурата како јавна служба за превентивна правна заштита, која со своето дејствување обезбедува правна сигурност во системот. Сите функции на адвокатурата ќе се разгледуваат од аспект на нивната историска и компаративна димензија, со посебен осврт на домашното право.</p> <p>Како облик на клиничка едукација студентите ќе имаат и можност активно да се вклучат во симулирани судења и ораторска подготовка на случаи и да учествуваат во импровизирано судење. Предметот нуди содржини кои ги допираат темите од суштествена важност за секој добар правник.</p>																								
11.	<p>Содржина на предметната Наставна програма:</p> <table border="1" data-bbox="225 745 1434 1977"> <tr> <td data-bbox="225 745 440 857">1 недела</td> <td data-bbox="440 745 1434 857">СУДСКО ПРАВО – Правосудство / Правосуден систем (поим, значење и правни извори на Организациското процесно право, со посебен осврт на <i>Граѓанската постапка</i>)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 857 440 969">2 недела</td> <td data-bbox="440 857 1434 969">СУДСКА ПРАКСА (Домашна и меѓународна) – Пресудите на Европскиот суд за човековите слободи и права + Судско толкување на правото</td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 969 440 1155">3 недела</td> <td data-bbox="440 969 1434 1155">ФОРЕНЗИЧКО БЕСЕДНИШТВО (стратегија, т.е. обвинителна и одбранбена тактика; раздвојување и врзување на доказите; вкрстено испрашување на сведоците; завршни зборови во процес; примери на познати судски говори)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 1155 440 1267">4 недела</td> <td data-bbox="440 1155 1434 1267">АЛТЕРНАТИВИ НА СУДЕЊЕТО – Медијација и Арбитража + ДРУГИ ПРАВОСУДНИ ОРГАНИ (Обвинителство, Правобранителство, Нотари и Извршители)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 1267 440 1346">5 недела</td> <td data-bbox="440 1267 1434 1346">АДВОКАТУРА – Адвокатска комора, Етички кодекс на адвокатите</td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 1346 440 1458">6 недела</td> <td data-bbox="440 1346 1434 1458">АДВОКАТСКА РЕТОРИКА (Дебатирање – побивање/одбивање и техники на испрашување)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 1458 440 1715">7 недела</td> <td data-bbox="440 1458 1434 1715">ПРАВНА ЛОГИКА И ПРАВНА АРГУМЕНТАЦИЈА (Градење на аргументи и примена во правото; Аргументациониот модел на Тулмин; Перелмановата нова реторика; Хабермасовата теорија на комуникациска реалност; Оправданост на одлуки од правен карактер – МекКормик; Процедурална теорија на правна аргументација; Правни интерпретации;)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 1715 440 1749">8 недела</td> <td data-bbox="440 1715 1434 1749">ПРАВНИ ШКОЛИ – Јуриспруденција</td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 1749 440 1783">9 недела</td> <td data-bbox="440 1749 1434 1783">ПРАВНО ПИШУВАЊЕ</td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 1783 440 1906">10 недела</td> <td data-bbox="440 1783 1434 1906">ПРЕЦЕДЕНТНО ПРАВО (Разработка на реални случаи од пракса + хипотетички судски случаи)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 1906 440 1939">11 недела</td> <td data-bbox="440 1906 1434 1939">НОТАРИЈАТ – компаративни аспекти</td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 1939 440 1977">12 недела</td> <td data-bbox="440 1939 1434 1977">НОТАРИ – национална регулатива</td> </tr> </table>	1 недела	СУДСКО ПРАВО – Правосудство / Правосуден систем (поим, значење и правни извори на Организациското процесно право, со посебен осврт на <i>Граѓанската постапка</i>)	2 недела	СУДСКА ПРАКСА (Домашна и меѓународна) – Пресудите на Европскиот суд за човековите слободи и права + Судско толкување на правото	3 недела	ФОРЕНЗИЧКО БЕСЕДНИШТВО (стратегија, т.е. обвинителна и одбранбена тактика; раздвојување и врзување на доказите; вкрстено испрашување на сведоците; завршни зборови во процес; примери на познати судски говори)	4 недела	АЛТЕРНАТИВИ НА СУДЕЊЕТО – Медијација и Арбитража + ДРУГИ ПРАВОСУДНИ ОРГАНИ (Обвинителство, Правобранителство, Нотари и Извршители)	5 недела	АДВОКАТУРА – Адвокатска комора, Етички кодекс на адвокатите	6 недела	АДВОКАТСКА РЕТОРИКА (Дебатирање – побивање/одбивање и техники на испрашување)	7 недела	ПРАВНА ЛОГИКА И ПРАВНА АРГУМЕНТАЦИЈА (Градење на аргументи и примена во правото; Аргументациониот модел на Тулмин; Перелмановата нова реторика; Хабермасовата теорија на комуникациска реалност; Оправданост на одлуки од правен карактер – МекКормик; Процедурална теорија на правна аргументација; Правни интерпретации;)	8 недела	ПРАВНИ ШКОЛИ – Јуриспруденција	9 недела	ПРАВНО ПИШУВАЊЕ	10 недела	ПРЕЦЕДЕНТНО ПРАВО (Разработка на реални случаи од пракса + хипотетички судски случаи)	11 недела	НОТАРИЈАТ – компаративни аспекти	12 недела	НОТАРИ – национална регулатива
1 недела	СУДСКО ПРАВО – Правосудство / Правосуден систем (поим, значење и правни извори на Организациското процесно право, со посебен осврт на <i>Граѓанската постапка</i>)																								
2 недела	СУДСКА ПРАКСА (Домашна и меѓународна) – Пресудите на Европскиот суд за човековите слободи и права + Судско толкување на правото																								
3 недела	ФОРЕНЗИЧКО БЕСЕДНИШТВО (стратегија, т.е. обвинителна и одбранбена тактика; раздвојување и врзување на доказите; вкрстено испрашување на сведоците; завршни зборови во процес; примери на познати судски говори)																								
4 недела	АЛТЕРНАТИВИ НА СУДЕЊЕТО – Медијација и Арбитража + ДРУГИ ПРАВОСУДНИ ОРГАНИ (Обвинителство, Правобранителство, Нотари и Извршители)																								
5 недела	АДВОКАТУРА – Адвокатска комора, Етички кодекс на адвокатите																								
6 недела	АДВОКАТСКА РЕТОРИКА (Дебатирање – побивање/одбивање и техники на испрашување)																								
7 недела	ПРАВНА ЛОГИКА И ПРАВНА АРГУМЕНТАЦИЈА (Градење на аргументи и примена во правото; Аргументациониот модел на Тулмин; Перелмановата нова реторика; Хабермасовата теорија на комуникациска реалност; Оправданост на одлуки од правен карактер – МекКормик; Процедурална теорија на правна аргументација; Правни интерпретации;)																								
8 недела	ПРАВНИ ШКОЛИ – Јуриспруденција																								
9 недела	ПРАВНО ПИШУВАЊЕ																								
10 недела	ПРЕЦЕДЕНТНО ПРАВО (Разработка на реални случаи од пракса + хипотетички судски случаи)																								
11 недела	НОТАРИЈАТ – компаративни аспекти																								
12 недела	НОТАРИ – национална регулатива																								
12.	Методи на учење:																								

	<p>Во предавањата и вежбите по предметот Нотарско и адвокатско студентите се користат различни <i>комбинации на техники на работа</i>, меѓу кои се вклучени:</p> <ul style="list-style-type: none"> - воведни излагања на предавачот (општи насоки за конкретната тема со цел насочувања на дискусијата); - интерактивни дискусии со активно партиципирање на студентите; - истражувачки проекти (индивидуални или групни) кои вклучуваат поподробно разработување на одредени тематски целини, во или вон материјата, по претходна консултација со предавачот; - изработка и одбрана на есеи, т.е. семинарски трудови (усмена комуникација); - пишување на табла; - Power Point презентации (со шеми, слики и фотографии за полесно визуелно меморирање); - аудио и видео материјали од познати говори; - делење на потребни материјали за вежби (вклучително: презентации, теми за есеи; теми за семинарски работи; распоред за предавања и вежби; список на литература со потребните библиографски податоци; хрестоматија на корисни информации; листа на светски универзитети кои имаат компатибилни курикулуми; преводи и сл.) 			
13.	Вкупен расположив фонд на време		120	
14.	Распределба на расположивото време		2+1+1	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	2 часа
		15.2.	Вежби, семинари, тимска работа	1 час
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	1 час
		16.3.	Домашно учење	
Начин на оценување				
17.	17.1.	Тестови – писмени (Прв и Втор колоквиум)		2 x 20 = 40 поени
	17.2.	Завршен испит – усно		30 поени (за положување се потребни минимум 15 поени!)
	17.3.	Семинарска работа/ проект / презентација		5 предадена + 5 одбранета = 10 поени
	17.3.	Присуство, учество и активност		10 предавања + 10 вежби = 20 поени
			Вкупно: 100 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5(пет) [F]	
		од 51 до 60 бода	6(шест) [E]	
		од 61 до 70 бода	7(седум) [D]	
		од 71 до 80 бода	8(осум) [C]	
		од 81 до 90 бода	9(девет) [B]	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) [A]	

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бода од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација

22.	<i>Литература</i>				
22.1.	Задолжителна испитна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	<u>Владо Камбовски</u>	<i>Судско право</i> (учебник)	2 Август – С, Штип	2010
	2.	<u>Снежанка Гушева и Тодор Витларов</u>	<i>Правосуден систем на РМ</i> (скрипта)	Правен факултет - УГД, Е-Библиотека	2016
	3.	Алан Дершовиц	<i>Писма до младиот адвокат</i>	Арс Ламина, Скопје	2010
	4.	Фредерик Сидр и др.	<i>Големите одлуки на ЕСЧП (Стразбур)</i>	Арс Ламина, Скопје	2013
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Тодор Витларов	<i>Јавното обвинителство во правосудниот систем на РМ</i>	2ри Август - С, Штип	1999
	2.	Билјана Поповска	<i>За природата на правосудната функција - Настанување на правосудните функции во општеството</i> (Зборник ПФ Скопје)	Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје	2006
3.	Стефан Георгиевски, Паната Марина, Никола Матовски	<i>Правосуден систем на СФРЈ</i> (стр. 3-53)	Култура, Скопје	1989	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Геополитика			
2.	Код	4PF106321			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта/ седми	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доцент д-р Јорданка Галева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку изучувањето на овој предмет студентите ќе имаат можност да ја разберат улогата која географските обележја и ресурсите ја имаат за државата, меѓузависноста на географскиот простор и политичкиот процес, меѓусебното влијание на географските обележја и политичките феномени како и колку географските фактори влијаат на политичките одлуки. На крајот од изучувањето на предметот, студентите ќе бидат способни да ги читаат и интерпретираат геополитичките карти во светот и да ги оценат, интерпретираат и разберат одлуките на државите од геополитички аспект, односно низ призмата на геополитичките фактори.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Создавање на геополитика како научна дисциплина. Краток опис на поврзаноста помеѓу географија, политичка географија и геополитика; 2. Простор, граници и територија дефиниции и функции; 3. Основните елементи и разликите помеѓу: Талурократија и таласократија; 4. Талурократи (Учењето на Рацел, Хаусхофер, Кјелен и Савицки);				

5. Таласократи (Макиндер, Спајкмен, Махан, Де ла Блаш); 6. Геополитиката како инструмент на националната политика; 7. Современ антлантизам (Мејинг, Кирк, Коен, Кисинџер) и правци на неоантлантизам (Хантингтон, Бжежински, Фукујама, Атали) 8. Нови геополитички појави и правци (Школата на Ив Ла Кост; Геополитичката на Европската „нова десница“; Неоевроазиство); 9. Историско геополитички осврт на Југоисточна европа; 10. Геополитички аспекти на Македонија; 11. Европска Унија и Евроазија; 12. Геополитички фактори (теснеци, енергетски ресурси, вода, население)					
12. Методи на учење: интерактивни предавања и презентации					
13. Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14. Распределба на расположивото време		60+15+15+30 (2+1+1)			
15. Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава		30 часа	
	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15 часа	
16. Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часа	
	16.2.	Самостојни задачи		/час	
	16.3.	Домашно учење		60 часа	
17. Начин на оценување					
17.1.		Тестови		70 бода	
17.2.		Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бода	
17.3.		Активност и учество		20 бода	
18. Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
	51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
	61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)			
19. Услов за потпис и за стекнување		Присуство на $\frac{3}{4}$ од часовите на предавање и вежби			
20. Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21. Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22. Литература					
22.1.		Задолжителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Јорданка Галева	Авторизирани предавања		
	2.	Сашо Велјановски	Геополитиката на САД во конфликтите на Балканот (1990-2001)	Балкански форум за безбедност	2007

	3.	Простори на моќта	Зоран Попоски	Темплум	2009
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Александар Дугин	Основи геополитике 1	Екопрес	2004
	2.	Дејан Маролов, Оливер Митев	Создавање на независна Република Македонија внатрешни состојби и надворешна политика	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, Центар за правно-политички истражувања	2016
	3.	Клаус Доддс	Геополитика	Шахинпашич	2009

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Казнено право применета програма			
2.	Код	4PF103921			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, УГД			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта / осми сместар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Насловен вонреден професор д-р Тодор Витларов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положено казнено право			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
11.	Содржина на предметната програма: Права недела –Временско и просторно важење ан кривичниот законик, практични примери за решавање од Практикумот. Втора недела-Кривична одговорност, решавање на практични примери од Практикумот, Трета недела- противправност и основи за исклучување на противправноста(нужна одбрана ,крајна нужда , дело од мало значање), решавање на примери од Практикумите, Четврта недела-Присуство на судење пред основен суд Петта недела-Законско битие на кривично дело, решавање на примери од Практикумот				

<p>Шестта недела,- Кривични дела против животото и телото, решавање на примери од Практикумот, Седма недела- Кривични дела против имотот, решавање на примери од Практикумот, Осма недела- Кривични дела , против стопанството, платниот промет и финаансиите и против правниот сообраќај,против моралот и половата слобода ,решавање на примери од Практикумот, Девета недела-Кривични дела протв службвената должност, против честа и угледот, против семејството, против животната средина .Решавање на примери од Практикумот, Десета недела-Кривилни дела против државата и против човечноста и меѓународното право, , Единаесета недела- Постапување по кривична пријава и изготвување на одлука на случај од практиката , Дванаесета недела-Постапување по завршена истрага(изготвување на изјава за откажување од гонење или обвинителен акт) на случај од практиката .</p>				
12.	Методи на учење: предавања, вежби изработка на проектна задача			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа=120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	60+15+15+30 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Т.Витларов	Казнено право – посебен дел(авторизирани предавања)	2-ри август с Штип	2008
	2.	М.Каневчев	Практикум за кривично право, општ и посебен дел	НИП Студентски збор	2003
	3.		Кривичен законик, со измени и дополнување од 2011, Сл. Весник на РМ, бр.51/ 2011		
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Виктимологија			
2.	Код	4PF104021			
3.	Студиска програма	Четиригодишни правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за правни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта/осми	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вон. проф. д-р Олга Кошевалиска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Основни познавања од правото			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	<p>Со изучување на предметот Виктимологија, студентите треба да стекнат продлабочени научни сознанија за виктимолошката димензија на криминалитетот како еден од клучните елементи во објаснување на неговата целовитост. Во оваа насока, во рамки на предметната програма посебно внимание се посветува на материјално - правно детерминирање на поимот жртва, нејзиното влијание во појавата на казненото поведение, но и важноста на жртвата во процесот на откривање на сторителот и расветлување на кривично-правниот настан. Подеднакво значајни се факторите кои придонесуваат за виктимизација и последиците од неа, односот на жртвата со сторителот, различните видови на виктимизација и моделите за нејзино спречување, концептот на ресторативност во постапувањето, како и мерките на помош, заштита и унапредување на правата на жртвата.</p>
11	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Недела 1: Тема:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Вовед во виктимологијата ✚ Настанување и развој на виктимологијата ✚ Основни карактеристики на виктимологијата и нејзиното место во системот на науки ✚ Основни начела на виктимологијата ✚ Методолошки правци на истражување во виктимологијата ✚ Однос на виктимологијата со другите казнено – правни дисциплини <p>Недела 2: Тема:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Поим, предмет, задачи и цели на виктимологијата <p>Недела 3: Тема:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Теоретски правци во виктимологијата ✚ Современи теоретски пристапи кон виктимологијата <p>Недела 4: Тема:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Виктимизација и виктимитет (поимно одредување, видови и разграничување на термините) ✚ Виктимогени фактори, predisпозиции за виктимизација и ризик од виктимизација ✚ Последици од виктимизација ✚ Поим и типологија на жртви ✚ Карактеристики на жртвите (лични и социо-демографски) ✚ Однос жртва - сторител ✚ Придонес на жртвата во вршење на кривичното дело (жртва - провокатор) <p>Недела 5: Тема:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Права на жртвата и нејзиното место во кривичната постапка ✚ Местото на жртвата во институциите на системот

Недела 6:

Тема:

- ✚ Основни облици на криминална виктимизација
- ✚ Жртви на насилнички криминалитет (убиства, семејно насилство, насилство на улица)
- ✚ Жртви на сексуален криминалитет
- ✚ Жртви на имотен криминалитет
- ✚ Жртви на сообраќаен криминалитет
- ✚ Жртви на трговија со луѓе
- ✚ Жртви на политички криминалитет
- ✚ Жртви на кривични дела поврзани со работните односи, мобинг

Недела 7:

Тема:

- ✚ Виктимизација на посебни, ранливи категории
 - Децата како жртви на насилство
 - Жените како жртви на насилство
 - Старите лица како жртви на насилство
 - Лицата со посебни потреби како жртви на насилство

Недела 8:

Тема:

- ✚ Примарна виктимизација
 - Психичка реакција на примарната виктимизација и посттравматско стресно нарушување
- ✚ Секундарна виктимизација
 - Поим, фактори кои влијаат на нејзиното настанување
- ✚ Медиумите и нивното влијание во настанување на секундарна виктимизација
- ✚ Превенција и спречување на примарна и секундарна виктимизација

Недела 9:

Тема:

- ✚ Концепт на ресторативна правда
- ✚ Мерки на помош, поддршка и заштита на жртвата
- ✚ Надомест на штета на жртвата

Недела 10

Тема:

- ✚ Местото на жртвата во домашниот казнено – правен систем (Законска регулатива и институционална заштита во Р. Северна Македонија)
- ✚ Статистички податоци за виктимизацијата во Р. Северна Македонија
- ✚ Ресторативност во постапувањето во домашниот казнено-правен систем

Недела 11

	<p>Тема: <ul style="list-style-type: none"> ✚ Меѓународни стандарди и регулатива за заштита на жртвите </p> <p>Недела 12</p> <p>Тема: <ul style="list-style-type: none"> ✚ Прогноза и идни перспективи во виктимологијата ✚ Унапредување на положбата и улогата на жртвата во расветлувањето на кривично –правниот настан ✚ Унапредување на положбата на жртвата во справувањето со последиците од виктимизацијата. </p>			
12	Методи на учење: предавања, вежби изработка на проектна задача			
13	Вкупен расположлив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа=120 часа		
14	Распределба на расположливото време	60+15+15+30 (2+1+1)		
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавањ а-теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојн и задачи	15 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација			
22	Литература				
22.	Задолжителна литература				
1	Ре д. бро ј	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Џорџе Игњатовиќ, Билјана Симеуновиќ - Патиќ	„Виктимологија (општ дел)“	Правен факултет - Белград	2015
	2.	Костиќ, М Вилиќ, С	„Виктимологија“	Правен факултет - Ниш	2012
22.	Дополнителна литература				
2	Ре д. бро ј	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Каневчев, М.	„Виктимологија – учење за жртвата“		2002
	2.	Бачановиќ, О.	„Виктимолошки аспекти на македонскиот Кривичен законик, 10 години под примената на Кривичниот законик на Република Македонија“		2006
	3.	Бачановиќ, О.	„Виктимолошки аспекти на Законот за малолетничка правда“		2006
	4.	Арнаудовски, Љ.	„Криминологија“	Скопје: Печатница „2-ри Август“, Штип	2007

		5.	Водинелиќ , В.	Криминалистичка виктимологија - ново учење во криминалистичката наука	Безбедност и друштвена самозаштита	1990
--	--	----	-------------------	---	--	------

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Организиран криминал и корупција				
2.	Код	4PF104121				
3.	Студиска програма	Правни студии				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, УГД				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година / семестар	Четврта / осми	7.	Број на ЕКТС кредити	4	
8.	Наставник	Доцент д-р Елена Максимова				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Овозможување на студентите да се запознаат со поимното дефинирање, етиологијата и феноменологијата на мултидимензионалната природа на организираниот криминал и корупцијата. Оспособеност за разграничување на разните типови на организиран криминал, детектирање на карактеристиките на организираниот криминал кој е карактеристичен за Република Македонија. Совладување на методите и средствата кои се карактеристични за расветлување на кривичните дела од областа на организираниот криминал, превенирање и сузбивање. Запознавање со националната и меѓународната регулатива во справување со организираниот криминал како и со институции надлежни за справување со организираниот криминал.					
11.	Содржина на предметната програма: Поим на организиран криминал Дефинирање на организираниот криминал во домашната и странската литература Меѓународна правна рамка на организираниот криминал Организиран криминал и елементи на криминалното здружување - (криминална група) Облици на организиран криминал Трговија со луѓе Недозволена трговија со оружје Трговија со дрога Перење на пари Борба против организираниот криминал во Република Македонија					

	Поим и карактеристики на корупцијата Дефинирање на корупцијата Феноменолошки карактеристики на корупцијата Етиолошки карактеристики на корупцијата Меѓународното уредување на борбата против корупцијата Република Македонија и корупцијата				
12.	Методи на учење: интерактивно предавање, brain storming, case study				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа=120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		60+15+15+30 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		40+30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10	
	17.3.	Активност и учество		20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоеваулација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач

	1.	В.Камбовски	Организиран криминал	2-ри август с Штип	2005
	2.	Т.Витларов	Репресија и превенција на корупцијата	2-ри август-с штип	2006
	3.	М. Лабовиќ, М. Николовски	“Организиран криминал и корупција“,		2010
	4.	М.Бошковиќ Полициска академија	Транснационален организиран криминал,,		2005
	5.	Кошевалиска, Максимова	Организиран криминал, скрипта	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2019
	6.	Кошевалиска, Максимова	Организиран криминал, практикум	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2019
	7.		Закон за спречување на корупцијата и судирот на интереси		2019
	8.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	М.Лајман и Г.Потер	Организиран криминал	Магор	2009
	2.	Николовски М.	“Поврзаност помеѓу организиран криминал, тероризам и политика“,	Графопринт	2008
	3.	Рајкел Филип	Транснационален криминал и правда	Дата Понс	2009
	4.	Медингер Џон	Перење пари – водич за кривични иследници	Дата Понс	2009
	5.	М.Лајман и Г.Потер	Организиран криминал	Магор	2009

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Номотехника			
2.	Код	4PF106421			
3.	Студиска програма	Правни студии (Прв циклус на четири годишни студии)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	IVгодина/ VIII	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вон.проф.д-р Дејан Маролов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел на предметот е студентите да се стекнат со теоретско и практично знаење за номотехничките правила при пишување на закони и други законски и подзаконски акти, правила за изготвување информации, процедури, правилници, одлуки, решенија и други правни и стручни документи. Целта е студентите да бидат подготвени самостојно да можат да ги изработуваат истите во потребната форма и според потребниот редослед и методологија што треба да ја содржат. Дополнително и подетално студентите ќе можат да се запознаат со составните делови на нормативниот акт, процедурите при донесувањето на разни видови нормативни акти, можностите и начините за нивно изменување како и начините на решавање на можни случаи на постоење на правни празнини или колизии на правните норми.				
11.	Содржина На Предметната Програма: 1.Поим, предмет и извори на нормативната дејност. 2.Правни норми и норматини акти. 3.Правен поредок 4.Методолошки начела (принципи) на правното нормирање 5.Методи на правното нормирање 6.Изработка на нормативните акти 7.Составни делови на нормативниот акт 8.Нацрт и предлог на нормативен акт 9.Донесување и објавување на нормативните акти 10.Измени и дополнувања на нормативните акти 11.Контрола над нормативната регулатива 12.Правни празнини и колизиите на правните норми				
12.	Методи на учење: Предавања + вежби + консултации				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа=120 часа			
14.	Распределба на расположливото време	60+15+15+30 (2+1+1)			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Бр.	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Ристевски, Т.,	Нормативна дејност	Фон Универзитет
		3.			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Бр.	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Секретаријат за законодавство	Номотехнички правила за изработка на документи	Секретаријат за законодавство, Скопје

		2.	H, Xanthaki.,	Drafting Legislation: Art and Technology of Rules for Regulation	Hart Publishing	2014
		3.				

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Комуникации во јавна администрација				
2.	Код	4PF106521				
3.	Студиска програма	Правни студии				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет/Правни студии				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година / семестар	Четврта/осми	7.	Број на кредити	ЕКТС	4
8.	Наставник	Вон.проф.д-р Ивица Јосифовиќ				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на основните категории потребни за разбирање и анализа на комуникациските процеси во рамки на јавната администрација, запознавање со концептот на доброто управување, важноста на комуникациите во управувањето, значењето на комуникацијата во јавната администрација како предуслов за воспоставување ефикасни односи со јавноста и транспарентност на институцијата.					
11.	Содржина на предметната програма: комуникацијата како процес за размена на информации, клучната улога на комуникацијата и комуникацискиот менаџмент, принципите на доброто управување, важноста на комуникациите во управувањето; форми и облици на организациска комуникација; клучни функции на организациската комуникација; принципи на отвореност и транспарентност; комуникацијата во администрацијата како збир на средства и методи за пренесување информации; информирањето и комуницирањето во јавната администрација во Република Македонија; електронска управа; законски решенија и проекти					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, презентации, предавање по покана на гостин предавач, посета на најмалку една институција, електронско учење					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		

		16.3.	Домашно учење		15 часа
17.	Начин на оценување				
17.1.	Тестови				70 бодови
17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)				10 бодови
17.3.	Активност и учество				20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (Ф)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (Е)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (Д)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (Ц)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (Б)
	од 91 до 100 бода		10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Редовно предавање, вежби и презентации		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Усна и писмена комуникација, Самоевалуација		
22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Џамтоска, З.С.	Комуникација во јавната администрација	Македонска реч, Скопје	2012
	2.	Кунчик, М., Ципфел, А.	Вовед во публицистиката и комуникациите	Фондација Фридрих Еберт, Скопје	1998
	3.	Tomić, Z.	Odnosi s javnoscu – teorija i praksa	Sinopsis, Zagreb	2008
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Гризо, Н., Давитковски, Б. Данева, П.А.	Јавна администрација	Правен факултет, Скопје	2008
	2.	Мателар, А.М.	Историја на теориите на комуникација	Алеф Скопје	2003
	3.	Вида, Ч.	Јавно информисање, јавност рада и доступност информации – правна теорија и законодавство	Савремена админситрација, Београд	1982

1.	Наслов на наставниот предмет	Јуриспруденција на Европскиот суд за човекови права			
2.	Код	PF106621			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, УГД			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта година (VIII сем.)	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник Соработник	Проф.д-р Јован Ананиев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување знаења првенствено за човековите слободи и права, облиците за заштита на истите пред Советот на Европа. Изучување на Европскиот суд за човекови права, неговата структура, организација...Начинот на иницирање на постапка, постапката, фазите на поднесување претставки пред Европскиот суд за човекови права, се дел од домените кои овој предмет ќе ги опфати. Изучување на процедуралните но и материјалните права во постапката пред овој Суд. Паралелно елаборација на Европската Конвенција за човекови права (ЕКЧП), анализа на нејзините членови, проучување на case studies во оваа материја. Запознавање со работата на HUDOC (систем за пребарување на пресуди од ЕСЧП)...				
11.	Содржина на предметната програма:				
	1 недела	Поим за човекови права -историски развој на човековите права -поделба на I, II и III генерација човекови права			
	2 недела	Систем на заштита на човековите права на Советот на Европа - ЕКРИ - Комитетот за превенција на тортура - Комесар за човекови права			
	3 недела	Европски Суд за човекови права -основање на ЕСЧП -структура на ЕСЧП -Надлежност на ЕСЧП			
	4 недела	Иницирање постапка пред ЕСЧП -критериуми за иницирање постапка -допуштеноста на претставката			
	5 недела	Постапка пред ЕСЧП -фази на постапката			
	6 недела	Извршување на пресудите од ЕСЧП			

		-улогата на комитетот на министри -засилен надзор	
7 недела		Претседентно право (case law) -улогата на претседентното право	
8 недела		Европската конвенција за човекови права -донесување на ЕКЧП -структура на ЕКЧП	
9 недела		Анализа на членовите од ЕКЧП -елаборација на членовите од Конвенцијата	
10 недела		Протоколите на ЕКЧП -Протокол кон Конвенцијата за заштита на човековите права -Протокол бр.4 -Протокол бр.6 -Протокол бр.12	
11 недела		Примена на пресудите на ЕСЧП пред домашните судови -начинот на примена на пресудите од ЕСЧП пред домашните судови	
12 недела		Македонија и ЕСЧП -анализа на case studies , македонски пресуди пред ЕСЧП -(не)примена на пресудите на македонско тло	
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Во предавањата и вежбите по предметот Јуриспруденција пред ЕСЧП, студентите се користат различни <i>комбинации на техники на работа</i>, меѓу кои се вклучени:</p> <ul style="list-style-type: none"> - воведни излагања на предавачот (општи насоки за конкретната тема со цел насочувања на дискусијата); - интерактивни дискусии со активно партиципирање на студентите; - истражувачки проекти (индивидуални или групни) кои вклучуваат поподробно разработување на одредени тематски целини, во или вон материјата, по претходна консултација со предавачот; - изработка и одбрана на есеи т.е. семинарски трудови (усмена комуникација); - пишување на табла; - Power Point презентации (со шеми, слики и фотографии за полесно визуелно меморирање); - аудио и видео материјали; - делење на потребни материјали за вежби (вклучително: презентации, теми за есеи; теми за семинарски работи; распоред за предавања и вежби; список на литература со потребните библиографски податоци; хрестоматија на корисни информации; листа на светски универзитети кои имаат компатибилни курикулуми; преводи и сл.) 		
13.	Вкупен расположлив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа=120 часа
14.	Распределба на расположливото време		60+15+15+30 (2+1+1)
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава
			30 часа

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови-писмени (Прв и Втор колоквиум) Завршен испит-Усно		70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација			
22.	<i>Литература</i>				
	Задолжителна испитна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	<u>Европски центар за обука и истражувањ е на човековите права и демократија та (ЕТЦ)</u>	<i>Разбирање на човековит е права- Прирачник за едукација од областа на човековит е права</i>	Виена Грац	2006

		2.	<u>Европски Суд за човекови права</u>	<i>Практичен водич за критериумите за допуштеност</i>	Магор, Скопје	2013
			<u>Елена Максимова, Дејан Маролов</u>	<i>Стандардите на европската конвенција за човекови права во поглед на забраната за мачење, нечовечко или понижувачко постапување или казнување</i>		2019
			<u>Јован Ананиев, Жанета Поповска, Н аташа гарбер-Дамјановска, Мирјана Лазарова Трајковска</u>	<i>Човекови права</i>		
		3.	<u>Министерство за правда</u>	- <i>Збирка на пресуди на европскиот суд за човекови права И Решенија на врховниот суд на Република македонија</i>		/

		4.	<p><u>Меѓународни и конвенции</u></p> <p>(билатерални и мултилатерални договори)</p>	<p>- Универзалната декларација за правата на човекот (ООН)</p> <p>- Европската конвенција за човековите права (СЕ)</p> <p>- Меѓународни пактови итн.</p>		
<i>Дополнителна литература</i>						
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Европски Суд за човекови права	<i>Водич за член 4 од Европската конвенција за човековите права</i>		2018
		2.	Европски суд за човекови права	<i>Водич за член 5 од Европската конвенција за човековите права</i>		2012
		3.	Европски Суд за човекови права	<i>Водич за член 6 од Европската конвенција за</i>		2013

			човековит е права		
4.	Европски Суд за човекови права	<i>Водич за член 7 од Европската конвенција за човековит е права</i>	Просветно дело, Скопје		2017
5.	Европски Суд за човекови права	<i>Guide on Article 8 of the European Convention on Human Rights</i>			2019
		<i>Прирачник за обука за Член 3 од ЕКЧП</i>			
		<i>Збирка на референт ни пресуди од ЕСЧП во врска со чл. 3, 5, 6 и 8 од ЕКЧП</i>			
	Европски комитет за спречување на тортура и нечовечно или понижувачк о постапувањ е или казнување (КСТ)	<i>Стандарди на КСТ</i>			
6.	The AIRE Centar- Advice on individual rights in Europe	<i>Судска пракса на европскиот суд за човекови права во</i>	London		1994

			<i>однос на македонија</i>		
7.	Група автори		<i>Законската рамка на судската реформа во РМ</i>	Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје	2006
8.	Група автори		<i>Големите одлуки на ЕСЧП</i>	АрсЛамина, Скопје	2013
9.	Birch A		<i>Concept and Theories of Modern Democracy</i>	New York	1993
10.	Dijk van P Hoff van F,		<i>Theory and Practise of the European Convention of Human Rights</i>	Antwerpen-Oxford	2006
11.	Donelly J		<i>International Human Rights</i>	Oxford	1993
12.	Gominiem D		<i>Short Guide to the echr</i>	Strasbourg	1998
13.	Врховен суд на РМ		<i>Водич за цитирање на праксата на ЕСЧП</i>		
14.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Организација на Обединети Нации			
2.	Код	4PF106721			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта/ осми	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник:	Доцент д-р Јорданка Галева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	Со изучување на предметот Организација на Обединети Нации студентите ќе имаат можност да се здобијат со знаење во однос на организацијата и работата на Обединетите Нации и да се запознаат со нејзините активности и цели за развој како на светско ниво, така и конкретно во Република Македонија. Преку изучување на овој предмет студентите ќе имаат можност да разберат како функционираат Обединетите Нации и нејзините агенции, да направат разлика помеѓу резолуциите донесени од нејзините орагни и да се запонзаат со најактуелните програми за развој на светско ниво.			
11.	Содржина на предметната програма: 1. Настанување, развој и организација на ООН; 2. Надлежности на ООН; 3. Органи на ООН: Генерално Собрание и Секретеријат на ООН; 4. Органи на ООН: Советот за Безбедност и Меѓународен суд за правда; 5. Декларацијата и Повелбата на Обединетите нации ; 6. Меѓународните пакти и конвенции; 7. Функции на Оргните и Агенциите на ООН: УНДП, УНИЦЕФ, УНХЦР, Унифем 8. Функции на Оргните и Агенциите на ООН СЗО, ФАО, МОТ, ИОМ, Светска Банка, ММФ; 9. Милениумските развојни цели; 10. Агендата за одржлив развој 2030; 11. Резолуции и активностите на Организацијата; 12. Агенции во Република Македонија;			
12.	Методи на учење: предавања, вежби, презентација, предавање по покана на гостин предавач, посета на најмалку една институција, електронско учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа =120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	60+15+15+30 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	/час
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бода	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бода	
	17.3.	Активност и учество	20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за стекнување	Присуство на $\frac{3}{4}$ од часовите на предавање и вежби		

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Џејмс П. Малдун Јуниор, ЏоЕн Фагот Авиел, Ричард Рејтано, Ерл Саливен,	Мултилатералната дипломатија и Обединетите нации денес	Просветно Дело	2009
		2.		Документи на ОН	Обединети Нации	
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Неџад Мехмедовиќ	Macedonia at the annual General Debate of the United Nations General Assembly (1993-2018)”	Institute for Public Policy	2018
		2.	Симона Огненовска, Алека Папа	Краток документ за јавни политики, Суштествена вклученост на граѓанските организации во целите за одржлив развој на Обединетите Нации	Македонски центар за меѓународна соработка	2017
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Корпоративно управување	
2.	Код	4PF104221	
3.	Студиска програма	Правни студии , модул деловно право	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет	

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта година/ 7 -ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Вонр. Проф. Д-р Кристина Мишева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Упис на шести семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот има за цел да одговори на есенцијалните прашања од типот на дали и како надворешните аспекти на управувањето се одразуваат на интерната поделба на моќ и на интерната организациона поставеност во трговските друштва. Моделите на управување и карактеристиките на модели на корпоративното управување. Односот меѓу органите на управување и органите на надзор со акционерите и другите засегнати лица. Цел на изучување се и интересите на акционерското друштво, односно друштвото со ограничена одговорност и акционерите односно содружниците. Начините на заштита и положбата на инвеститорите (акционерите и содружниците. Принципите на корпоративно управување на ОЕЦД.				
11.	Содржина на предметната програма: 1.Поим, карактеристики и правна природа на трговските друштва. 2. Судир на интереси и забрана на конкуренција. 3. Поим дефиниција и значење на корпоративното управување. 4. Фактори кои влијаат на структурата на корпоративното управување. 5. Модели на корпоративно управување. 6. Едностепен систем на управување 7. Двостепен систем на управување 8. Вработените во управувањето со трговските друштва. 9. Европско друштво. 10. Принципите на корпоративно управување според ОЕЦД. 11. Нормативна рамка за добро корпоративно управување во Р. Македонија 12. Превземање на акционерските друштва				
12.	Методи на учење: Наставата се изведува преку предавања, интерактивна настава со дискусија; Активно вклучување на студентите во предавањата и вежбите. Изработка на семинарска работа; Практична настава на часовите предвидени за вежби. Примери од пракса за корпоративно управување во трговските друштва во земјата и странство.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ECTS x 30 = 240			
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+30+75 =240			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	

		16.3.	Домашно учење	75
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 поени
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 поени
	17.3.	Активност и учество		20 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) F
			од 51 до 60 бода	6 (шест) E
			од 61 до 70 бода	7 (седум) D
			од 71 до 80 бода	8 (осум) C
			од 81 до 90 бода	9 (девет) B
			од 91 до 100 бода	10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

22.	Литература				
	Задолжителна литература по избор на предметниот наставник				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Тито Беличанец, Александар Климовски, Тимчо Муцински	Корпоративно управување	Правен факултет Јустинијан Први Скопје	2012
	2.	Горан Коевски	Компаративно корпоративно управување	Правен факултет Јустинијан Први – Скопје	2005
	3.	Елиз Феран	Начела на корпоративно финансво право	Просветно дело АД Скопје	2009
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.		Уредби, Директиви, Закони и правилници		
	2.				
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународно трговско право			
2.	Код	4PF104321			
3.	Студиска програма	Правни студии, модул деловно право			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Правен факултет Штип, катедра по деловно право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	7-ми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Проф. д-р Борка Тушеска Гавриловиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Целта на предметната програма по предметот меѓународно трговско право е да им овозможи на студентите да стекнат продлабочени знаења за принципите, концептите и системите на меѓународното трговско право, преку проучување на режимот и практиката на меѓународното трговско право. Фокусот на предметната програма е на трговските договори, и тие ќе бидат анализирани преку проучување на европската и меѓународната трговска легислатива, трговските спорови и арбитражната практика, автономната трговска практика и трговските политики од суштинско значење за креирање на трговско право. Крајната цел на оваа програма е да им овозможи на студентите да работат во деловниот сектор и да стекнат релевантни знаења, вештини, компетенции и квалификации за работа во транснационални компании за снабдување на добра и услуги.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>ВОВЕД ВО МЕЃУНАРОДНОТО ТРГОВСКО ПРАВО</p> <ul style="list-style-type: none"> - Право на меѓународна трговија (историја, развој, правни извори) - Трговско право и Светската трговска организација (политички аспекти) - Светска трговска организација како правен систем - Улогата на Комисијата на ООН за меѓународно трговско право (УНЦИТРАЛ) - Компаниите и Трговското право во светскиот трговски систем - Основање на компаниите - Концептот на меѓународни корпорации - Успехот во процесот на хармонизација на Европското компаниско право - Преглед на директивите од Европското компаниско право - Lex Mercatoria и неговата улога во процесот на унификација и хармонизација на правото на меѓународните трговски договори - ТРАНСКАЦИИ БАЗИРАНИ НА ДОГОВОР ЗА ПРОДАЖБА - Договор за продажба - Склучување на договор за продажба (понуда, акцепт и договор преку однесување, договор за меѓународно снабдување) - Извршување на договорните обврски - Испорака на стоката 				

- Пренос на правото на сопственост
- Пренос на ризик
- Прифаќање и одбивање на стоката
- Право на одбивање според ц.и.ф. договорите
- Одбивање во случаите на продажба каде што секоја испорава се третира како посебен договор во правна смисла
- Правниот режим на концептот на неможност за исполнување
- Фактурирање и пакување
- Одговорноста за исправноста на производот
- Специјални трговски термини во меѓународната продажба на стока
- Превоз и осигурување платено до (назначено место до дестинацијата)
- Превоз платен до (назначено место до дестинацијата)
- Пристигување на стоката (назначено пристаниште на пристигнување)
- Да се плати гога ќе пристигне стоката
- Пристигнување без да се плати стоката (назначено место на дестинацијата во државата на увоз)
- **ВИЕНСКА КОНВЕНЦИЈА ЗА МЕЃУНАРОДНА ПРОДАЖБА НА СТОКА**
- Обем на примена на конвенцијата
- Толкување на Виенската конвенција за меѓународна продажба на стоки 1980 година
- Обврски на продавачот
- Испорака на стоката и предавање на документи
- Сообразност на стоката и побарувања од трети лица
- Правни лекови во случај на повреда на договорот од страна на продавачот
- Обврски на купувачот
- Плаќање на цената
- Преземање на испорака
- Правни лекови за повреда на договорот од страна на купувачот
- Правен режим на пренесување ризик
- Оштетување
- Камата
- Ослободување
- Ефект на избегнување
- Зачувување на стоката
- **ПРИНЦИПИ И ДРУГИ ИНИЦИЈАТИВИ ЗА РЕГУЛИРАЊЕ НА ТРГОВСКАТА ОБЛАСТ**
- УНИДРОИТ Принципи на меѓународни трговски договори 2016 година
- Принципите на европското право за договори Дел I, II, III
- Нацрт заедничка референтна рамка
- Меѓународни и европски иницијативи во областа на трговското право
- **ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ВО ТРГОВИЈАТА**
- Поим и основни карактеристики на акредитивот
- Правна природа на акредитивот
- Видови акредитиви
- Повратни и неповратни кредити
- Потврдени и непотврдени кредити
- Повратни и непотврдени кредити
- Неотповикливи и непотврдени кредити
- Неотповикливи и потврдени кредити
- Подготвеност на акредитиви
- Револвирање на кредити
- Писма за кредитирање и обесштетување од банка

- МЕНИЦИ
- Поим за меници
- Правна природа на мениците
- Главни карактеристики на мениците
- Конвенцијата на ООН за меѓународните меници и меѓународни ветувања (1988)
- Преговарање за сметки од извозник
- Постапка за меници
- БАНКАРСКА ГАРАНЦИЈА И ДРУГИ ВИДОВИ ГАРАНЦИИ ОПШТО
- Гаранции во континенталното право и меѓународното трговско право
- Банкарски гаранции набавени од купувачот
- Банкарски гаранции набавени од продавачот
- Факторинг (правна природа и главни карактеристики)
- Фортирање (правна природа и главни карактеристики)
- Финансиски лизинг и други финансиски инструменти (правна природа и главни карактеристики)
- ТРАНСПОРТ ВО МЕЃУНАРОДНАТА ТРГОВИЈА НА СТОКИ
- Превоз на стока по копно
- Поим за договор за превоз на стока по пат
- Обемот на примена и главните карактеристики на Конвенцијата за договор за меѓународен превоз на стока по пат (CMR) - (Генева, 19.05.1956)
- Одговорност на превозникот
- Концепт на ограничена одговорност и „контакт со волумен“
- Обврски на превозникот
- Обврска на испраќачот
- Раскинување на договорот
- Сметка за товар (поим, правна природа и нејзино правно значење)
- Обемот на примена и главните карактеристики на Конвенцијата за меѓународен превоз на стока со железница
- Превоз по пат и железница
- ПРЕВОЗ НА СТОКА ВО ВООЗДУШНИОТ СООБРАЌАЈ
- Обемот на примена и главните карактеристики на Конвенцијата за обединување на одредени правила што се однесуваат на меѓународен превоз со воздух, (Варшавската конвенција, 1929)
- Поим за договорот
- Концепт на одговорност на превозникот при меѓународен воздушен превоз на стоки
- Обврски на превозникот
- Обврски на испраќачот на стоката
- Клучни аспекти на режимот на материјална одговорност применлив за меѓународниот превоз на товар
- Товарен лист во вооздушниот превоз на стока
- Спецификации и услови на договорот на IATA за воздушна пловидба
- Концепт на ограничена одговорност на одговорноста на превозникот
- Одговорност за службеници или агенти на превозникот
- Одговорност на испраќачот до авиопревозникот
- Одговорност за „последователни“ превозници
- Одговорност за „вистински“ превозници
- ПРЕВОЗ НА СТОКА ЦЕЛОСНО ИЛИ ДЕЛУМНО ПО МОРЕ, КОНТЕЈНЕРСКИ ПРЕВОЗ НА СТОКА, ПОМОРСКИ ПРЕВОЗ НА СТОКА
- Поморски превоз на стока
- Поим и главни карактеристики на договорот за превоз на стока по морски пат

- Обемот и главните карактеристики на Конвенцијата на Обединетите нации за превоз на стока преку море (Хамбургски правила, 1978)
- Интерпретација на правилата на Хамбург, 1978 година
- Концептот на одговорност на превозникот
- Период на одговорност на превозникот
- Основа на одговорноста
- Граници на одговорност
- Примена на побарувања по договор
- Губење на правото да се ограничи одговорноста
- Правно значење на концептот товарница (коносман) во поморскиот превоз на стока
- Одговорност на превозникот и вистинскиот превозник
- Сукцесивен превоз на стока
- Унимодален и мултимодален транспорт
- Одговорност за испраќачот
- Документи за транспорт (правна природа и нивните главни карактеристики)
- Издавање на фактура
- Документи, освен сметки за товарање
- Побарувања и дејствија според правилата на Хамбург, 1978 година
- Договори за меѓународен превоз на стоки целосно или делумно по море
- Поим и главни карактеристики на договорот за меѓународен превоз на стоки целосно или делумно по море
- Обемот и главните карактеристики на Конвенцијата на Обединетите нации за договори за меѓународен превоз на стоки целосно или делумно по море (правилата на Ротердам, 2009)
- Толкување на правилата на Ротердам
- Обврски на превозникот
- Превоз и испорака на стоката
- Период на одговорност на превозникот
- Специфични обврски
- Специфични обврски што се применуваат на патувањето по море
- Правниот режим на стоката што може да стане опасност
- Жртвување на стоката за време на патувањето по море
- Одговорност на превозникот за загуба, оштетување или одложување
- Обврски на испраќачот кон превозникот
- Одговорност на испраќачот за други лица
- Документи за транспорт и евиденција за електронски транспорт
- Испорака на стоката
- Права на контролната партија
- Трансфер на права
- Граници на одговорност
- застареност на побарувањето
- Деловно работење во транспорт на контејнери
- Договори за закуп на контејнери
- Правни проблеми со транспорт на контејнери
- Одговорност на операторот на контејнерот
- Документите што се користат во транспорт на контејнери - комбиниран документ за транспорт
- Товарни листовиза контејнери за товарење
- Складирање на палуба
- "Пакет или единица" во транспортот со контејнерирски превоз на стока
- МЕЃУНАРОДЕН МУЛТИМОДАЛЕН ПРЕВОЗ НА СТОКИ

- Концептот на мултимодален превоз на стоки
- FIATA пренослив мултимодален товарен лист
- Применливост на условите согласно правниот режим на FIATA
- Одговорност, одговорност и права на шпедитер
- Одговорност на испраќачот
- Обемот и главните карактеристики на Конвенцијата на Обединетите нации за меѓународен мултимодален транспорт на стоки
- Поим за шпедитер (агент или принципал)
- Одговорност на шпедитер
- ОСИГУРУВАЊЕ
- Поим и главни карактеристики на договорот за осигурување
- Осигурување од одговорност на превозникот при меѓународен превоз на стоки (патен, железничка, поморски превоз на стока)
- Осигурување на стоки во транзит
- Поморско осигурување
- Осигурен, осигуреник и брокерот
- Видови на поморско осигурување
- Договорот за осигурување
- Неосигурениот интерес
- Опфатени и неопфатени ризици ("исклучувања")
 - Поморската политика на Лојд и карго-клаузулите на Институтот А, Б и В.
- Осигурување во воздушниот превоз на стока
- ДОЛГОТРАЈНИ ОБЛИГАЦИИ
- Набавка
- Видови набавки
- Отворени и селективни тендери
- Директивите на ЕК за јавни набавки
- Процедури на ЕК
- Прагови на ЕК
- Структура на договорот
- Форми на договор
- Постапка за претквалификациј
- Покана за тендер
- Тендерот
- Гаранција на понудата
- Отворање на понудите
- Прифаќање на понуда
- Договорот - некои клучни одредби
- Инспекција и прифаќање
- Доделување и договарање
- МЕЃУНАРОДНО ТРГОВСКО ЗАСТАПУВАЊЕ
- Општо за трговското застапување
- Овалстување за застапување
- Правна природа на договорот за трговско застапување
- Општи карактеристики на договорот за трговска агенција
- Меѓународни правни извори за договор за меѓународно трговско застапување
- Директива на Советот 86/653 / ЕЕЗ од 18 декември 1986 година за координација на законите на земјите-членки во врска со самовработените трговски агенти
- Права и обврски според Директивата 86/653 / ЕЕЗ на Советот
- Надоместок според Директивата 86/653 / ЕЕЗ на Советот
- Престанок на договорот за трговско застапување
- ДОГОВОР ЗА МЕЃУНАРОДЕН КОМИСИОН

- Поим и општи карактеристики на договор за комисион
- Обврска на комитентот
- Обврска на комерционерот
- Право на заем
- Концепт на одговорност за комисионерот
- Односот на комисионерот со трети страни
- Престанок на договорот за комисион
- Меѓународен договор за складирање
- Поим и карактеристики на договорот за складирање
- Права и обврски на складиштарот
- Одговорност на складиштарот
- Налог за склад
- Концептот на 3PL и 4PL
- Престанок на договорот за складирање
- ДОГОВОР ЗА ЛИЦЕНЦА
- Општо за лиценца и лиценцирање
- Поим за договорот за лиценца
- Права и обврска на давачот на лиценцата
- Права и обврска на носителот на лиценцата
- Подлиценца
- Меѓународни правни извори
- Регулатива на Комисијата (ЕУ) бр. 316/2014 од 21 март 2014 година за примена на член 101 (3) од Договорот за функционирање на Европската унија во категории договори за трансфер на технологија
 - Престанок на договорот за лиценца
- Споредба на договорот за лиценца со договорот за франшиза
- ДОГОВОР ЗА ФРАНШИЗА
- Поим за договорот за франшиза
- Улогата и значењето на франшизата
- Договори за дистрибуција на извоз
- Клаузули во договори за единствена дистрибуција
- Дефиниција на територијата
- Дефиниција на цената
- Дефиниција на стоката А
- Рекламирање, информации за пазарот, заштита на патенти и трговски марки
- Други клаузули
- Права и обврски на договорните страни
- Престанок на договорот за франшиза
- ДОГОВОР ЗА ДИСТРИБУЦИЈА
- Поим и правна природа на договорот за дистрибуција
- Единствени и ексклузивни договори
- Единствени договори за дистрибуција и нивните разлики со договори за продажба и од договори за агенции
- Обврски на изведувачите
- Одговорност на дистрибутерот
- Престанување на договорот
- Меѓународен договор за контрола на стоки и услуги
- Општо за договорот за контрола на стоките и услугите
- Поим на договорот за стока и услуги
- Правата и обврските на договорните страни
- Спецификите на обврските на контролорот
- Престанување на договорот

	<p>Методи на учење: Наставата се изведува со употреба на интерактивниот концепт на учење (пред-активна фаза, интерактивна фаза и пост-активна фаза). Целиот концепт на настава е организиран на начин што им овозможува на учениците да бидат активни учесници на часот, а не пасивни слушатели. Предвидениот материјал се предава со употреба на компаративни, историски, аналитички, аналитички описни методи и др. За време на вежбите се вклучува концепт на учење на студии на случај. За збогатување на интерактивноста на студентите, часовите се организираат и како работилници, симулации на познати судски случаи од областа на меѓународното трговско право, обуки за пишување есеи и сл.</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време		8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75=240 часа (3+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	75 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		40+30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10	
	17.3.	Активност и учество		20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач

	1.	Николовски Александар,	Меѓународни трговски договори	ФОН за правни и политички науки, Скопје	2006
	2.	Дабовиќ Анастасовска д-р Јадранка, Коевски д-р Горан, Пепељугоски д-р Валентин, Гавриловиќ д-р Ненад	Договори на автономната трговска практика”,	Правен факултет „Јустинијан Први”, Скопје	2012
	3.	Murray C., Holloway D., Timson-Hunt D.,	Schmitthoff 's export trade (The law and practice of international trade)	London Sweet & Maxwell	2007
	4.	Carr I., Stone P.,	International Trade law	Routledge-Cavendish Tyloer&Francis Groupe, London, New York	2010
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ramberg Jan	International Commercial Transactions	ICC, Kluwer law International, Norstedts Juridik AB,	2000
	2.	Schmitthoff M. Clive	Select Essays on International trade law	Martinus Nijhoff Publishers/Graham and Trotman	1988

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Регулација на финансиски пазари и институции			
2.	Код	4PF104421			
3.	Студиска програма	Правни студии – модул деловно право			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта/ 7 -ми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Кристина Мишева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Упис на шести семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	Предметот ја обработува актуелната проблематика на пазарот на капитал и е наменет за сите студенти кои имаат за цел да стекнат дополнителни знаења и разбирања за современите финансиски движења. Студентите ќе развијат знаења правната рамка на пазарот на капитал, за функционирање на пазарот на капитал, најбитните институции кои делуваат на светско и на национално ниво, начинот на нивното основање и процесите на нивните меѓусебни делувања. Кои се индивидуални, а кои институционални инвеститори и нивните права и обврски. Понудата и побарувачката на хартиите од вредност, издавање и промет на истите.			
11.	Содржина на предметната програма: 1. Пазар на капитал (национален, регионален и светски); 2. Финансиски пазар на капитал (поим, видови функционирање); 3. Организиран пазар на капитал- берза (поим и модели на берзи); 4. Македонска берза за хартии од вредност 5. Финансиски инструменти (пари и хартии од вредност); 6. Финансиски систем; 7. Индивидуални инвеститори; 8. Институционални инвеститори (поим и видови); 9. Депозитарни институции, договорни, инвестициски институции; 10. Инвестициски фондови, друштва за осигурување, пензиски фондови, брокерски друштва и останати овластени учесници); 11. Контрола и надзор (регулаторни агенции и комисији); 12. Комисија за хартии од вредност на Р. Северна Македонија			
12.	Методи на учење: Наставата се изведува преку предавања, интерактивна настава со дискусија; Активно вклучување на студентите во предавањата и вежбите. Изработка на семинарска работа; Практична настава на часовите предвидени за вежби. Посета на релевантни институции (КХВ, Македонска Берза АД- Скопје).			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60=180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење	60
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 поени
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 поени
	17.3.	Активност и учество		20 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) F
		од 51 до 60 бода		6 (шест) E
		од 61 до 70 бода		7 (седум) D
		од 71 до 80 бода		8 (осум) C
		од 81 до 90 бода		9 (девет) B

		од 91 до 100 бода	10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература				
	Задолжителна литература по избор на предметниот наставник				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Евгени Зоографски	Финансиски пазари и институции	Американ Колеџ-Скопје	2009
	2.	Frederic S. Mishkin and Stanly G. Eakins	Financial Markets and Institutions	Pearson Prentice Hall	2009
	3.				
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Фредерик С. Мишкин	Економија на пари, банкраство и финансиски пазари	Магор-Скопје	2010
	2.	Кристина Мишева	Инвестициски фондови –правни аспекти	Алфа 94-Скопје	2010
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Стечајно право			
2.	Код	4PF104521			
3.	Студиска програма	Правни студии, Модул деловно право			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Правен факултет Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	8-ми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Борка Тушевска Гавриловиќ			

9.	Предуслови за запишување на предметот	/
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Основната цел на оваа предметна програма е да им овозможи на студентите да стекнат темелно и длабоко познавање на стечајното право, да развиваат вештини и техники за практична примена на теоретското знаење за законот за стечај, да стекнат знаења што ги прави способни за правни совети, консултации и практична работа од областа на стечајот и стечајната постапка.</p> <p>Предвидената цел на предметната програма исто така вклучува концепт со цел студентите да го разберат стечајот како суштински правен концепт, како и процедурално правен концепт (постапката за спроведување на стечајот и правните последици од отворањето на постапката за стечај). Предметната програма е конципирана на начин што им овозможува на студентите да стекнат систематско знаење за овој материјал, особено во делот поврзан со другите институти од статусното и договорното право.</p>	
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>ПОИМ, ИСТОРИСКИ РАЗВОЈ, НАЧЕЛА И ОДЛУКИ ВО СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА</p> <ul style="list-style-type: none"> -Поим на стечај и стечајна постапка според Македонското позитивно право -Историскиот развој на стечајот во Македонското право и во компаративните правни системи -Улогата на стечајот во Македонското право и во споредбените правни системи -Услови за отворање на стечајна постапка -Месна надлежности начела на стечајната постапка -Одлуки во стечајната постапка (<i>решение, заклучок, жалба, приговор</i>) -Трошоци за спроведување на стечајната постапка <p>ОРГАНИ НА СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА</p> <ul style="list-style-type: none"> -Стечаен судија -Стечаен управник -Одговорност на стечајниот управник за причинета штета -Регистер на стечајни управници -Контрола над работата над стечајниот управник -Одбор на доверители -Права и обврски на одборот на доверители -Одговорност на членовите на одборот на доверители -Собрание на доверители <p>ПОВЕДУВАЊЕ НА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА</p> <ul style="list-style-type: none"> -Предлог за отворање на стечајна постапка -Претходна постапка -Мерки на обезбедување <p>ОТВОРАЊЕ НА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА</p> <ul style="list-style-type: none"> -Рочиште за изјаснување по предлог за отворање на стечајна постапка -Случаи во кои не се поведување стечајна постапка -Правни лекови во стечајна постапка и стечајна постапка од мала вредност <p>СТЕЧАЈНА МАСА, УПРАВУВАЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ СО ИМОТОТ ШТО ВЛЕГУВА ВО СТЕЧАЈНАТА МАСА</p> <ul style="list-style-type: none"> -Поим на стечајна маса -Обезбедување на имот што влегува во стечајна маса -Попис на имот што влегува во стечајна маса -Сметковотствени аспекти според законските прописи за спроведување на стечајната постапка 	

НАМИРУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА НА ДОВЕРИТЕЛИТЕ ВО СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА

- Пријавување на побарувањата во стечајната постапка
- Поведување постапка пред суд и продолжување на отворените парници
- Улогата на стечајните управници во парниците
- Одлука за начинот на располагање со стечајната маса
- Начин и постапка за претворање во пари на имотот од стечајната маса

ВПАРИЧУВАЊЕ НА ПРЕДМЕТИ ВРЗ КОИ Е СТЕКНАТО ПРАВО НА ОДВОЕНО НАМИРУВАЊЕ

- Располагање со недвижни и подвижни предмети
- Известување на доверителите

СТЕЧАЈНИ ДОВЕРИТЕЛИ

- поим на стечајни доверители
- рангирање на стечајните доверители
- побарување од пониските и повисоките исплатни редови
- непрестигнати побарувања
- Излачни доверители
- Разлачни доверители
- други разлачни доверители
- Разлачни доверители како стечајни доверители

ДОВЕРИТЕЛИ НА СТЕЧАЈНА МАСА

- Обврски и трошоци на стечајна маса

ПРАВНИ ПОСЛЕДИЦИ ОД ОТВОРАЊЕТО НА СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА

- Основани правни последици и денот на настапување на правните последици од оторањето на стечајната постапка
- Пребивање во стечајната постапка
- Исполнување на правни работи
- Фиксни и термински договори
- Деливи и неделиви чинидби
- Влијанието на стечајната постапка врз деливите и неделивите чинидби
- Потрајно обврзни односи

ПОБИВАЊЕ НА ПРАВНИ ДЕЈСТВА НА СТЕЧАЈНИОТ ДОЛЖНИК

- Дозволено и недозволено намирување
- Правни средства и правни последици од побивањето
- Правни дејства по отворањето на стечајната постапка
- Намирување на стечајните доверители

ЗАКЛУЧУВАЊЕ НА СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА

- Решение за заклучување на стечајната постапка

ЗАПИРАЊЕ НА СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА

- Запирање поради непостоење имот што влегува во стечајната маса
- Намирување на доверителите на стечајната маса
- Објавување и правно дејство на запирањето на стечајната постапка

ПЛАН ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА

- Поим, улога и составување на планот за реорганизација
- Лица овластени за поднесување на план за реорганизација
- Содржина на планот за реорганизација
- Прифаќање и одобрување на планот за реорганизација
- Гласачки права на стечајните доверители

ПРАВНО ДЕЈСТВО НА ОДОБРЕНИОТ ПЛАН ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА И НАДЗОР ВРЗ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ПЛАНОТ

- Овластување за извршување и правно дејство на планот за реорганизација
- Оспорените побарување во стечајната постапка

- заклучување на стечајната постапка
- Правно дејство на заклучувањето на стечајната постапка
- Контрола и надзор над спроведувањето на стечајната постапка
- Објавување и укинување на надзорот над планот за реорганизација
- ЛИЧНО УПРАВУВАЊЕ ОД ДОЛЖНИКОТ**
- Претпоставки за лично управување на должникот
- Укинување на решението за лично управување
- Одговорност за причинета штета
- ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ПРЕОСТАНАТИ ОБВРСКИ НА СТЕЧАЈНИОТ ДОЛЖНИК**
- Барање на должникот за ослободување од преостанатите обврски
- Право на предлог за ослободување од преостанатите обврски на стечајниот должник
- Решение на стечајниот судија за не/олободување од преостанатите обврски на стечајниот должник
- Причини за одбивање да дада ослободување од преостанатите обврски на стечајниот должник
- Известување за решението за одбивање или прифаќање на барањето за ослободување од преостанатите обврски на стечајниот должник
- Решение за ослободување од преостанати обврски на должникот и негово правно дејство
- ОРГАНЗАЦИЈА НА СТЕЧАЈНИТЕ УПРАВНИЦИ**
- Комора на стечајни управници, статут и органи
- Собрание на комората
- Управен одбор
- Претседател на комората на стечајни управници
- Надзорен одбор и финансирање на комората
- Надлежностите на Министерот
- Дисциплински органи и казни за дисциплински повреди
- Правилата за застареност за поведување на дисциплинска постапка
- Извршување на дисциплински одлуки
- ПОСЕБНИ ВИДОВИ НА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА**
- Стечајна постапка врз имот на умрено лице –трговец
- Стечајна постапка врз заеднички имот на брачни другари
- Стечајна постапка врз заедничкиот брачен имот со кој заеднички и спогодбено управувале и располагале обата брачни другари
- МЕЃУНАРОДЕН СТЕЧАЈ**
- ПРЕТПОСТАВКИ И ПОСТАПКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНСКА ОДЛУКА ЗА ОТВОРАЊЕ НА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА**
- Важење на призната странска одлука за отворање на стечајна постапка
- Признавање по отворање на стечајната постапка во Република Северна Македонија
- признавање странска одлука со последица за отворање на стечајна постапка во Република Македонија
- Отворање на посебна стечајна постапка во Република Северна Македонија на предлог на доверителите
- Непризнавање на странска одлука за отворање на стечајна постапка
- СТРАНСКИ ПОРАМНУВАЊА И ДРУГИ СТЕЧАЈНИ ПОСТАПКИ**
- СИСТЕМОТ НА ГЛОБИ ЗА ПОВРЕДА НА ОБВРСКИТЕ ОД СТРАНА НА ТРГОВЕЦОТ И ТРГОВЕЦ ПОЕДИНЕЦ ВО СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА**
- Одмерување на висината на глобите за правно лице
- Примената на Законот за прекршоци во системот на глоби предвиден во Законот за стечај на Република Северна Македонија

	Методи на учење: Предавањата се реализираат врз основа на интерактивниот концепт на учење (пред-активна фаза, интерактивна фаза и пост-активна фаза). Целиот концепт на настава е организиран на начин што им овозможува на учениците да бидат активни учесници на часот, а не пасивни слушатели. Предвидениот материјал се предава со употреба на компаративни, историски, аналитички, аналитички описни методи и др. За време на вежбите се вклучува концепт на учење на студии на случај. За збогатување на интерактивноста на студентите, часовите се организираат и како работилници, симулации на познати судски случаи од областа на стечајното право, обуки за пишување есеи и сл.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа=120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		60+15+15+30 (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			15 часа
		16.2.	Самостојни задачи			15 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи			60 часа
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			бодови	
	17.3.	Активност и учество			бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
Ред. број		Автор	Наслов	Издавач	Година	

	1.	Костовски Дејан	Коментар на законот за стечај	Академик	2014 Скопје
	2.	Dika Mihajlo	Insolvenzijsko pravo		1998 Zagreb
		Тушевска Борка	Одговорноста на стечајниот управник според Македонското право	Универзитет „Гоце Делчев“ Штип, Правен факултет Штип	2017 Штип
		Тушевска Борка	Правната судбина на долготрајните облигации после отворањето на стечајната постапка	Здружение на правници, Скопје	2012 Скопје
	3.	Собрание на Република Македонија	Закон за стечај	Службен Весник на Република Македонија бр. 34/2006, 126/2006, 84/2007, 47/2011, 79/2013, 164/2013, 29/2014, 98/2015 и 192/2015).	
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Џон Д. Даниелс, Ли Х. Радебау и Даниел П. Саливан;	Глобализација и бизнис	Pearson Education	2002
	2.				
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Конкурентско право	
2.	Код	4PF104621	
3.	Студиска програма	Правни студии, Модул деловно право	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Правен факултет Штип	

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	8-семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Борка Тушевска Гавриловиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Целта на оваа предметна програма е да им овозможи на студентите да се стекнат со знаење од областа на конкуренција и политиката на конкуренција. Основната идеја на предметната програма е по нејзиното завршување да ги оспособи студентите да идентификуваат и препознаат какво било прекршување на законот за заштита на конкуренцијата и неговите принципи, да понудат соодветни правни лекови и да придонесат за намалување на последиците со нивната повреда.</p> <p>Предметната програма е конципирана на начин на што студентите ќе имаат можност систематски да ја проучуваат материјата за заштита на конкуренцијата, почнувајќи од основните принципи, категории, институти и правни лекови. Програмата вклучува методолошки единици за прекршочна политика и законодавство во Република Северна Македонија, со што се комплетира целиот систем на знаење од областа. Во рамките на секое предавање на наставниот план, предвидени се и практични случаи. Преку овој концепт, студентите ќе имаат можност да го просудуваат законот за заштита на конкуренцијата како надградба на теоретските единици. Основната цел на програмата е да се едуцираат правници кои можат да придонесат за подобрување на состојбата во областа на конкурентското право во РСМ.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>ПОИМ НА КОНКУРЕНТСКО ПРАВО</p> <ul style="list-style-type: none"> -Поим на пазар, релеватен пазар на стоки и релеватен географски пазар според Македонското позитивно право -Поим на картерл и усогласено однесување во смисла на Законот за заштита на конкуренцијата -Пазар, конкуренција и монопол -Исторски развој на конкурентското право -Економската улога на конкурентското право и неговата заштита <p>ПОИМ НА МОНОПОЛ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Поим на монопол -Разграничување на монополот од конкуренцијата -Видови на монополистички спогодби <p>МОНОПОЛОТ НИЗ ПРИЗМАТА НА ЕРОПСКАТА ПРАВНА РАМКА</p> <ul style="list-style-type: none"> -Извори на конкурентско право во Европска Унија -Концептот на нарушување на конкуренцијата во рамки на Европската Унија -Договори, одлуки и усогласено однесување -Групни иземања -Договори од мало значење -вертикални договори за исклучиво право на дистрибуција, селективно право на дистрибуција, исклучиво право на купување и франшизинг; -хоризонтални договори за истражување и развој или за специјализација; -договори за трансфер на технологија, за лиценца или за know-how; -договори за дистрибуција и сервисирање на моторни возила; 				

<p>-договори за осигурување и -договори во секторот транспорт. ДОМИНАТНА ПОЗИЦИЈА НА ПАЗАРОТ И НАРУШУВАЊЕ НА КОНКУРЕНЦИЈАТА -Поим на доминатна позиција според Македонското позитивно право -Злоупотреба на доминатната позиција ПОИМ НА КОНЦЕНТРАЦИИ -Настанување и учесници во концентрацијата -Услови за известување за концентрација -Обврска за известување за концентрација -Оценка на концентрацијата -Суспензија на концентрациите -Одлуки во случаите на концентрација ОРГАН ЗА ЗАШТИТА НА КОНЦЕНТРАЦИЈАТА -Комисија за заштита на концентрацијата -Претседател и членови на комисијата за заштита на концентрација -Надлежности на Комисијата за заштита на концентрација ПОСТАПКА ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА ПРЕД КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈА -Примена на правилата за прекршочна постапка -Барање за поведување на прекршочна постапка и содржина на барањето -Учесници во прекршочната постапка -Доказна постапка -Решение на комисијата за одлучување по прекршок и судска заштита УПРАВНА ПОСТАПКА -Мерки за воспоставување на ефективна конкуренција -Судска заштита во управна постапка НЕЛОЈАЛНА КОНКУРЕНЦИЈА ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА -Поим на дејствија на нелојална конкуренција -Обем на примена на ЗПНК -Забранети дејствија -Казниви дејствија -Судска заштита</p>				
<p>Методи на учење: Наставата се изведува со употреба на интерактивниот концепт на учење (пред-активна фаза, интерактивна фаза и пост-активна фаза). Целиот концепт на настава е организиран на начин што им овозможува на учениците да бидат активни учесници на часот, а не пасивни слушатели. Предвидениот материјал се предава со употреба на компаративни, историски, аналитички, аналитички описни методи и др. За време на вежбите се вклучува концепт на учење на студии на случај. За збогатување на интерактивноста на студентите, часовите се организираат и како работилници, симулации на познати судски случаи од областа на конкурентското право, обуки за пишување есеи и сл.</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа=120 часа	
14.	Распределба на расположивото време		60+15+15+30 (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часа

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа		
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		бодови		
	17.3.	Активност и учество		бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Пепељуговски В.,	Право на конкуренција: Антимнополско право	ФОН	2009
		2.	Slot, P.J. and Johnston, A.C	An Introduction to Competition Law,	Hart Publishing, Oxford and Portlandm (OR),	2006
		3.	Jones Alison, Sufirin Brenda	EU competition law: Text, Cases, Materials,	Oxford University Press, Sixth edition	2016
4.	Собрание на Република Македонија	Закон за заштита на конкуренцијата	Службен Весник на Република Македонија	Сл. Вc. РМ. бр.145/2010; 136/2011 и 41/2014).		

Дополнителна литература						
Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година		
22.2.	1.					
	2.					
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Даночно право				
2.	Код	4PF104721				
3.	Студиска програма	Правни студии				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година / семестар	Четврта/ 8-ми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4	
8.	Наставник	Вон. проф. д-р Кристина Мишева				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Упис на седми семестар				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот има за цел да ги воведe студентите од прв циклус на студии во фискалната законитост. Регулирањето на даночно- правните односи и комплексот норми со коишто се регулира фискалната дејност на државата и другите јавно-правни субјекти, како и општото оданочување на приходите и на прометот кој настанува меѓу субјектите во даночно правниот однос. Студентите ќе се стекнат со знаења за процесно правните правила што ги регулираат утврдувањето и наплатата на јавните приходи и процедурално-правниот аспект на даночниот систем на РМ.					
11.	Содржина на предметната програма: 1. Јавни приходи и јавни расходи; Поим и видови фискални приходи; 2. Поим за данок и цели; Принципи и класификации на оданочувањето; 3. Ефекти од оданочувањето; 4. Даночни ослободувања; 5. Данци од доход; 6. Даноци на имот; 7. Даноци на потрошувачка; 8. Даночно- правен однос 9. Видови субјекти и објекти на даночно-правниот однос; Права и обврски на субјектите;					

	10. Буџетирањето (поим, функции и правна природа на буџетот, видови буџети) буџетски систем (институционална рамка и надзор на буџетскиот процес), Право на локално буџетирање (локални приходи и расходи);			
	11. Управа за Јавни приходи			
	12. Даночна постапка			
12.	Методи на учење: Наставата се изведува преку предавања, интерактивна настава со дискусија; Активно вклучување на студентите во предавањата и вежбите. Изработка на семинарска работа; Практична настава на часовите предвидени за вежби; Подготовка на студентите за тестовите за континуираната проверка на знаењето (колоквиуми) на студентите и завршниот испит.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30= 120		
14.	Распределба на расположивото време	2+1+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	20
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	20
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	20
		16.3.	Домашно учење	40
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 поени
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 поени
	17.3.	Активност и учество		20 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) F
		од 51 до 60 бода		6 (шест) E
		од 61 до 70 бода		7 (седум) D
		од 71 до 80 бода		8 (осум) C
		од 81 до 90 бода		9 (девет) B
	од 91 до 100 бода		10 (десет) A	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Весна Пендовска,	Даночно право	Магор	2003

	2.	Жан Жак Бјенвену, Тјери Ламбер	Даночно право	АРС Лamina- Скопје	2011
	3.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Закон за даночна постапка, Закон за персоналниот данок на доход, Закон за данокот на добивка, Закон за данокот на додадена вредност, Закон за даноците на имот, Закон за акцизите	Службен весник на РМ	2014
	2.				
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Граѓанско право-применета програма			
2.	Код	4PF104821			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет Универзитет „Гоце Делчев“ Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Четврта / 7-семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Доц. д-р Милица Шутова			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучување на граѓанско-правните институти преку нивната практична реализација во правниот живот. Студентите преку овој предмет треба да се оспособат сами да				

	<p>можат да составуваат правни дела - договори, тестаменти, како и средства за заштита на граѓанските права – тужби, противтужби, приговори и слично, но исто така да научат и да го применуваат материјалното право во конкретни случаеви, да знаат де консултираат одредени правни акти, како и да знаат правилно да ги толкуваат правните норми</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Место на граѓанското право и неговиот однос со останатите правни дисциплини; 2. Метод на координација; 3. Стварноправните институти преку практична примена; 4. Основните институти на наследното право разгледувани преку нивна практична примена; 5. Општо учење на облигациите разгледувано преку практични аспекти; 6. Општо учење за договорите разгледувано преку негова практична примена; <p>I колоквиум</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Посебни облигациони договори разгледувани преку практична примена; 2. Договор за купопродажба; 3. Општо учење за облигационите односи настанати со причинување на штета разгледувано преку неговата практична примена; 4. Останати облигациони односи разгледувани преку практична примена; 5. Посета на Основен и Апелационен суд; 6. Изработка на правни дела (договори и тестаменти), тужби, противтужби и приговори <p>II колоквиум</p>			
12.	<p>Методи на учење: Наставата се одвива преку интерактивни предавања, компаративни анализи, анализи на случаи, работилници и пишувања на есеи. Ќе се обезбеди активно вклучување на студенти во текот на наставата и на вежбите преку подготовка на презентации, дебати и подготвување на практични вежби.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	60
		16.3.	Домашно учење – задачи	75

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	Бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	Бодови			
17.3.	Активност и учество	Бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Кирил Чавдар, Кимо Чавдар,	ТУЖБИ на граѓанското и трговското право и во работните и во управните спорови (примери, прописи, објаснувања и судска практика)	Академик	2014
		2.	Дејан Мицковиќ Ангел Ристов	Граѓанско применето право (наследно право)	Културна установа „Блесок“ и авторите	2011
		3.	Галев, Гале Дабовиќ- Анастасовска, Јадранка	Облигационо право	Просветно дело, Скопје	2002
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Дејан Мицковиќ, Милица Шутова	Разводот на брак во европските земји	Печатница Софија	2020
		2.				

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Отштетно право

2.	Код	4PF104921		
3.	Студиска програма	Правни студии		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за граѓанско право		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
6.	Академска година / семестар	четврта /седми	7. Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Вонреден професор Марија Амповска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Општи услови според правилник на УГД и положено Облигационо право		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е да ги оспособи студентите самостојно да можат да ги согледаат односите помеѓу штетникот и оштетениот и да го разберат значењето на надоместот на штетата и постојниот развој правилата на отштетното право. Студентите треба да го осознаат местото и улогата на отштетното право во граѓанското право и општо во правниот систем на Р. Македонија. Студентите ќе се запознаат со посебните видови на одговорност и правилата за надомест на штета, како и односот на одговорноста со осигурувањето. Оттука, една од целите е студентите да се оспособат за анализа на правната природа на одговорноста, на видот на одговорноста за штета и начинот на нејзиното надоместување. Понатаму, целта на предметната програма е студентите да се служат успешно со поимите деликтна одговорност, договорна одговорност, одговорност врз основа на вина, одговорност за опасни ствари и вршење опасна дејност, осигурување од одговорност итн.			
11.	Содржина на предметната програма:			
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вовед во Отштетно право <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Поим и место на отштетното право во правниот систем 1.2. Значење на поимот граѓанско - правна одговорност за штета и негов однос со отштетното право 1.3. Приказ на историскиот развој на облигационите односи настанати со причинување на штета 1.4. Начела на отштетното право 2. Извори на Отштетното право <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Устав 2.2. Закон за облигационите односи 2.3. Потрошувачко законодавство 2.4. Законодавство од областа на осигурувањето 2.5. ЕУ законодавство и правни модели 3. Однос на Отштетното право со останати гранки на правото <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Односи во рамки на Облигацио ното право 3.2. Однос меѓу Отштетно право и Стварно право 3.3. Однос меѓу Отштетно право и Наследно право 3.4. Однос меѓу Отштетно право и Трудово право 3.5. Однос меѓу Отштетно право и Потрошувачко право 3.6. Однос меѓу Отштетно право и Меѓународно приватно право 3.7. Однос меѓу Отштетно право и Трговско право 4. Настанување на облигациони односи со причинување на штета <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Страни на облигационен однос настанат со причинување на штета – штетник и оштетен 			

	<p>4.2. Општи услови за настанување на облигационен однос со причинување на штета</p> <p>4.3. Штетно дејствие</p> <p>4.3.1. Исклучување на противправност на штетно дејствие</p> <p>4.4. Штета</p> <p>4.5. Причинска врска</p> <p>5. Субјективна одговорност</p> <p>5.1. Историски настанок и поим на субјективна одговорност</p> <p>5.2. Правна уреденост на субјективна одговорност</p> <p>6. Објективна одговорност</p> <p>6.1. Одговорност за штета причинета со употреба на моторни возила</p> <p>6.2. Одговорност за неисправен производ</p> <p>6.3. Одговорност за животни</p> <p>7. Објективна одговорност</p> <p>8. Договорна одговорност</p> <p>9. Одговорност за друг</p> <p>10. Професионална одговорност</p> <p>10.1. Граѓанско-правна одговорност на адвокатот</p> <p>10.2. Граѓанско-правна одговорност на нотарот</p> <p>10.3. Граѓанско-правна одговорност на извршителот</p> <p>10.4. Граѓанско-правна одговорност на здравствените работници</p> <p>11. Други случаи на одговорност во нашето право</p> <p>11.1. Одговорност поради терористички акти, јавни демонстрации или манифестации,</p> <p>11.2. Одговорност поради дела на корупција,</p> <p>11.3. Одговорност за штета направена од меѓународни воени или други организации,</p> <p>11.4. Одговорност на организаторот на приредби,</p> <p>11.5. Одговорност поради недавање неопходна помош, одговорност во врска со обврска за склучување на договор</p> <p>11.6. Одговорност во врска со вршење на работи од јавен интерес</p> <p>11.7. Опасност од штета</p> <p>11.8. Надомест на материјална штета и на нематеријална штета</p> <p>12. Однос на отштетното право со осигурувањето</p> <p>12.1. Поим и видови на осигурување</p> <p>12.2. Осигурување од одговорност</p> <p>12.3. Однос на отштетно субјективно право со правото кое произлегува од осигурување</p> <p>12.4. Кумулација на отштетно побарување и побарување од осигурување</p>		
12.	<p>Методи на учење: предавања од професор, користење техника – презентација на клучни поими, консултации со професорот, работа во групи на студенти, самостојна работа на вежби, анализа на практика, самостојна изработка на примери во рамки на материјата, следење на судења.</p>		
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 часа =240 часови	
14.	Распределба на расположивото време	3+2+2	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава
			36 часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	24 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	24 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	24 часови		
		16.3.	Домашно учење	Останати часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Амповска	Учебник по Отштетно право	УГД, Штип	2020
		2.	Марија Амповска	Практикум по Отштетно право	УГД, Штип	2016
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Гале Галев и Јадранка Дабовиќ Анастасовска	Облигационо право	ЦЕППЕ, Скопје	2009
		2.	Кирил Чавдар и Кимо Чавдар	Закон за облигационите односи – коментари, објаснувања, практика и предметен регистар	Агенција Академик Скопје	2008

		3.	Petar Klarić	Odštetno pravo	Zagreb	2008
		4.	Abedin Bikic	Naknada štete	Sarajevo	2010
		5.	Marija Karankić Mirić	Objektivna odgovornost za štetu	Pravni fakultet, Univerzitet u Beogradu	2013

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Извршно право				
2.	Код	4PF105021				
3.	Студиска програма	Правни студии				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ Штип				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година / семестар	2019/2020 7-семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Доц. д-р Милица Шутова				
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот има за цел студентите да стекнат знаење за основните поими и институти на извршното право, да ја сфатат смислата, целта, улогата и значењето на извршната постапка, основните начела, да се запознаат со содржината и текот на извршната постапка, како и да стекнат вештини неопходни за практична примена на процесните правила, како и за следење на измените во законодавството.					
11.	Содржина на предметната програма: Прва недела: Извршно процесно право и извршна постапка <ul style="list-style-type: none"> - Однос на извршната со парничната и вонпарничната постапка - Однос на извршната со стечајната постапка - Начела на извршната постапка Начела на извршната постапка <ul style="list-style-type: none"> - Начело на диспозиција и начело на официјалност - Начело на формален легалитет (строга законитост) - Начело на итност - Начело на заштита на странките, на учесниците во постапката за извршување и на нивните семејства - Начело на временски редослед на намирување Втора недела: Субјекти на постапката за извршување <ul style="list-style-type: none"> - Извршител (надлежност на извршителот, должност за спроведување на извршување, забрана за вршење на други дејности и функции, услови за 					

именување, изземање на извршител, престанок на должноста, заменик на извршител и помошник на извршител, видови извршни дејствија што ги презема извршителот).

- Странки
- Суд
- Учесник во постапката за извршување
- Помошни органи

Трета недела: Претпоставки за извршување, средства и предмет на извршување, спроведување на извршување

- Извршна исправа
- Претпоставки кои се однесуваат на побарувањето
- Барање за извршување

- Средства на извршување
- Предмет на извршување
- Спроведување на извршување

Четврта недела: - Противизвршување,

- Приговор поради неправилности во спроведување на извршувањето

Петта недела: Извршување заради наплата на парично побарување

- Извршување врз подвижни предмети (извршни дејствија-попис, процена, пленидба, продажба на предметите, намирување на доверителот)

- Извршување врз парично побарување на должникот
- Извршување врз побарување да се предадат или да се испорачат подвижните предмети или да се предаде недвижност

- Извршување врз хартии од вредност и врз удел во трговско друштво

Шеста недела: Извршување врз недвижности

- Недвижностите како предмет на извршување
- Извршни дејствија

Правни лица заради наплата на парично побарување

I колоквиум

Седма недела: Извршување заради остварување на непарично побарување

- Предавање или испорака на подвижни предмети
- Испразнување и предавање на недвижности

Осма недела: Извршување заради остварување на непарично побарување

- Обврска на дејствие, трпење или несторување
- Враќање на работник на работа
- Запишување на права во јавна книга
- Продажба на предмети за кои не е можна физичка делба
- Давање изјава на волја

Деветта недела: Постапка за обезбедување на побарување

- Поим за постапката за обезбедување на побарувања
- Карактеристики на постапката за обезбедување побарувања
- Надлежност и состав на судот
- Поведување и тек на постапката за обезбедување на побарувања
- Правни лекови во постапката за обезбедување на побарувања

	<p>Десетта недела: Средства за обезбедување на побарувањата</p> <ul style="list-style-type: none"> - Видови средства за обезбедување на побарувањата - Судско заложно право (обезбедување со заложно право на недвижностите, на подвижни предмети) - Претходни мерки <p>Единаесетта недела: Привремени мерки</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поим за привремени мерки - Содржина на привремените мерки - Надлежност и поведување на постапката - Решение за определување на привремени мерки и нивно траење - Правни лекови против решението за определување на привремена мерка - Видови привремени мерки за обезбедување на парично побарување - Видови привремени мерки за обезбедување на непарично побарување - Дејство на привремена мерка - Надомест на штета <p>Дванаесетта недела: Обезбедување на побарувањата со пренос на сопственост на предмети и со пренос на права</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поим и значење - Предмет на обезбедување - Побарувања што се обезбедуваат - Спогоба за обезбедување - Дејства на преносот на правото на сопственост на предмети и преносот на права заради обезбедување - Право на доверителот во случај на задоцнување на должникот <p>II колоквиум</p>			
12.	<p>Методи на учење: Наставата се одвива преку интерактивни предавања, компаративни анализи, анализи на случаи, работилници и пишувања на есеи. Ќе се обезбеди активно вклучување на студенти во текот на наставата и на вежбите преку подготовка на презентации, дебати и подготвување на практични вежби.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	180		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	Часови
15.2.		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	Часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	Часови
		16.2.	Самостојни задачи	Часови

		16.3.	Домашно учење – задачи	Часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови	
17.3.	Активност и учество			Бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Арсен Јаневски и Татјана Зороска-Камиловска	Граѓанско процесно право (Книга трета –Извршно право)	Правен факултет „Јустинијан Први“ – УКИМ	2011
		2.		Закон за извршување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 72/2016, 142/2016 и 233/2018 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 14/2020).		
		3.		Закон за обезбедување на побарувањата („Службен весник на Република Македонија“ број 87/2007 и 31/2016).		
22.2.	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	

		1.				
		2.				

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Право на интелектуална сопственост				
2.	Код	4PF105121				
3.	Студиска програма	Правни студии				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, УГД				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година / семестар	четврта /осми	7.	Број на ЕКТС кредити	4	
8.	Наставник	Вонреден професор Марија Амповска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Општи услови според правилник на УГД				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите да го разберат комплексниот систем на правото на интелектуална сопственост, да се запознаат со правната нормираност на ова право во домашното и меѓународното право, да ги разберат различните видови на права на интелектуална сопственост изучувајќи го начинот на нивно настанување, остварување, заштита и пренесување и слично.					
11.	Содржина на предметната програма: <ol style="list-style-type: none"> 1. Поим на правото на интелектуална сопственост 2. Домашни и меѓународни извори на правото на интелектуална сопственост 3. Европско право на интелектуална сопственост и хармонизација на домашното право 4. Видови права на интелектуална сопственост 5. Носители на правата од интелектуална сопственост 6. Стекнување со права од интелектуална сопственост 7. Содржина на правата од интелектуална сопственост 8. Траење и ограничување на правата од интелектуална сопственост 9. Остварување на правата од интелектуална сопственост 10. Промет на правата од интелектуална сопственост 11. Правата од интелектуална сопственост и конкурентското право 12. Правна заштита на правата од интелектуална сопственост 					
12.	Методи на учење: интерактивни предавања, практични вежби, симулации и анализа на случаи, видеопрезентации, посета на релевантни институции и предавања од практичари од областа на интелектуалната сопственост.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа =120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	2+1+1				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	24 часови		

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	12 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	12 часови		
		16.3.	Домашно учење	Останати часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јадранка Дабовиќ Анастасовска и Валентин Пепељугоски	Право на интелектуална сопственост	Скопје	2008
		2.		Закон за авторското право и сродните права		(Сл. Весник на РМ, бр. 115/10, 51/11, 147/13)
		3.		Закон за индустриска сопственост		(Сл. Весник на РМ, бр. 21/09, 24/11, 12/14, 41/14)
	Дополнителна литература					

	22.2.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Теренс Прајм	Европско право на интелектуална сопственост	Преводи од Влада на Р.М.	2010

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Вонпарнично право				
2.	Код	4PF105221				
3.	Студиска програма	Четиригодишни правни студии				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година / семестар	Четврта/осми	7.	Број на ЕКТС кредити	4	
8.	Наставник	Проф. д-р Игор Камбовски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Концепцијата на програмата има за цел студентите да се стекнат со теоретски и практични познавања од областа на вонпарничната постапка, односно правната регулатива од областа на вонпарничното право, со спецификите и различностите на овие постапки во однос на парничната постапка.					
11.	Содржина на предметната програма: Вонпарничното право ги опфаќа: предметот на вонпарничната постапка, специфичностите на вонпарничната постапка во однос на парничната постапка, субјекти на вонпарничната постапка (суд, учесници) и одделни вонпарнични постапки (постапки за уредување на личните состојби, постапки за уредување на семејните односи, постапки за уредување на имотните односи и постапки за правната важност на исправите)					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа=120 часа				
14.	Распределба на расположивото време	60+15+15+30 (2+1+1)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			30 часа

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Арсен Јаневски, Татјана Зороска Камилковска	Граѓанско процесно право-Книга втора-Вонпарнично право	Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје
		2.			
		3.			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Роберт Фуцик Александар Клаузер Барбара Клојбер	Граѓанско процесно право на Австрија и на Европската унија	Арс Ламина

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Право на осигурување		
2.	Код	4PF105321		
3.	Студиска програма	Правни студии, модул граѓанско право		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за граѓанско право		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
6.	Академска година / семестар	четврта /осми	7. Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вонреден професор Марија Амповска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Општи услови според правилник на УГД		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со поимот и дефиницијата на осигурувањето според нашето позитивно право и да ги изучат општите правила за осигурување на лица и имот, како и посебните правила за осигурување на имот и лица во нашето право, поимот на осигурување од автоодговорност, како и други видови на задолжително осигурување, поимот реосигурување како и изучување на супервизијата во осигурувањето.			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Општо за осигурувањето (Улога и значење на осигурувањето, поим и дефиниција, извори на правото на осигурување и видови осигурување- поделба 2. Основни поими кај општите правила за осигурување на имот и лица – ризик, сума на осигурување, премија, осигурен случај 3. Општи правила за настанување на осигурувањето – правна природа, страни на облигациониот однос и содржина, односно права и обврски на страните кај договорот за осигурување 4. Општи правила за престанок на осигурувањето, губење на права од осигурување, застареност, 5. Осигурување на имот – начело на надомест, цел на осигурување на имот, спречување на осигурен случај. Ограничување на осигурени ризици 6. Надосигурување, подосигурување и суброгација кај осигурување имот 7. Задолжително осигурување во сообраќајот – поим, видови, општи правила и правила за гарантен фонд и зелена карта 8. Општо за осигурување на лица 9. Осигурување на живот – општи правила, општи и посебни услови и осигурување живот во корист на трето лице 10. Осигурување од несреќен случај 11. Осигурувањето според Закон за супервизија на осигурувањето 12. Однос на осигурувањето со отштетното право 			
12.	Методи на учење: предавања од професор, користење техника – презентација на клучни поими, консултации со професорот, работа во групи на студенти, самостојна работа на вежби, анализа на практика, самостојна изработка на примери во рамки на материјата			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа =120 часови		

14.	Распределба на расположивото време		2+1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	24 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	12 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	12 часови		
		16.3.	Домашно учење	Останати часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Амповска	Авторизирани предавања по Право на осигурување	УГД, Штип	2016
2.			Закон за облигационите односи		Службен весник на Република Македонија“ бр. 18/2001 со подоцнежните измени	
3.		Закон за задолжително осигурување во сообраќајот		Службен весник на РМ бр. 88/2005 со измените		

		4.		Закон за супервизија на осигурувањето		Службен весник на Република Македонија бр. 30 од 2012 година
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Амповска	Отштетно право (учебник)	УГД Штип	2020
		2.	Кирил Чавдар и Кимо Чавдар	Закон за облигационите односи – коментари, објаснувања, практика и предметен регистар	Агенција Академик Скопје	2008
		3.	Тито Беличанец	Осигурување според Законот за супервизија на осигурувањето	Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје	2010
		4.	Ивица Јанковац и Миладиновиќ Зоран	Право осигурања	Правни факултет у Ниш	2006

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Политики на Европска унија			
2.	Код	4PF105421			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Четврта година/ 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Доц. д-р Ана Никодиновска Крстевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			

10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Целта на предметот е студентите да се запознаат со активностите на Европската унија кои произлегуваат од одредбите на нејзините основачки договори, но исто така, и со политиките кои понатаму ги развива Унијата преку Европската комисија и преку другите европски институции. Политиките на Европската унија всушност го претставуваат целиот корпус на европски правила и норми, кои се заеднички за сите земји членки, а кои уредуваат прашања кои пред сè поседуваат супранационален карактер, како што е заедничкиот пазар, царинската унија, или пак земјоделската политика. Овој предмет ќе им овозможи на студентите подетално да ги проучат разните области на делување на Европската унија, во чии рамки би се приклучила и Република Македонија.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Историски развој и процес на европска интеграција. 2. Заеднички пазар, Царинска унија и Економска и монетарна унија. 3. Земјоделска политика и политика од областа на рибарството 4. Аудиовизуелна политика и политика од областа на истражувањето и развојот 5. Политика на социјален напредок и политики за правата на граѓаните. 6. Политика на регионален развој. 7. Политика за животна средина. 8. Политика од областа на енергетиката. 9. Политика од областа на сообраќајот. 10. Надворешни политики на Европската унија: Трговска политика 11. Надворешни политики на Европската унија: Политика од областа на помош за развој и хуманитарна помош 12. Надворешни политики на Европската унија: Заедничка надворешна и безбедносна политика 			
12.	Методи на учење: усно и писмено излагање			
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС X 30 часови = 240 часови		
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+30+0 = 240 часа (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	3 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	2 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	2 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	/ часови
17.	Начин на оценување			

	17.1.	Тестови				70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)				10 бодови
	17.3.	Активност и учество				20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на $\frac{3}{4}$ од часовите на предавањ1 и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	МУСИС, Николас	Пристап до Европската унија. Право, економија, политики	Институт за европска интеграција	2005
		2.	ДРУЕЗН, Жерар	Право на Европска унија и заеднички политики	Арс Ламина	2011
	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	NEUGENT, Neil	The Government and Politics of the European Union, 7 th Edition	Palgrave Macmillan, London	2010
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународни односи
2.	Код	4PF105521
3.	Студиска програма	Правни студии

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип Правен факултет		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
6.	Академска година / семестар	Четврта/седми	7.	Број на ЕКТС кредити 8
8.	Наставник	Доцент д-р Јорданка Галева		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку изучување на предметот Меѓународни односи студентите ќе имаат можност да се здобијат со знаење за еволуцијата на меѓународната заедница и развојот на меѓународните односи преку изучување на основните теории на меѓународните односи, феноменот глобализација, основите на меѓународното право и економија и функција на меѓународни организации. На крајот од предавањата, студентите ќе имаат познавања за основните теоретски дебати и актуелните прашања со кои меѓународната заедница со соочува секојдневно, а се однесуваат на екологијата, безбедноста, миграцијата, тероризмот, човечките права и одржливост во развојот.			
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед во дисциплината на меѓународните односи; 2. Историја геи развој на меѓународните односи (еволуција на меѓународно општество и историски развој на меѓународните односи); 3. Вовед во основните теории на светска полтика (Реализам, Либерализам, Неореализам, Неолиберализам); 4. Вовед во основните теории на светска полтика (Конструктивизам, Марксизам и критичката теорија; Пост-модернизам); 5. Структури и процеси: (Безбедност на светско ниво); 6. Феноменот Глобализација и глобални групирања; 7. Основи на Меѓународно право и економија; 8. Меѓународни организации; 9. Меѓународни актуелни прашања (тероризам) 10. Меѓународни актуелни прашања (екологија) 11. Меѓународни актуелни прашања (миграција, човекови права, малцински права) 12. Меѓународни актуелни прашања (одржлив развој)			
12.	Методи на учење: интерактивни предавања и презентации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа

		16.2.	Самостојни задачи	60 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	75 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за стекнување		Присуство на $\frac{3}{4}$ од часовите на предавањ ¹ и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов		
			Издавач	Година		
		1.	Џон Бејлис, Стив Смит, Патриша Овенс	Глобализацијата на светската политика, вовед во меѓународните односи	Табернакул	2009
		2.	Денко Малески	Меѓународна политика	Правен Факултет, при УКИМ „Свети Кирил и Методиј,,	2000
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kenneth N. Waltz	Theory of international politics	Waveland press	2010
		2.	ХИЛ, Кристофер и СМИТ, Мајкл	Меѓународните односи и Европската унија	Арс Ламина	2013
		3.	Теории за Мирот и конфликтите (читанка)	Светомир Шкарик, Олга Мурџева – Шкарик, Имануел Кант, Махтма Ганди,	УКИМ, Правен факултет „Јустинијан Први,,	2007

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Проширување на Европска унија			
2.	Код	4PF105621			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен Факултет, УГД - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	4та год.	7ми сем.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вон.проф. Д-р Дејан Маролов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на општи знаења за начинот на функционирање на ЕУ во областа на правото, историјата и геополитиката преку изучување на досегашните исторички циклуси на проширување. Стекнување на конкретни знаења за политиката на проширување на ЕУ, сегашната состојба, проблемите и спецификите на секоја од државите кандидатки, праваната регулатива, условите, дилемите како и начинот на носење на одлуки во рамките на оваа политика.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед и теоретски пристапи на политиката на проширување 2. Правна регулатива 3. Услови и начини на носење одлуки 4. Првиот циклус на проширување 5. Вториот циклус на проширување 6. Третиот циклус на проширување 7. Четвртиот циклус на проширување 8. Петтиот циклус на проширување 9. Шестиот циклус на проширување 10. Седмиот циклус на проширување 11. Држави кандидати 12. Нова методологија за проширување				
12.	Методи на учење: усно и писмено излагање				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	180 часови (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	

		16.3.	Домашно учење		60
17.	Начин на оценување				
17.1.	Тестови			70 бодови	
17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за стекнување 6 ЕКТС				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Eli Gateva	<i>European Union Enlargement Conditionality</i>	Palgrave Macmillan	2015
		Уредник Ана Никодиновска Крстевска, Борка Тушевска Гавриловиќ и Олга Кошевалиска	<i>Европска унија: право и политики,</i>	Универзитет Гоце Делчев	2019
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Уредувачки одбор: Таки Фити, Владо Камбовски, Фатмир Бесими, Драган Тилев, Леонид Грчев, Берtrand Милет, Мојмир Мрак, Михаел Самец и Војчек Порчек,	Република Македонија на патот кон Европската унија (2020) – Искуства, предизвици, перспективи	<i>Македонска академија на науките и уметностите и Секретаријат за европски прашања, Влада на Република Македонија</i>	2016

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Надворешна политика на Европската унија			
2.	Код	4PF105721			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вонреден професор д-р Ана Никодиновска Крстевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е студентите да се запознаат со политиките и правото на Европската унија во доменот на нејзината надворешна политика, како и нејзината улога како глобален актер во меѓународните односи. Поконкретно, студентите ќе имаат прилика да ги анализираат: институционалната димензија на надворешната политика на ЕУ, процесите на креирање на политики и на донесување на одлуки од областа на нејзината надворешна политика, како и инструментите за надворешно делување на Унијата. Исто така, студентите ќе ги проучуваат вредностите и целите на Европската унија, кои Унијата ги промовира преку нејзините трговски односи, политиките од областа на развојот, надворешната и безбедносна политика како и заедничката безбедносна и одбранбена политика, при што, посебен акцент се става на кохерентноста и на конзистентноста на нејзините надворешни политики кон земјите од светот.				
11.	Содржина на предметната програма: <ol style="list-style-type: none"> 1. Теориска и концептуална рамка за Европската унија во меѓународните односи. 2. Историја и еволуција на надворешната политика на Европската унија. 3. Структура на системот на надворешна политика на Европската унија, носители на надворешна политика на Европската унија. 4. Начин и процедури на креирање на политики и донесување на одлуки од областа на надворешната политика на Европската унија. 5. Категории на надворешна политика на Европската унија: Трговска политика, Надворешни односи од областа на развојот, Заедничка надворешна и безбедносна политика, Заедничка безбедносна и одбранбена политика, Политика за проширување и Политика за соседство. 6. Инструменти на надворешна политика на Европската унија. 7. Цели на надворешна политика на Европската унија и вредности на Унијата. 8. Кохерентност на надворешната политика на Европската унија. 9. Европската унија и меѓународните организации. 				

	10. Европската унија и глобалните актери: САД, Русија, Кина, нови сили во подем и исламот.				
12.	Методи на учење: усно и писмено излагање				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС X 30 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на $\frac{3}{4}$ од часовите на предавањ ¹ и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	НИКОДИНОВСКА КРСТЕВСКА, Ана	Надворешна и безбедносна политика на Европската унија, скрипта	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип	2015

	2.	ГЕОРГИЕВА, Лидија	Заедничка безбедносна и одбранбена политика на Европската унија	Филозофски факултет, УКИМ – Скопје	2015
	3.	ХИЛ, Кристофер и СМИТ, Мајкл	Меѓународните односи и Европската унија	Арс Ламина	2013
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	KEUKELEIRE, Stephan and DELREUX, Tom	The Foreign Policy of the European Union	Palgrave Macmillan, London	2014
	2.	НИКОДИНОВСКА КРСТЕВСКА, Ана	Надворешна и безбедносна политика на Европската унија, практикум	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип	2015
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на Дипломатија			
2.	Код	4PF105821			
3.	Студиска програма	Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, УГД			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	4/VIII	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вон.проф.д-р Дејан Маролов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е запознавање на студентите со основните начини на функционирање на дипломатијата како основно средство за постигнување на надворешно политички цели на било која држава. За оваа цел неминовно е изучување на основните поими и институти на дипломатското и конзуларното право. Во потесна смисла целата на предметот е запознавање на студентите со начините на меѓународната кореспонденција било да е тоа меѓудржавна или пак помеѓу држава и меѓународна организација но и помеѓу меѓународна организација и друга меѓународна организација. Во овој правец предмет на				

	изучување се видовите на дипломатија, историската ретроспектива на дипломатските активности, начините и процесите на воспоставување но и прекинување на дипломатските и конзуларните односи на билатерално или пак мултилатерално ниво, изучување на носителите, функциите, привилегиите и имунитетите на дипломатските и конзуларните претставници, дипломатските претставништва, специјални мисии инт. Конечно, се обработуваат и јавната дипломатија но и сајбер дипломатијата како еден понов вид на дипломатија.			
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед 2. Поим и дипломатијата низ историјата 3. Дипломатско право, органи за одржување на меѓународни односи и дипломатски протокол 4. Конзуларно право 5. Видови, функции и цели на дипломатијата 6. Билатерална дипломатија 7. Мултирлатерална дипломатија. 8. Постојани мисии 9. Специјални мисии 10. Привилегии и имунитети 11. Јавна дипломатија 12. Сајбер дипломатија			
12.	Методи на учење: Предавања + вежби + консултации			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа=120 часа		
14.	Распределба на расположливото време	60+15+15+30 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бериц, Г. Р.,	<i>Дипломатија: Теорија и пракса</i>	Печатница 11 Октомври	2009
		2.	Пивоваров, В., Арсовски, Љ.,	<i>Дипломатско и конзуларно право</i>	ФОН Универзитет	2008
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Болевски, В.	<i>Дипломатија и меѓународно право во глобализираните односи</i>	Просветно дело	2009
		2.	<i>Dunn, H, D., (Ed.)</i>	<i>Diplomacy at the Highest Level: The Evolution of International Summitry (Studies in Diplomacy)</i>	Macmillan Pub.	1996
	3.	<i>Thatcher, M.,</i>	<i>Statecraft: Strategies for a Changing World</i>	Harpercollins publisher	2002	

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународни економски односи
2.	Код	4PF105921
3.	Студиска програма	Правни студии

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет “Гоце Делчев” Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
6.	Академска година / семестар	Четврта година/осми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
				4
8.	Наставник	Проф.д-р Емилија Митева-Кацарски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Преку проучување на оваа предметна дисциплина, студентите ќе стекнат продлабочени сознанија за современите карактеристики на процесите на регионализација и глобализација, импликациите од овие процеси врз одделните национални економии, современите економски интеграции како и современите движења во меѓународната трговска размена. Со тоа студентите би ги стекнале потребните вештини кои се неопходни за справување со актуелните и идните предизвици во меѓународното глобално економско опкружување. Посебно внимание при проучувањето на оваа предметна дисциплина се посветува на влијанието на глобализациските процеси како катализатор на економската меѓузависност на националните економии во светски рамки, теоретските консидарации во врска со меѓународната трговија, инструментите на трговската политика, влијанието на меѓународните институции и организации, со акцент на финансиските и трговските организации, кои што претставуваат еден вид форум за меѓународната соработка на националните економии, валутната структура на меѓународните економски односи како и анализа и мерење на конкурентноста на економиите во светски рамки. Заради подобро разбирање на фундаменталните теоретски концепти од областа на меѓународните економски односи, предвидено е анализирање на студии на случај.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економската глобализација како предвесник на современото глобално општество. 2. Теоретски консидарации во врска со меѓународната трговија: <ul style="list-style-type: none"> - Пратеории за меѓународната трговија; - Теорија на апсолутни предности; - Теорија на компаративни предности; - Теорија на факторска раположливост (Хекшер-Олинова теорија); - Теорија на сличности меѓу земјите; - Теорија на животен циклус на производот; - Теорија на конкурентски предности на земјите; - Теорија на глобално стратешко ривалство; - Нова трговска теорија. 3. Видови економски трансакции во меѓународните економски односи: <ul style="list-style-type: none"> - Меѓународно движење на стоки; - Меѓународно движење на услуги; - Меѓународно движење на капитал; - Меѓународно движење на работна сила. 			

-
4. Слободната трговија наспроти интервенционизмот во меѓународните економски односи:
 - Царините како инструмент на трговската политика;
 - Важноста на нецаринските бариери во глобалното економско опкружување.
 5. Развојот на меѓународниот трговски систем (од ГАТТ до СТО):
 - Билатерализам во регулирањето на меѓународната трговска размена.
 - Мултилатерализам во регулирањето на меѓународната трговска размена:
 - Општа спогодба за царини и трговија;
 - Светска трговска организација;
 - Мултилатерални преференцијални трговски договори.
 6. Карактеристики на меѓународниот монетарен систем:
 - Меѓународниот монетарен фонд како ревизор на глобалниот финансиски систем.
 - Светска банка како глобален заемодавач на помалку развиените земји.
 - Современите предизвици за меѓународните финансиски институции во глобалното економско опкружување.
 7. Валутна структура на меѓународните економски односи:
 - Политика на девизен курс.
 - Фактори кои влијаат врз состојбата во билансот на плаќање.
 - Воспоставување рамнотежа и финансирање на дефицитот во билансот на плаќање.
 8. Надворешнотрговски систем на РМ:
 - Творци и носители на надворешнотрговскиот систем на РМ;
 - Воспоставување на царинскиот систем и царинската политика на РМ во периодот по осамостојувањето;
 - Либерализација на надворешнотрговската размена според Спогодбата за стабилизација и асоцијација меѓу РМ и Европската унија;
 - Либерализација на надворешнотрговската размена во рамките на Мултилатералната спогодба за слободна трговија ЦЕФТА 2006;
 - Слободни економски зони.
 9. Карактеристики на надворешно трговската размена на РМ:
 - Структура на надворешнотрговската размена на РМ според статистиката постапка;
 - Структура на надворешнотрговската размена на РМ според економските групации на земјите;
 - Структура на надворешнотрговската размена на РМ според Стандардната меѓународна трговска класификација.
 10. Биланс на плаќање на РМ:
 - Поим и шема на билансот на плаќање;
 - Анализа на билансот на плаќање на Република Македонија.
 11. Анализа и мерење на конкурентноста на економиите во глобални рамки.

12.	Методи на учење: Наставата се одвива преку интерактивни предавања, компаративни анализи, анализи на студии на случаи како и изработка на проектни задачи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Освоени 42 бодови од парцијални испити, изработена семинарска работа и редовност на предавања и вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Емилија Митева-Кацарски	Надворешна трговија-скрипта	Универзитет “Гоце Делчев” Штип, Економски факултет, 2019, ISBN 978-608-244-600-4.	2019

		2.	Емилија Митева-Кацарски	Надворешна трговија-практикум	Универзитет “Гоце Делчев” Штип, Економски факултет, 2019, ISBN 978-608-244-600-4.	2019
		3.	Ирена Кикеркова	Меѓународна економија	Економски факултет, Скопје	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Емилија Митева – Кацарски	Нецарински протекционизам (скрипта)	Универзитет “Гоце Делчев” Штип, Економски факултет, 2014 ISBN 978-608-244-071-2	2014
		2.	Емилија Митева – Кацарски	Нецарински протекционизам (практикум)	Универзитет “Гоце Делчев” Штип, Економски факултет, 2014 ISBN 978-608-244-072-9	2014
		3.	Ричард Е. Кејвс, Џефри А. Франкел, Роналд Тус Џоунс	Светска трговија и плаќања: вовед	Превод на Влада на РМ	2010
		4.	Paul Krugman, Maurice Obstfeld, Marc Melitz	International Trade: Theory and Policy	Pearson	2014

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Практична настава
2.	Код	
3.	Студиска програма	Правни студии

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
6.	Академска година / семестар	Прва година/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	Вонреден професор Страшко Стојановскирус, утврден ментор за втора година со Одлука од ННС		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од областа на студиската програма преку директна вклученост на студентите со нивна практична работа во различни јавни и приватни субјекти со дејност од областа на студиската програма.			
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во капацитетите на единиците на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, каде студентите активно учествуваат во апликативната работа во доменот на студиската програма. Студентите изведуваат практична работа и во јавни и приватни субјекти од областа на студиската програма по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од менторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од надворешните субјекти и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од надворешните субјекти, во кои ја изведувал праксата.			
12.	Методи на учење: практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за начинот и условите за организирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник Број 42, септември 2019).			
13.	Вкупен расположив фонд на време	2 ЕКТС x 30 часа = 60 часови		
14.	Распределба на расположивото време	0+0+0+30+30 = 60 часови (0+0+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	/

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3.	Домашно учење	30 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		/		
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		/		
	17.3.	Активност и учество		/		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		/	/		
			/	/		
			/	/		
			/	/		
			/	/		
			/	/		
19.	Услов за потпис и за стекнување 2 ЕКТС		Услов за добивање потпис и за стекнување на 2 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности, потпишан од интерен ментор (од факултетот) и екстерен ментор (од институцијата каде студентот ја изведувал практичната настава).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.						

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Практична настава
2.	Код	
3.	Студиска програма	Правни студии
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Втора година/ четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Вонреден професор Марија Амповска, утврден ментор за втора година со Одлука од ННС			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од областа на студиската програма преку директна вклученост на студентите со нивна практична работа во различни јавни и приватни субјекти со дејност од областа на студиската програма.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во капацитетите на единиците на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, каде студентите активно учествуваат во апликативната работа во доменот на студиската програма. Студентите изведуваат практична работа и во јавни и приватни субјекти од областа на студиската програма по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од менторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од надворешните субјекти и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од надворешните субјекти, во кои ја изведувал праксата.				
12.	Методи на учење: практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за начинот и условите за организирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник Број 42, септември 2019).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	2 ЕКТС x 30 часа = 60 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+0+0+30+30 = 60 часови (0+0+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	/	

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3.	Домашно учење	30 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		/		
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		/		
	17.3.	Активност и учество		/		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		/	/		
			/	/		
			/	/		
			/	/		
			/	/		
			/	/		
19.	Услов за потпис и за стекнување 2 ЕКТС		Услов за добивање потпис и за стекнување на 2 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности, потпишан од интерен ментор (од факултетот) и екстерен ментор (од институцијата каде студентот ја изведувал практичната настава).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Практична настава
2.	Код	/
3.	Студиска програма	Правни студии

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
6.	Академска година / семестар	трета/ шести	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	Вон.проф. д-р Кристина Мишева		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од областа на студиската програма преку директна вклученост на студентите со нивна практична работа во различни јавни и приватни субјекти со дејност од областа на студиската програма.			
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во капацитетите на единиците на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, каде студентите активно учествуваат во апликативната работа во доменот на студиската програма. Студентите изведуваат практична работа и во јавни и приватни субјекти од областа на студиската програма по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од менторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од надворешните субјекти и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од надворешните субјекти, во кои ја изведувал праксата.			
12.	Методи на учење: практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за начинот и условите за организирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник Број 42, септември 2019).			
13.	Вкупен расположив фонд на време	2 ЕКТС x 30 часа = 60 часови		
14.	Распределба на расположивото време	0+0+0+30+30 = 60 часови (0+0+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	/
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3.	Домашно учење	30 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			/	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			/	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	/		/		
		/		/		
		/		/		
		/		/		
		/		/		
		/		/		
19.	Услов за потпис и за стекнување 2 ЕКТС	Услов за добивање потпис и за стекнување на 2 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности, потпишан од интерен ментор (од факултетот) и екстерен ментор (од институцијата каде студентот ја изведувал практичната настава).				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.						

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии					
1.	Наслов на наставниот предмет		Практична настава			
2.	Код					
3.	Студиска програма		Правни студии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв			
6.	Академска година / семестар		Четврта / осми	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Доцент д-р Јорданка Галева, утврден ментор за втора година со Одлука од ННС			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од областа на студиската програма преку директна вклученост на студентите со нивна практична работа во различни јавни и приватни субјекти со дејност од областа на студиската програма.			
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во капацитетите на единиците на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, каде студентите активно учествуваат во апликативната работа во доменот на студиската програма. Студентите изведуваат практична работа и во јавни и приватни субјекти од областа на студиската програма по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од менторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од надворешните субјекти и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од надворешните субјекти, во кои ја изведувал праксата.			
12.	Методи на учење: практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за начинот и условите за организирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник Број 42, септември 2019).			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ЕКТС x 30 часа = 120 часови		
14.	Распределба на расположивото време	0+0+0+60+60 = 120 часови (0+0+4)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	/
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/
		16.2.	Самостојни задачи	60 часови
		16.3.	Домашно учење	60 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	/	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)	/	

	17.3.	Активност и учество				/
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)					/
						/
						/
						/
						/
						/
19.	Услов за потпис и за стекнување 2 ЕКТС				Услов за добивање потпис и за стекнување на 4 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности, потпишан од интерен ментор (од факултетот) и екстерен ментор (од институцијата каде студентот ја изведувал практичната настава).	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				Самоевалуација	
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.						